

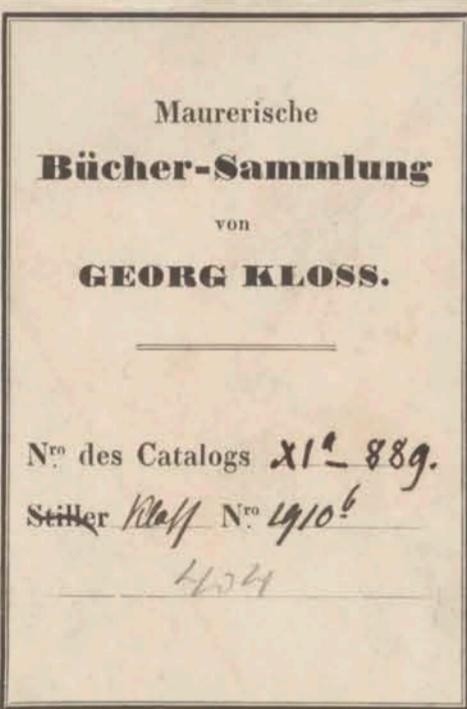

Algemeene Statuten en
Formulieren
van de Orden Jonathan en
David.

1773.

Verdau h. und 80. — auf 1000000.

Van den van Raefelhoff tot d. 7. de Maatschappij der Koninklijkheid en Onder d. koning,
in beschaving mit dem Raefelhoff mit den Regulieren souwien Grand Chapitee en Malteate
1798. Dijfde van Bruef van Keulen en Klaaf Augustus 10 febr. 1868, in d' Uitgong in fols. Raefelhoffs, soffere Grand

Shul

Gedrukt Ophofft van Imprentte
Blatt 3, P. 110 4 184 Nacte. 8

Algemeene Statuten
en
Formulieren
van de Orden

1773

Algemeene Statuten

en Formulieren,
van de J. en S.

Orden.

handelnde van

1. Reglementen: van

2. Plichten!

3. Wetten!

4. Ceremonieelen!

Namelyk

Reglementen.

	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.
Artikel I. Van de Orden, Ambtenaars, Signetten, en Stempels	1 + 1.		
" II. Van de geenen welke aangenomen, ingelyst, ofte verheven mogen worden, met de daarop bepaalde tijd, en oordenom!	2 + 1.		
" III. Van de Digniteiten en Ambten der Orden!	2 + 2.		
" IV. Van de Vergaderingen of Capitullen, Capitulanten of Stemhebbers, en Censors of Tagtmeesters!	3 + 2.		
" V. Van de Ordinairre en Extraordinairre Capitulaldagen en Klassen! De plaats alwaar dezelve en de Orden vergaderd, en waar de Effecten bewaard worden.	4 + 3.		
" VI. Van de Solennelle Naamdagen en Ondergoden.	5 + 4.		
" VII. Van de Recepties of Aannemingen enz. met de daartoe haarde oordenom, via of ongedien!	6 + 5.		
" VIII. Van de haadreceptie beuren het Capittel!	7 + 5.		
" IX. Van de Courteisementen en Collectens, tot foeden van de Orden en Menen, en van de Tagt de Orden!	8 + 6.		
" X. Van de Kaposten enen Ambtenaars, en de forme van Stemming over dezelfs receptie!	9 + 6.		
" XI. Van de forme der inhuldiging en installatie van nieuwe Officieren, met de Examinitie en oorgane der Effecten, op de solennelle Naamdag,	11 + 8.		
" XII. Van de Waardigheden en Ambten int byzonder, met de sequelle Accordentia of Salarijff!	11 + 10.		
1. Van den Grootmeester!	13 + 10.		
2. " " " Lanteur of Wethouder!	16 + 11.		
3. " " " Schatmeester of Chesaarium!	17 + 11.		
4. " " " Secretaris of Griffier!	17 + 12.		
5. " " " Ceremoniemeester!	18 + 12.		
6. " " " Camerueer of Chambellan!	18 + 12.		
7. " " " Relmoefentier, en	18 + 12.		
8. " " " Spys- en Keldermeeesters } Lata.	18 + 12.		

Plichten.

Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.
Art. I. Een opzige van Godt, en de Relige!				20 + 15.
" II. Aangaande de hoge en mindere Lands Overighed!				21 + 15.
" III. Omtrent de groote en mindere Orden genoten!				21 + 15.
" IV. Een opzige van gij zelfs, en tegens malckanderen, zo wel m als buiten capittels, als ook tegens de geine die buiten het Genootschap gijn!				22 + 16.

Wetten.

Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.
Art. I. Tegens Gods laffering!				23 + 17.
" II. Tegens Relige twachten!				24 + 17.
" III. Tegens keekeling van State of begeuring!				25 + 17.
" IV. Tegens huon van Megotraats of Rechelyke Persoonen!				26 + 18.
" V. Tegens ongehoochamerd en minagting aan den Grootmeester en den Cancellier!				26 + 18.
" VI. Tegens Smaad en Ongehoochamerd aan de Ambtenaaren en Censores!				26 + 18.
" VII. Tegens bespatting van een Ondergenoot!				27 + 19.
" VIII. Tegens vergeetting van d' Orden Band en Leekken!				27 + 19.
" IX. Tegens absentie of afwezenheit!				28 + 19.
" X. Tegens geheime Jamonspraken, Spatternyen, en onbitamey chudden!				28 + 20.
" XI. Tegens hinderlic van d' attentie, en het uit- en ingaan!				29 + 20.
" XII. Tegens verzuim van ceremonie plicht!				

Ceremonieelen.

Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.	Original Abysse Pista.
Art. I. Hoedanig gekleed, en waarmede vordzen, men in den Orden en la Capittel verschynen moet!				29 + 21.
" II. Wat men in agt neemmen moet, wanneer den Grootmeester tot het Capittel of d' Orden raeft!				30 + 21.
" III. Op welke wyze men in Capittel, en d' Orden, moet gitten!				30 + 21.
" IV. Hoedanig men den Grootmeester, en de verdere Ondergenoten, volgens hun gred, in't Capittel moet aanspreken!				31 + 22.
" V. Wat men moet betrachten, waanneer den Grootmeester of een ander Ondergenoot plegtig int Komt of uitgaat.				32 + 23.
" VI. Met wiens verlaef, en op wat wyze, men recognito mag oppaen, en uit- of ingaan!				33 + 23.
" VII. Wat men moet betrachten, by het recipieren of verheffen van een Ambt.				33 + 23.
" VIII. Hoedanig men gij moet gedragen, waanneer het Capittel, of de Orden gesloten word, en van malckanderen gij scheiden!				34 + 24.

Recepties.

Van een Schildknaap.

Geloofte.

Kunsteken.

Cathregisatie.

Van een Ridders.

Geloofte.

Kunsteken.

Cathregisatie.

Van een groot Ridder.

Geloofte.

Kunsteken.

Cathregisatie.

Hieroglyfieen.

Traditio fidei et orationum.

Receptie der capittels.

Eafel ceremonien.

Communieen der Patenter.

Werde Graad en ZeeKens.

Plichten.

Geloofte.

Cathregisatie.

Diploma.

Cydeeken, of Chronologie.

Rattfester Gelden.

Prijzen voor d' Afschriften.

Syfde Graad en Geloofden.

ZeeKens.

Hoffarique Cathregisatie.

Vastgestelde Prijzen of Sommen op de installatien.

Septe Graad.

Order Vriend.

Origineel, Afgeprint
Groot

Officarius.

435, 85,

" 39, 24,

" 40, 18,

" 48, 20,

" 56, 33,

" 50, 35,

" 54, 36,

" 53, 37,

" 57, 40,

" 60, 43,

" 68, 44,

" 68, 45,

" 69, 46,

" 69, 50,

" 72, 52,

" 78, 58,

" 77, 55,

" 79, 59,

" 83, 61,

" 83, 64,

" 85, 62,

" 88, 64,

" 88, 66,

" 89, 64,

" 89, 66,

" 90, 65,

" 90, 66,

" 91, 66,

" (89, 64),

" 99, 72,

" 100, 73,

" 101, 74,

" 102-110, 75-79,

ult.

" 107, ult.

" 108, ult.

Bondgenoot of Order Neef.

Lector.

16, 33,

" 50, 35,

" 54, 36,

" 53, 37,

" 57, 40,

" 60, 43,

" 68, 44,

" 68, 45,

" 69, 46,

" 69, 50,

" 72, 52,

" 78, 58,

" 77, 55,

" 79, 59,

" 83, 61,

" 83, 64,

" 85, 62,

" 88, 64,

" 88, 66,

" 89, 64,

" 89, 66,

" 90, 65,

" 90, 66,

" 91, 66,

" (89, 64),

" 99, 72,

" 100, 73,

" 101, 74,

" 102-110, 75-79,

ult.

" 107, ult.

" 108, ult.

" 109, ult.

" 110, ult.

" 111, ult.

" 112, ult.

" 113, ult.

" 114, ult.

" 115, ult.

" 116, ult.

" 117, ult.

" 118, ult.

" 119, ult.

" 120, ult.

" 121, ult.

" 122, ult.

" 123, ult.

" 124, ult.

" 125, ult.

" 126, ult.

" 127, ult.

" 128, ult.

" 129, ult.

" 130, ult.

" 131, ult.

" 132, ult.

" 133, ult.

" 134, ult.

" 135, ult.

" 136, ult.

" 137, ult.

" 138, ult.

" 139, ult.

" 140, ult.

" 141, ult.

" 142, ult.

" 143, ult.

" 144, ult.

" 145, ult.

" 146, ult.

" 147, ult.

" 148, ult.

" 149, ult.

" 150, ult.

" 151, ult.

" 152, ult.

" 153, ult.

" 154, ult.

" 155, ult.

" 156, ult.

" 157, ult.

" 158, ult.

" 159, ult.

" 160, ult.

" 161, ult.

" 162, ult.

" 163, ult.

" 164, ult.

" 165, ult.

" 166, ult.

" 167, ult.

" 168, ult.

" 169, ult.

" 170, ult.

" 171, ult.

" 172, ult.

" 173, ult.

" 174, ult.

" 175, ult.

" 176, ult.

" 177, ult.

" 178, ult.

" 179, ult.

" 180, ult.

" 181, ult.

" 182, ult.

" 183, ult.

" 184, ult.

" 185, ult.

" 186, ult.

" 187, ult.

" 188, ult.

" 189, ult.

" 190, ult.

En metg. ook en Schildknaap niet als Brodder ingelyfd, nogt een Ridder tot groot Ridder verheven worden, voor en aleer den luyfgetmel. een vol Jaen als Schildknaap, en den tweeden ghem. weder een gehel Jaen als Brodder in de Order geluuecht zyn.'

Artikel III.

Van de Digniteiten en Ambten den Ordre!

1. Den Grootmeester!
2. Den Lanvoller!

Die beide haane waardigheden altoos behouden en bekleeden, tot datgy by eizm en uergaillig verzoek, om wichtige en wektige reden van dezelve aftaan wille, indus door de aanwende gehel Order ontflagen wieden!

3.

3. Den Schatmeester!
4. Den Secretaris!
5. Den Ceremoniemeester!
6. Den Camerari!

Deuwelke op den haamdag Jonathans, zynde den 29 December, in huren functies vintgende, 's valgende daags, zynde den haamdag Davids afteneden, als warmen werden andere groot Brodders daer toe verkooren, op hy manquement van genoegzaam getal, dezelve meer tegens matkaderen verwijspeld worden!

N.B. Men kan oog tot uitbreiding van de orden aantellen tot uytvoering van den Thesaurier!

7. Den Admiraal!

In tot hulpe van den Ceremonieme. en Camerari!

8. Den Hofmeester!

Dag dese zijn maar Extraordinaire en niet permanent!

Wat deyz oppgm. Ambten of Officieren, mogen ook geene andere groot Brodderen voor de afgaande verkoorn worden, als de zodanige, die een vol Jaen Verbandsbroeder geweest is!

En zal ook geuen des gem. Ambtenaaren, ontfleg van Officie, voor het aertende van hem Officieel Jaar bekomen mogen, maar gullen een vol Jaar moeten uit dienen!

Dag de gem. Officieren, zullen na het uitduren van hun Officieel Jar, tot een premie bekomen, en ook alleen in de orden op de linkerborst, aan een Knoopsat van den Stok, of anderzants dragen mogen, het Kenteken, of insignia den Ordre, bepaalde in een zilvere Star, met de Letters C en D. in het midden verguld, of verguld, en de Letters gesloen!

Artikel IV.

Van de Vergaderingen of Capittelen! Capitulanten of Ambtekkers! en Linsours of Zugtmeesters den Ordre!

De in de vorige Artikel genoemde Ambtenaaren, zyn uit hoofde humer Officier,

sich de Lenste Ambtekkers in der Orden, zonder iets te fourneeren!

J. h. Maar die geene van de Orden, welke als Capitulant begeerd aangenomen te worden, moet zulks expres verzoeken, ten einde als zodanig te kunnen worden gevinnatu'releerd, moedige alsoan mede stemmen, nits zodanige quota tot souciën den broere fourneerende, als hierna zal worden gezegd!

Gullen de Capittels moeten bestaan, uit het volgende getal Bond- en Orden-genoooten, te weten:

Het algemeen Capittel: uit tien haagten;

Van groot Brodderen! boven en behalven de opgemelde Officieren! Acht Brodderen en Septem Schildknaapen.

Op hy gebreuk aan Ordensgenoot, ten minsten uit tweem groot Brodders, buiten den Grootmeester! Van Brodders! en Acht Schildknaapen!

In welk geval dan den Grootmeester het Ambt van Camerari, den Schatmeester die van Secretaris! en den Ceremoniemeester het Officie van Camerari teffens bekleed!

Het Capittel!

Uit den vorm, Ambtenaaren, groot Brodders, en Brodders alleen!

Het groot Capittel!

Temgelyk uit alle de voorgm. groot Brodderen!

Welken ook teffens als ordinairen Linsours of Zugtmeesters, in godt quaad, de linsur bevoorden en uittoffen, op beschlag en bekeering vanden Lanvoller, die alsoan niet mede stand! namelijk:

Het algemeen Capittel over een Schildknaap!

Het Capittel over een Brodder!

Het groot Capittel over en groot Brodder!

Artikel V.

Van de Ordinaire en Extraordinaire Capitteldagen-en Kleeren,
de plaats alwaar dezelve in de Orden vergaderd! en waar de
Effecten bewaard werden!

De gewone Vergader- of Capittel-dagm; moeten eens des Maands, worden gehouwen, even voor, op, of kort na het invalen der nieuwe Maand! hy den Grootmeester of Camerari aan huis! dan wel op eenre andere bekwaame pleato.

Den welke vaste Vergaderplaats ook worden bewaard en behoorlijk verstoet, de los in verdere Effecten den Ordre!

Maar eenre zodanige bekwaame vaste plaats' en nog niet gijnde, alsoan hy godt Ambtenaard dat geene, behoornde tot syn Departement en Officie, als wanover hy gefteld is! gonden dat dezelve of het Capittel buiten vata en goed keuringe van het groot Capittel zal moegen verplaatst worden! en in welk evengem. geval dan daarvan aantonds aan het algemeen Capittel of de generale Andre, zal moeten kennis gegeven worden!

Maar de Intraordinaire Capittels, om over gedaane verzoeken van reizende of passerende
Personen, ofte wegens enige spoed verreichende ander zaaken te handelen, dan wel recepties te
 doen, staan aan den Grootmeester of Voogdijster, om die te kunnen en mogen beroepen, na welkig
 vereisch van zaaken!

Iynde ten tyden tot het houden der voorf. Capittels, (uitgezonderd voor de Twee Naam-
 dagen J. en D.) bepaald als volgt! te weten:

Des Voormiddags van agt tot twalf-, en des avonds van zeven tot tien-uuren, dus langthet
 na de Reuze van den Grootmeester of Voogdijster!

Antikel. VI.

Van de solemniteit Naamdagen en Ordintiden:

De solemniteit Naam- en Naamdagen van J. en D. vallen op den 29 en 30 December, als
 wanneer de Onder en Capittels algemeen vergaderen moeten van's kanniddags te vieren tot's
 avonds te tien-uuren.

Dezelue moeten na de viering der Natem. onder zaaken, gecelebreerd worden, met
 een welvoegende, niet al te koffelde Maaltijd! welke egter niet de voor- en na-Cantiques, waar
 mede gezellen aangevangen en beftaten worden, niet langer mogen duuren, dan twee uuren!
 te weten van agt tot tien uuren! en gedurnde dewelke, tot vermyding van overdaad en
 stampingen, ook niet anders of meer dan vten maalen mag worden gedronken, op godvrije Tou-
 dries en Mannen, als by de levensomielus stan uitgedrukt!

Antikel. VII.

Van de recepties of aanneemingen enz., met de daartoe haande Accreditaria of Ongilden!

Die Receptie of aanneeming van Schildknaapen, geschrif in het algemeen Capittel!

Die van Ridders, door het Capittel! en

Die van Groot Ridders, door het groot Capittel!

Mogende des by de verheffing van een Ridders tot groot Ridders, geene Ridders of
 Schildknaapen!

In by de intyging van een Schildknaap als Ridders, geen Schildknaapen afstreeken,
 of int Capittel Ramen!

Gelyk ook by het verzoek van een Schildknaap ant Capittel tot intyging als Ridders,
 niemand van de groot Ridders en Ridders! en by het verzoek van een Ridders tot de verheff-
 ing als groot Ridders, alleen de groot Ridders, op godvrije wyzen mogen vateeren, als horen
 zal gezeigt worden.

Iynde zulks als een hoofzaak vattefteld, tot voorlooming en vermyding van ver-
 heffingen en anderzen roem, dat namelijk de meerdere graad goude hebben aangenomen,

Mogende ook op een dag, en in eenzelfde Capittel, niet meer dan een Schildknaap, een
 Ridders, in een groot Ridders worden gemaakt.

Wanneer voorts, een Compteaat als Schildknaap aengenomen, of een Schildknaap, als
 Ridders intyged, dan wel een Ridders tot groot Ridders verheven is; zel door denzelven laftand en
 selkem, zoo tot remboursement voor het Ordinteken en band, als voor de gewoone Accreditra-
 der Actens of Diplomas, staande het Capittel, nietgaders een en alvorens hy met den Leekens in de
 algemeene Andre omhangen word, en de voorf. Acte of Diploma ontfangt, aenden Schatmeester wel,
 den betaald, de valgende sommen, naemlyk:

By de Receptie als Schildknaap: Voor de Onder las! Twee Goudse Duratons! Voor de
 Onde las! Twee Gulden.

By de intyging als Ridders: Voor de las! Hix Goude Duratons! Voor de Onde las!
 Vier gulden.

By de verheffing tot groot Ridders: Voor de las! Agt Goude Duratons! Voor de Onde las!
 Agt Gulden.

Waarna goo daelijke in't Capittel, voor denzelven werd gevraagd en gespedied,
 een Acte, Diploma, of Credentia; op de navolgende gediftigende wyzen, voor den graad of
 waardigheit, te weten:

Door den Grootmeester gescreven! Doar den Secretaris boven lig't Ordens
 Siegel, gesigneerd! Doar den Secretaris, onder, nevens de paraphre van den Grootmeester, en
 onder het Siegel den Andre, uitnaam en van wegens het Capittel geteekend! En doar den Schatmees-
 ter, boven aau, in margine, voor de voldoening den Accreditra, onder het woord solvit of voldaan
 gescreend!

Werdende door den Secretaris bezeugd, Voor een groot Ridders: met het groot
 Siegel! Voor de Ridders: niet het ordinair lacket! Voor de Schildknaapen: met het klein Siegel!

Antikel. VIII.

Voor de hoodreceptie buiten het Capittel!

Ter plaatze alwaar nog gene Andre is, en eenige wettige Ordensgenoten, malkanders
 aantreffen, mitg., tot intyging der Andre nocht agter mogten, om aanneemingen te doen;
 dat kunnen en mogen volstaan, dat gults geschiede doar te natemelde Verbandsbroeders, of
 Ordengenooten, te weten.

De aanneeming van een Ridders, door twee groot Ridders! oft door een groot Ridders,
 mit twee Ridders van wel doar vren Ridders!

In vre van een Schildknaap! door de vren. voor. Bondgenoten! of door twee Ridders
 en vren Schildknaapen.

Dewelke egter meer Ridders en Schildknaapen mogen maken! blyvende de verheffing
 tot groot Ridders, aan het Capittel den groot Andre gescreuen, oft aan de geene die dezelve
 daartoe in dubbeltal uit de groot Ridders wil mactigen!

Encoyt de hoodreceptie van groot Ridders, als voorst, ook maar alleen aan den groot
 meester en den Secretaria gerevereind blijft!

Doch van een godvrije hoodreceptie, zel door de Aannemers, aan de aangenomenen,
 ten eersten moeten verleend worden, en door hen alle ondertekende Acte of buys, mit inspeccie int

Kants, van de voorstrijgende omstandigheden, die hem dient te hebben bewogen, zoo veel na de Tydseen, plaatse omstandigheid en na de forme gezigt, als mogelijk zal wezen!

Zullen gulks egter moeten gescheiden, zonder eenige Raften voor den Landstaat, evenzoito naar het Onderteken en Lint!

In dat denzelven ook niet eerder als Capitulair aangenomen, nog tot eenig Officier van Kiesbaar worden, dan na dat zyne evengem. Noodarts in wettig Capittel verstoond en overgeven, mitgaders van dezelve een Diploma in forma ontvangen zal hebben, voor de halfte der quaane receptie ongeldig; ten profyt der respectieve Ambtenaren bepaald.

Artikel 13.

Van de Toernissen en collecten tot souci van de Andre en Armen; en van de tijdt der Orde.

Wat souci van den Andre, moet in de las voeren gesouciert, door de Capitulanten of Aem, hebbers, hun general quota, in het algemeen Capittel, en apelken algemeen Capiteldag eens!

Door een groot Broder! een Durator! Soor een Broder! Twee Gulden! Soor een Schriftknaap! een Gulden!

Vervolg op de Extraordinairus Capiteldagen geene andere Toernissen dan die des recepties geschieden.

Maar op de twee Andre- en Capiteldagen, die op de Naamtagen van J. en D. vallen, word alleenlyk alsoen Jaarlyke celebrazie der Leipziger dagen, voor de generale assoezende Orden, van de Grootmeester af, tot den jongsten Schriftknaap inclusiv, eenke liberale collecte, en daervan op gelyc dag, telkens een prijs geant, in de arme las gegeven en gedaan!

Een voordele van de vorn. Andre- en Armen-Leipziger, Namen op alle Geldboekens, waay, mede de een Ordengraad door het Capittel van zyn graad, als Seedemasters Brodnair, werd geven, juueend!

Bestaande de Confrere der Andre, in geldboekens, zoo voor de las als Armen; afsonderlyk, en openbaare vermaning, temporele uitbarmingen, en eindelyk totale afsnyding voor altoos; alles godamig, als by de beschrevene plichten der Ordensgenoten, op de oventredingen van elke denzelver afzonderlyk geftarieerd zyn!

Artikel 14.

Van de Receptie eines Landstaats, en de forme van Stemming over deseelfs Receptie.

Wanneer ymanig zig by eenne Ordengraad zal hebben ein voegt, met aanhouding om in de Andre te wenden aangenomen, zal dezen denzelven aanslants afvragen, en in dezelfs presentie daen ondertekenien, een Briefje behelzende zyn Nam! Geboorteplaats! Baderdom! Religie! en Berog! welk Briefje hy dan by de aankondiging van den godamigen, int Capittel maet overgeven, aan den Grootmeester of Voorzitter!

De Grootmeester geft gulks brekop, met apliting van dat Briefje te kennen; bepaalnde tiffens om dag der by een Ronpt van't algemeen Capittel, om over den Landstaat te balloteeren; doruyt men zig intuffchen, na dese selfs Person en Compartiment gedurende 16, 18, 8, of 4 dagen, na vererch dae van zaaken en Tydsomstandigheden, onpartydiglyk Ran en moet inquisieren; tot voor koninge dat geene onwaarde subjecten in de Andre werden aangenomen!

Dien bepaalnden dag van stemming dan daer- en het Capittel algemeen vergaderd synde, goo word door den Grootmeester of Voorzitter, wederom te reeden van byeenkomstfot met de num en of verzaek van den Landstaat repeteert; met nogmaligen aanvraeg op't Capittel, van zig na gemoede, burtin affectum, tot meeste best, in de voordeelregte, maar tiffens voorzigtigheit uithouding den Andre, van hem pligt te krygten.

Daarop neert de Grootmeester het ten den ende by hem gereed staande Ballot Kijfje, en gaet tot de ballotering over, op de volgende wyjs, te weten:

Dat hy uit de opening genomineert met No. 1. neert een ronde, of vierkante Ballot of Kogeltje! en die mit gesloten hand stelt in het gat gemerket mit No. 1.; waarna gulks door den leeuclera, en vervolgha na rang en orden voortgaet en geschied, tot aan en door den laasthen Capitulant Schriftknaap!

Den welken Kijfje dat Kijfje by den Grootmeester bringt, dat voorts het gat after c'kkel no. 2 ontvlucht, en de darin liggende Ballatten uitneemt en nateld; en giedre dat het met het getal der geschieden hebbende Capitulanten overeenkomt, alsoass soucie!

Als waner de ronde voor toestand, doch de vierkante, voor weigerend worden aangt, nomen werkt; en het meidentel van een van beide soucieen decreteert!

Doch by equalen getallen van beiden soucien, en dus by flaking van Stemmer, heeft den Grootmeester of Voorzitter regt van deelre, daar zig te voegen aan een van beiden kantien, na vrye keuse.

Daach moet, tot beitere en voorafgaande oventreding, dat er geen misgaep heeft pleate gehad, de ballotering in dat las ten tweeden male worden herhaalt; houdende den Grootmeester als, dan de uitgenomene Ballatten goo lang afzonderlyk of apart, by of voor zich op de tafel, tot dat dese tweede Ballotering geschied is; als waner hy de Ballatten weder als voorun uitneemt, nateld, soucieert; en niet de vorige confronteert; zondes dat gulks egter weder den tweeden male maete mag worden herhaalt; als maectende de tweede Ballotering, deze onalle oengelyke stemmingen, nevens di Vota des Grootmeesters of Voorzitters decreteeren.

In las van affirmatie, bepaald den Grootmeester brekop den dag van aanneming, met bevoeging derselfden staende van het algemeen Capittel, en verdere Laaffgeving aan den Secretaris, om die bevoeging oaf aan die den Capitulanten af de generale Andre behoorlyk te doen!

Waaranvan aan den Propositus van den Landstaat, ook word Remis gegeven, om denzelven te kunnen mede brengen op ten proceeeden Tyd!

Aktikel 81.

Van de formule der Verkiesingen en Installatie van nieuwe Officieren!
met de Examinatie en oogopname der Effecten, op de volgende Naamslagen!

De functies der respectieve Ambtenaaren vermeldt by Art. 9; op den naamdeeg van J. gynde den 29 December eindgoude, zoo' moeten dezelve ten gem. dage, voor het celebrieren den geboortedag van denzelven, met en bewezen den Grootmeester en lansellier tot de nominatie van anderen in enkelen gevallen, ter huius plaatsvullingen treden:

Van welken einde dan een gedenkhebber of capitulant van de groot Orde, een toegevouwen
wen Broefje in des Grootmesters of Voorzitters hoed ligg'd, waarop de namen van velen grootbroeders,
die hy nomineerd, geschriveyen zyn, welke dan by opleving van den Grootmeester, door den Secretaris wey,
den opgeteekend, mit lyftreeping vant getal der Aemmen.

Van welke genoemde dan, gezagige velen generaaljk overkooren waren, als de menen, der hervorming hebben! deeldeerde in cas van Equaliteit van stemmen, alweer de voeging van Vota des Grootmeesters of Raadgitters!

Karta des Grootmeesters of Roegytters:
aan welke vier geligeerden alsoer, door den Grootmeester, na de hui toekeurende begtaam,
bekwaamheeden, yder eenen functie na zyne wille keurene word toebedeeld en begeeven: saatende hem
daarvan door den ceremoniemeester verwittigen, ten einde 's anderen daags, zynre den neairdag d.
Den 20 December in 'n Andre praefect te Romen, om te kunnen werden geinstalleert!

Maar ingevalle' en nog geen genoegjaam taal groot broders in 't Broen waaren, waaruit
men de even voorz. electie konde doen! dan zal het aan den grootmeester of voorzitter vrystaen, om de
vorige officieren voor nog een jaar te voorstellen, of tegens matkaderen te verwisselen; dan
wel te toen eindigen het officie van schatmeester! dit alsdan alleen afgaat! terwyl de andere offici-
elen by successie verwisseld warden! zodanig: dat de secretaris, schatmeester! den ceremoniemeester,
secretaris! den camerar den ceremoniemeester! en tot cameran een groot better op de voorz. wijze ges-
proponeerd en verkozen word!

Polyvende voorts den cancellier, tot het grootmeesterschap, den escutten afgegeaven of
oudster statmeester tot de waardigheid van cancellier, en de verdere offreren by suerefere, in tas van
vacature altoos de naaste daantaer gerechtigd, welke egter niet eerder magen worden gestalleerd,
dan op den Naamdag D:, ten wellekken ende de declaratie van aanvaarding of afwijzing dien waard,
digheeden, dan ook op den voorafgaanden Naamdag J: in de Ordre moet geschieden, op dat men in't
laatste laas van tweeden tot de verkiezing uit alle de capitulants groot keiden: 't geen op de
volgende wijze geschilderen moet, te weeten:

Door de gantsche aanwezende Orden, of het algemeen Order genootschap, by nominatie
in enkel tal! zoo als by die der officieren voort plaats heeft! te beginnen met de eersten of ouderen
groot hadden! en te eindigen met de Laatsten of jongsten John tot Knaap! als waarmede de minderheid
van Stemmen, of by Haakring, het dat, finaal op eenmal besloten! zonder dat de aanvaarding
mag worden geworpen of van de hand gewezen, beuren haug dringende redenen, op poene van
fatale afsnyding!

totale afsnyding! ha de voorz. leetjes word algemen capittel gehouden, en daarin godamige zaaken, de oades betreffende, afgehandeld, als hierna gemeld zal werden!

Na't afloopen van welke, alles voort met de celebratie van de gedachtenis J. en een goede maaltijd word bestolen en geëindigd; tot's anderen daags, oft op:

Den Naamdag D:, als waonneer wederom algemeene Orde en laijfet werden vergaderd,
in dewelke voorts, ten presentie der nieuw verkoosene Officieren, voor of in de gehele Orde
worden geëxamineerd en g nagedeeld, mitgaders geconfronteerd, de laijpen en Baeken:

Na verrijting van 't welke, de afgaande Officieren, bij de overgaan haaren effecten en
Officier, plechtig Bedankt, in dien aankomende, bij de aanvaarding derzelue weder solemnert door
den Graafmeester of Raaygitter geïnstalleerd werden!

Weerna men overgaat tot de afhandeling van zodanige Ordensjaarken, als tot oigen dag haani;

In eindelyk met de plegtige viering van de gedachtenis op den Naamdag S. en een
welvraagende mattyd, gelijk Rap dien van J., 't een en ander plegtig bevestigen en geëindigd werd.'

aller in zadanige forme en Andere, als breedvoering by de ceremonieen zijn gescreuen.
In eenen paer en tachtig dager, moogen geenen Recepties, Indivelingen,

Op deze genoemde twee haam- en leeft-dagen, moogen geen recepten, noch Verhoppingen van Schiltkneappen, Ridders, noch groot bodes gedaan werden!

Maar een geden mag in geschrifte, Runt en beknopf, op den eerstgen. dag, na het afwachten der nominatie, aan den Grootmeester of voorzij: voor dragen, al wat hy voordeelt tot instelling van nieuwe bynetten, of Reglementen enz. (mits niet buiten de oude Statuten gaande) met het meeste nut en voordeel der Andere te kunnen haaren, om daarop, zoo wel als op alle verzoeken, die tot suffintatie van Armen binnen 's Lands, op deze dagen alleen mogen worden gedaan en aangenomen, 's anderden dags, in de respectieve daantoe haende leghallen, na vereisch van gaaiken, finaal te kunnen worden gedebrieveerd en gespondeerd.

Op deze voorraad. Naamlijsten, zoo wel als op de verdere ordinairre en extraordinaire
Capittel- en Orden-Tyden, mag men niett nuttigen, nog zig buiten de Camer begeeven, voor en alleen
den grootmeester af voorschij. het leken van Tijfchenueling zal hebben gegeven; als wankeel men
tot lefching van synne dacht niet een drank Bier of water, of tot verrijsting van andere noadwren,
vrijheid, vrighed heeft, om, egtermaar telkens een alleen, met voorkeuris van de Canceras, uit
en in te gaan, niett niet langen dan den haagften 10 à 15 minuten uit dezelve blyvende, op daartar
Haande Baetm!

Maar de grootmeester of voorz. heeft de Willekeuren, om voor dat hy tot de Orde raapt, of dozelom doet eindigen, niet de gewone tekenen! dan wel by de tusschenopstellingen en iets tot recreatie, door een of meer Schotse knappen, geene Capitulaantien gijnde, te laten presenteeren! doch 't geen egter, in niets anders, dan een enkelde Tug brien, Wyn, of eenige andere welvoegende Raek Drank mag bestaan!

Kaete Drank mag bestaan.
Magende oock enkel en alleen, de twee evengenoemde Naam-dagen, met een Maaltyd,
en decante tafel Ceremoniën worden gecelebreerd, zoo als by den Ceremonieelos zyn vaffgetheld,
zonder dat 'er op de anderen Capittel- of Onder-dagen mag werden maaltyd gehouden.

Artikel XII.

Van de Waardigheden en Ambten in't bijzonder:
met de sequelle Accordantia of Salarispen!

1. Van den Grootmeester, of het groot Meesterschap!

Het grootmeesterschap in de bestrijding der gentsche Orde, en der Bondgenootschaps, ten meeste bestreft ditzelfve, en den Bondgenootsche bestaande, zoo brugt gults daerhalven onweerd, sprekbaar heeft, dat hy in ditzelfve, of in de Capittels presideert, en gewoelijker alleen mag voorstaagen, alles wat hy deswegen zal nocht en nuttig agten, om door de leden in lue pittel, of voor de Orde overwogen, en daarna by meerderheit ^{van} stemmen final beslecht deswegen genomen te worden!

Magende ook alleen, nevens alle gewezenen Grootmeesters, als eenk bijzonder van, regt, deszelfs Ordensband, over of boven den lach, en de Rentekens van Juweelen of Lest Ge Heertens draagen, in stede dat gults door de verdere groot Broders, onder den lach over het Camfaal, en bekalven den Cancellarius, enkelijk in goud gedaan wordt.

Hy heeft dus het regt, om alle wetten, Patenten, Credentiaelen, Resoluties, en ver-
dine Geschriften, te resumeeeren en examinieren, mitgaders te paragheeren of teekenien,
en mag zig ditzelfve, zoo dijkwyls hy nochtig agt, door de respectieve Officieren ghet in't gyne
laaten verstoornen en overgaven.

Hy kan en mag ook de Orde of Capittels, na vereisch van zaaken, zoo effen, eindelyk als algemeen, t'g' ten Ordinaunce of Extraord. dagen en uuren, op een behoorlyke en geschikte plaats, doas Schriftlyke ledelijks van den Secretaris, beroepen, en na verrig-
ting van zaaken, of by senige onoorde, doen eindeym.

Hy voert voorts alle Recepties, al wat daar van afhangt t'gens ondernem-
ende, en ordeneert ook de aangenomenen met de Ordens teekens, of hancke omhanging
doen den Ceremoniënmeester laaten verrichten!

Hem competenter voort en eindelyk, alle die Authoriteit, bevels, ontzag, en
Referentes, als aan een wettig Ordenshoofd en Grootmeester, in den uitgestrekstszijn en na
billijkheid kunnen toekennen!

Aan daadzelven egter, by Capitaal wangedrag, op de bekeuringe en denuncie,
até van den Cancellarius, eeniglyk ter verantwoording, Judicature en Confusie, van de
eenparige Stemmen, der aanwezende generale Andre gezamenlyk.

2. Van den Cancellarius of Wethouder:

Den Cancellarius, is als wethouder, bewaander van het Wethboek en de Jeegels der
Orde, met alles wat daaraan behoert, of daervan afhangt.

Hy leest de Statuten, Reglementen, wetten, Plegten, en Verplichtingen, zoo by de Rec-
epties als nadergint voort, en overziet den recipient na vereisch.

Hy brengt alle nieuwe Bywetten, Reglementen enz. in't Wethboek rein, en daer delyk ten papire, en paragheert de Acten en Diplomas, zoo wel als alle andere getempelde Papieren, naelt het Aempt der Andre!

Hy is voorts gehouden en verplicht, om een yder der Ordensgenooten, navolgens die Statuten, wetten, Plegten en Verplichtingen, hy oecstreeding, in Regt en Billijkheid te bekeuren, en te klaggen!

Numende gelt by Capitaal wangedrag van de Grootmeester, der Orde algemeen beroepen, om over zijn beklag en bekeuring, de gaek eenpariglyk te overwegen en bescheiden, mitgaders voorts, doch niet unanimet van alle Stemmen, te beslissen en vast te stellen, of denzelven geconseind, dan wel na imponanter of vereisch van de gaek, bedankt, en een ander in dezelfs plaats uit de groot Broderschap zal verklaren worden.

Zonder aldan te mogen mede stemmen, tot dat het Grootmeesterschap, in zodanig geval, gelt van Ricaar te gyn!

Hy haets voorts eeniglyk en alleen, ter Judicature en Confusie van den Grootmeester, en twee derde delen van de Stemmen by meestorkerd, der algemeene aanwezende Orde!

Numende hy alleen en menig anders, hy absente van den Grootmeester, deszelfs Ambt by de gyne waarnemen, zondes egter den Plaats of Stoel te bestaan, nogte gyne eigen Officieren te waarneming aan een ander over te geven.

Magende eindelyk alleen, nevens alle gewezenen Cancellarien, het Rentekens der Orde, met juweelen of Edelsteenen bezet draagen!

3. Van de Chafaurier of Schatmeester:

Den Schatmeester houdt en bewaard de Rectels van de Orde lás en Armbus, welke hy teghter niet nooit anders, dan in't Capittel of in de valle Orde mag openen.

Hy houdt en bewaard ook het Ruekenboek, waarin hy telkens specifiek by dag en datum offenderlyk, by Posten van ontfangst en uitgaaf noteert, hoe veel, van wie, en waar voor 'er in komt of word uitgegeven.

Hy is evenvalgens ook Ontpanger etc. Uitgever generale van de Andre!

In verantwoord hy uiterde van zyf Officieren jaer, op den Naamdag D: gyne lás en Braken, welke aldan voor de ouergaue, in de valle Orde opgenomen, en geconfronteerd worden!

Aan daad voorts alleenlyk en enkel, ter bekeuringe en Judicature, van den Cancellarius, en de meestorkerd der Stemmen vait groot Capittel, met de deur mede in dit lás expres vereengd's generale aanwezende Groot Broderschap.

4. Van den Secretaris of Griffen:

Den Secretaris houdt en bewaard het Resolutie boek, de Materiel, de Acten, Diplomas, en Credentiaelen, nevens het getempelde Papieren der Orde!

Dormeerd, en schryft de Resoluties, Rechten, Diplomas en alle andere geschriften derzelue
int reine

1.17 Intrekend dezelve niet uit naam der Orde, of van het Capittel in marginie onder het
zeegel, zoo wel als al wat vender, uit laft van den Grootmeester of voorzitter geteekened
moet warden!

Moetende ook een apart liffje houden, van de Naam- en toe-naamen der res. Capit-
tulanten appondentijck, en van de Ordensgenooten mit generaal, met den datum waarmede gy
in de Orden gekomen, of verhoogd en Capitulant geworden zyn, om zulks, des naecht, altoos
ten eersten te kunnen nastellen en vinden!

In haat diuzelven voorts, alleen tuzelfder bekeuringe en censure, als by het voo-
rige Antwoord nopens den Schatmeester is gestatueerd.

5. Van den Ceremonie-meester.

Den Ceremoniemeester houdt en bewaard de ceremonieele Boeken en Effecten der Broere,
lyft een gden zyne behoorliche plaats aan, zoo in Capittel als in Sacre,
en begeleidt en introduceert de landvoerden.

Mogen tot die vooringem. alles, de nodige ordnes aanket vereerde getal van
Broders en Schielvnaapen geven!

En welken einde, en om alles in orde te stellen, hy zig nevens den Cameraar,
mit dezelve, op d'andernae Capittel-dagen een uur, doch op de solemniteit d'heffel-dagen,
twee-uuren bevoeren, ter plaatse der Vergaderinge moet laten vinden.

Haande hy eindelyk, onder diezelfde bekeuringe en censure als de Secretaris en
Schatmeester!

6. Van den Cameraar.

Den Camaraar voert de Sleutels, zoo van de Kamer als vordene Officier.

Bewaard de Lieragies, Ornamenten, Capelkleeden, met oors. Op- en Dependenzen, enz.

Aeld overal de nodige Broders en Schielvnaapen in vereerdosten getalle, tot
binnen en buiten Duerwaanders! die hij daartoe, mit en benevens den Ceremoniemeester
de nodige beveelen mag geven!

En verzorgt met den Ceremoniemeester en dezelve, in de Camera, al wat tot dat for-
meer en houden der Capittels, aantafel, Haelen, enz. nodig is.

1.18 Al wanam hy zig ook nevens dezelve, ten ordinaire tyd en dag een uur,
doch op de twee haamdagom van J. en D. twee uuren voor den bepaalden tyd, ten verga,
derplaatse moet laten vinden.

Hy haat al even als de vordene Ambtenaaren, nevens dezelve, tuzelfder justi-
cature en bekeuringe.

7. Vanden Aalmoezenier!

Den Aalmoezenier tot verligting van den Thesaurier verloegen wendende, zoo is

zyn pligt, om de armen las Tadministreren, de collectens en Baetens, oec daer toe Kosten
en bekooren, intezamelen, mit teg. Desweegen de naecht bekeuringen te doen, en aan den Schat-
meester te denuncieren, houdende van alles behoorlyk boek, by pachten van ontfangt en
uitgaaf, om het drie maandelijks aend den Thesaurier, en by het einde van dat jaar, aan de Orden
te verwantwoorden, gemetende alleen het honneur, de waardigheit, en premie, van hoog
Capitulant, maar niet als sequele Salaris p. op plato,

Kunnde hy absente vanden Schatmeester deszelfs Ambt, neev. om zyne waarnemen!

En staat diuzelven op bekeuring van den Schatmeester, ter Censure van den meenderen,
heid in twee deude deelen, den Stemmen van het groot en haag Capittel.

8. Van den Spys- en Keldermatten.

Den Dijsenarius en Keldermester moet al wat de Matthyden, ent gen daer toe
betrekking heeft aangeant, oer-origien, overvalgans voor de Cafet, Laekens, Servietten, &c. letan,
en de Wyn enz. zorg dragen! alles ten verligting vanden Ceremoniemeester en de Cameraar.

Op welken bekeuringen hy mede haat onder de Censure van de meenderen oec Aem,
men in twee deude deelen, van het groot of haag Capittel.

Iynde zyne pligt mede, om nevens den Ceremoniemeester en Camaraar op de Ca.
pittel-dagen een uur, en op de heffel-dagen tweu uuren vroeger als den bepaalden tyd in Capittel
present te zyn, den einde van dezelve en naecht opgaaven en andres tot den Matthyden en Cafet,
Ceremonien te Russen ontfangen! Kunnde hy absente van eenen van hun, deszelfs Offiere
by de zyne waarnemen.

Hy geniet geene sequele plato maar wel het honneur, de premie, en de waardigheit
van haag Capittel.

By absente of andene ontfermentie van een of meer dan vorn. Offiere, word
darrin, zoo 'er groot broeken genoeg zyn, daer den Grootmeester of Voorzitter, by optreding
van den een in den anderen plaats, mit benoeming van een Camaraar, voor den tyd voorzien:
doch in Cas 'er geene groot broeden genoeg zyn, dan moet den een des anders Offiere by op-
treding nevens zyne eigene waarnemen!

De vordene Ambtenaaren, zoo wel als den Grootmeester en Cancellier, genieten
als sequele Salaris of acceditaria, jaerlyks het volgende uit het montant of generaal bedra,
gen der Caffen, te weeten:

Uit den Ander Cas.

Den Grootmeester en Cancellier gden 2 plato dus te zamen.	1 plato
De vordene Ambtenaaren, gden 1. plato, dus te zamen.	1 plato

makende 8 plato

Uit d'Arme Cas.

Den Grootmeester en Cancellier gden 1 plato dus te zamen.	1 plato
De vordene Offiere gden 2 plato dus te zamen.	2 plato

bedraagende 16 plato

Gijnde deze recompensen gestatueerd, om daerdoor de gem. Ambtenaren des te meer te ammenen, niet alleen tot het getrouw behartigen en waarnemen huimer Offieren, maar ook om met allen gheen en vragter te waaken tegens alle niet willekeurige en onzedige oversteek, broedingen, wanbedrijven, afgelastheden, eisq. in de Orde, om over dezelve de bepaalde Confesse zonder oogluiking te laten gaan, en daarby vooral de las en goeddreeft der Armen niet uit het oog en de gedachtenisse te stellen!

In hebben de gem. Ambtenaren voorts, niet alleen het recht en die vrijheid, om in de Capitels of Orde, een yder in zyn Departement, zodanige voorstagen aan den Grootmeester op Voorz. te mogen doen, als zijn Banteris en Offiere aangaat, om daarop na overweging en vereering van zaaken, & bestuut te kunnen wenden genomen, maar ook, om een yder in zyn graad en Offiere godanige domineisatie tegens den oversteek aanden lausellius intrengens, als zyn Departement betreft, en waantegens moge gehandeld zyn! mitsq. ook insonderheit, om by nalaatigheid of afwezen van den lausellius, in de bekleuringe des weegens, alsoan zulks zelste te institueren! doch niet vinder, als maar allentijt een yder eigens Offiere betreffende.

De uaffestelde sommen voor de patienten van installaten of capitulare institutie zyn:

Voor een broders institutie een zes Persoonen:

Voor de Broden las 3 goudc. ducaten!
" " " Arme las 1 " " "

Voor een groot Broders institutie een zes Persoonen:

Voor de Broden las 10 goudc. ducaten!
" " " Arme las 2 " " "

Voor de installate van het hoag W. Lop. aan zes Persoonen:

Voor de Broden las 20 goudc. ducaten!
" " " Arme las 4 " " "

Kunende dezelve niet anders wenden verleend, als onder de Super- en Sub-festopter, met het plenipotentiaire Zegel, van en doar:

Den Supremus: of
den Vicaris: of
den Grootmeester Plenipotentiaire: oft
zyne express dantae Gemagtigde!

Plichten.

Artikel I.

Een opzigt van Godt en de Religie!

Een Ondergenoot moet geloof stellen, in den th. Onieelijken Godt! en zyne geopenbaarde Leert! Magne dus geen Atheist of Deist, maar moet een Leulyk, Cognit, Getrouw en Dugdewoud Man wezen, ten einde daerdoor des te beter te bevorderen, de Hichting en uitbrenging, van een zodanige vereenigde opzigtte Verenigschap, en waare bystand, als anderzins buiten dezelve, nooit goede kunnen plaats vinden, tusschen Lieden, welke niet makanderen nooit ontgaeng gehad hebben, en zulks oock om den wijzer affstand van elkanderen, nooit gouden hebben kunnen hebben.

En mag gevolelyk door denzelven nocht anders vooral in d'Orde, van den aldaer hofft Oppenwezen worden gesproken, dan mit de dropte Verandering en lebbedragte Vreize! op poene van totale uitbaning en afsnyding voor altoos!

Artikel II.

Aangeende de hoge en mindere Overighed des Lands.

De Land's Overighed en Regeering van Godt gesteld gijnde, in gewelle van Dugd en Gegeving, tot bescherming en tugt, doch in las van ondag en bezoecking, tot plaagi en straffe, zoo is't overzulks insonderheit de pligt van een Ondergenoot om zig ten opzigt van denzelver wichtige beveulen, vooral gehorzaam en vreeding te georegen! gorden zig in Conspatterre of ne, bellic regens den Souverein of den Haad, veel minder in de zyfazamenspanning tegens den welvaard des hater of het gemeenbeft te begeeren! op poene van onwaardig verklaring tot het genact van eenige de minste waardigheid of bystand, anderzins aan de Orde en deszelfs graden van Rught!

Artikel III.

Centrum de groote en mindere Ondergenoten.

Gelegk de ungewijlige verneedering van J. da voor J. het grootste Centrum zynes Welhartigen gemaect oplevend! also moeten ook de Ondergenoten hunnen meesten gheen doen uitbliven, in de lebbed en het ontheg voor den Grootmeester en den lausellius! doar hem in aller wat meer eenigzins tot de Orde en het landgenootschap betrekking heeft, in den reuvenen en engheden, alle betaamelyke en billyke gehoorzaamheid en onderwoording te bewyzen!

Mooitinde gy ghe ook in las van beklag of bekluring ouderworp, na behoorlyke vrees, aertvoering en verhaering, aan de wettige Confessor of den Capittel of Censor or Ordinaer! tot ghe groet haante; dan vol by appel van dezelve, aan de uitspreek den geneuele aanwezende Orde!

Dochal moeten gy in navolgingen van J. et J. hun hoofdplicht doen bestaan en uch blinken, in de Priuvelschaep in Hulpe, of Getrouwheid en Ondersteuning, voor van en voor

malkanderen! na vererich dat en zaake ontfondigheden in verschilt vengraeden! zoodanig, dat
hoe hoger d'zelue is, hoe meer en uitgefrekter die ook moet verleend en genoten worden! mal-
kanderen eyen geene gehemisse afstrekke, naeg de zodanige die boven op berten vengraed, of de
comptenter gaan, ontdekkende, doch intengondeel de aanvertrouwde tur jorgveldigsten, als waare
navalgers en bondgenoten J. en D. in een voor zig bewarende, om van d'zelue het nuttijfste en voey,
deelghe gebruikt, in cas van haadzaaken van elkanderen in de Ordre te maken! op poene van
uitbanning en afsnyding, lyg wettig beklag en auctorisering!

Artikel IV.

Een opzigt van zig selfs en tegens malkanderen, gewelthals
berden Capittel als oock tegens de geene die berden het Genooty
sokap gyn!

De berdenen Bondgenoten moet en staect, zoo berden also in d'Ordre sy weyselyk en
zoodig gevraegen! zonder zig aan slampeneyen, dwarkundek, debaude, et c'ragt rinkeltrayen over-
te geven! nagte de gehemissen des Andre, aan yman berden den competenten graed, veel minder
aan een ureeonden wie hy gyn, te openbaaren!

Magenta malkanderen ook niet verhorten of eenige kleinagtiging toe brengen, in den hand
of waardigheid, waarin hy berden in de Orden is! al wes't ook dat een zodanige, int Kustand slechts
8.13. een den minste graeden bezet, veel minder dan in de Ordre; van het Orden- of Bondgenootschaps
nocht verhanting, maar wel toevoeging van agting en waardigheid onder malkanderen te
wege brengen moet!

Aller op poene van uitbanning en afsnyding. —

De vier Haafdplichten der algemeene Ordenengenoten des beftaande, in

1. De uree voor god alleen!
2. De trouwe, Anderdanigheid, billyke, Gehoorgamheid, en welbetrouwlyke leverbond,
naar syn wettige Overheid!
3. De z' agting en V'ontzag, de getrouwadeit en Vriendschap, di Hulpe en Bystand, en
de liefde en W'ledigheid, voor d'orden en synne Bondgenoten, en
4. In een wijs, Rechtig, Antwygend, en W'ledig gedrag, zoo in al berden in de Ordre!

Joo gyn uit d'zelue, voor d'algemeene Orden, met toevoeging van eenige Orden of Ver-
bondsplichten, veraemd en gefatseerd, de navolgende

Plichtwetten!

109.19.

Plichtwetten!

Nietdaags vastgestelde beelten en Censuren, tegens de
voortreding van elken d'zeluer, als

Artikel I.

Tegens Goetslafting.

Ire opzettelijk den H. Naam Goets lafting, blasphemende, oft anderzins eenige laffelyke
reden ten opzigt van goetslafting voerd; zal voor de eerste keen, op de bekuringe van den Van-
celles, boren en behalve het ondergaan van een openbare ~~plaetse~~ schouw berisping van den
Grootmeester in de volle Ordre, ten voordele van de Armbus verbetur en de facta aan den Schatz,
1.24 meesters betaalen moeten, een goudre Duecat; of de waarde d'zelue, in andere gangbare Specres!

Doch voor de Tweede maal, zal hy werden uitgebannen en afgesneden, zonder de Korregten
en adfresties der Andre en Bondgenoten ooit meer te kunnen of mogen genieten! met verbeurte
boonsdien, van syn Andembaed en Leeken, niet al wat hy in de Casen magte hebben gesouveneerd, ten
prophyte d'zeluer!

En waare dat hy wilde op syn regter knie vallen, syg van synne Ordensteekens ontlozen,
en d'zelue voor zig neder leggende, voorts hem wenden ~~aan~~ naar den Grootmeester, behartigd doen van
syn wangedrag, mit kniegwagze over malkanderen op de borst geslagene handen, beloerde beelten,
sokap, in natratten van zulks wanbedrig! daarby teffens verbeurd en betaelende dues Duecat,
ten prophyte als even voorn., d'zelue by synne Ordensteekens op den grond nebstellende; als wan-
nen op laft van den Grootmeester, den Ceremoniemeester d'zelue opneumen, en aan den Schatzmees-
ter overhandigen, mit oog. den humilitant de Ordensteekens weden omhangen, en hem by beide
handen opheffen zal! welke lafftje jaak egter, aan een groot Broder, door den Grootmeester
of Cancellor zelue zal moeten verrigt werden!

Artikel II.

Tegens Relige Twift!

Niemand mag in de Ordre, in gedurende de Capittel, van eenige Relige zaaken spre-
ken! veel minder over d'zelue gesohel moeven of twiften! op poene van openbare be-
risping, mit de hante van een plante Duecat ten behoeve der Armbus, voor d'eerste reize,
en tempareele uitbanning van d'enzelv, voor de Tweede maal!

Artikel III.

Tegens heekeling van Staat of Regiering.

Ire van eenige Staats of Regerings zaaken en Bezonen, op de Capittel of Orden
lyden sprekke, of daerover twift, sel voor d'eerste maal ondergaan, openbare berisping,
en verbuuren van een Ryddaler voor d'arme Cas! dag ten tweede maale, voor d'en dag uit
d'orden gebannen worden!

Artikel. IV.Veegens hoon van Magistraats of Koninklyke Personen.

Niemand mag in de Ordre een Regerings Magistraat, of Koninklyk Persoon behelcken of bespotten; op paene voor d' eerste maal van een Rijxdr., voor de Ambus, en voor de Tweede Keer voorn d'zelfde baete nog te ondergaen een scherpe openbare berijping, voor de geheele Ordre.

Artikel. V.Veegens minagting en ongehoorzaamheid aan den Grootmeester en Panellier.

Die den Grootmeester of den Panellier eenige minagting, hoon, waderspannighed, of ongehoorzaamheid voor zyne wettige bevelen betoont in aandaad, gel voor de eerste maal verullen wagen in een baete van vier Gulden voor de Ordre las; en een openbare berijping desoogen hoochstiden ondergaen!

Maar voor de Tweede Keer, gel hy na't gevoigt verzaakt, of temporeel voor d' eerst dag, oft gheel uitgebannen worden. En waane hy dat laetste afloopen wilde, met een baete van acht Gulden voor de Ordre las, en een onverwachteleyke excusvraaging, haante mit ontdekken heofde, en houdende de Linkerhand op de Borst of het Hoofd;

Artikel. VI.Veegens Smaad en Ongehoorzaamheid aan de Ambtenaaren en Censors.

Niemand mag een den Ambtenaaren, Capitulanten, of censors, als voorz. hoonen of smaden, nog ongehoorzaam zyn; op paene van twee Gulden baete voor de Ordre las, en een berijping, voor de eerst, doch temporeel uitbanning voor d' eerst dag, ten tweeden maale!

Maar ynaand zig niet ondervangen wilende aan de censors en uitspreeker den Ordre, en den Capittels, gel fineel verhannen en afsteynen wouden;

En waane hy aan dezelve openelyk mit ontdekken heofde vergiffenis vraegen, en zig voorts aan het hem opgelegde behoorlyke ondervragen wilde! verhuueide alsoan boven dien vier Gulden voor d' Ordre las;

Artikel. VII.Veegens bespattung van een Andengenoat.

Die mit een Nekbandsbraeden, Bond- en Bandengenoat den spottdryft, hem Smaad, hoond, of iets nadectigs taevaegd; gel voor de eerst maal ondergaan, een Gulden baete voor de Ordre las, nevens een affonderlyke berijping!

En tweeden maale twee Gulden baete als vooron; en een openbare reproach; meermaalen hieromtrecent proceerde, temporeel of geheel werden uitgebannen. Welk laetste hy egter gel kunnen afloopen mit excusvraaging aan de geledearden, en vier Gulden baete voor de Ordre las, mit beloende aan den Grootmeester of voorz.

waalsting van iets dergelyks.

Artikel. VIII.Veegens het vergeeten van d' Ordre Band en Leeken.

Niemand mag zondes zijn competent Onder Leeken en Lint, in de Ordre verschynen, op paene van Temporele uitbanning voor d' eerst dag, zoo hy daernede niet om of behangen is, zoo na den leemontemeeper het Leeken van den Grootmeester waernede hy de Ordre en Capittel bereypt, en beginst, gel gerepetead hebben;

En waane hy galts niet een baete van een Rijxdr. voor de Ordre las wilde afkoopen, als waerne hem het competent Leeken en Band, voor d' eerst dag gel werden geleent, doar den leueno, niemette, welke egter na geëindigde Capittels, doar den Regtigint, de sorte van d'zelven zullen moeten wenden terug gegeeven;

Artikel. IX.Veegens onvettige Abfentie.

Den Capittelstaat, die uit de Ordre of het Capittel absint blijft, zonder wettige reden van huus te kunnen leybringen, dan wel den Grootmeester of Voorz. vooraf daarvan hy brefje herves gegeven te hebben, gel elkenmale in yder greed een d' Ordre las verbeteren het volgende, to wetten:

Een Johselskneap, een Gulden;

Den Brodder, twee Gulden;

Den groot Brodder vier Gulden;

Doch viermaelen agterein op de oadnare Capittels absint gehleeven gyno, zonder wettig excus te hebben dit aannemelbaer kan geordeeld worden, gel als dan overullen wezen van syn Officier of Aemt, tot den Naemdaegan J. en D., als waerne hy weder ontlaebar is; gheleide, zoo het een Ambtenaar is, een ander groot Brodder in zijn pleats, doar den Grootmeester of Voorz. werden ontlaeuen, en pro interim aangefteld;

Maar die een vol Jaer absint blijft, zonder ontslag vrygant en schriftelyk van Kneegen te hebben, gel uitgebannen en afgesneden wouden.

Doch die laetste als den bepaelden en aangekondigten Tyd. in het Capittel Komt, gel gene, salsten verheuen, voor elk uur een Gulden.

Artikel. X.Veegens geheme Jammspraecken, Spattenyen, en onbotaneelyke heeden;

Niemand mag in de Ordre, comye geheme te Jammspraeck houden, vrile en ongerolyke praat voeren, eenige onbotaneelyke sprat- of Schryps-reden uitthin, vlocken, gij drunken drinken, of befehouken in dezelve verschynen; op paene van vier Gulden voor d' eerst, en acht Gulden voor de tweede geize, ten behoeve van de Arme las; boven en behalven het ondergaen telkenmale van een openbare scherpe reproach, of Temporele uitbanning voor d' eerst dag, na onversch en onaffandighed van de zaeken! doch verder darin voortgeaude, gel hy als damp total verbaumen en onwaerdig van Kleant werden!

Kennende egter die laetste voor eenen enkelde Keer nog afkoopen, mit een baete van zeffen Gulden voor de Arme las, en openelyke beloefte van beeterschaps!

Artikel XI.

Eegeus hindering van' attente, en het niet en ingaan!

Die gedurende het houden van Capittel of Ordre, op een al de onijghoefte wye,
zodanig overleid sprekelt, ligt, hoeft, suist, en eenig anders maakt, of uit en in ^{de} Lent,
dat zulks eenigzins stauren, of hindernis toebringen soude, aan de behoorlyke attente; gelyk
ook dat die by de tusschenpassingen, niet verloof uit en ingaande, langer dan acht minuten
8.29. af te ten haogten een quart uur, uit de Ramen blyft; dat welkemate verbauen een
gulden aan d'Ordre las! doch men dan vreemdaelen agtneen hierin preekeende, dat als
van Temporeel voor dien dag werden uitgedammen, en ook niet eerder weder geaccepteerd
en inglaat en raonden, dan na dat hy vooral beiterschaps beloofd, en over guldens aan de Orden
las dat betaalde hebben.

Artikel XII.

Eegeus het verzuimen van eenige ceremonie plicht!

Al wre in of beirten zijn graad, omstrent de ceremonieel of Solemnelle Rijsten
zijg te beurt gaat, of dezelve niet naauwkeurig observeerd en na Ramit, dat op bekuring
van den ceremoniemeester en Camerar; een yder in zijn Quartement, zodanig gecoruseerd
worden, als by de ceremoniedien gestatueerd zyn.

Ceremonieele Wetten!

Mot se tugen derzelven overtreeding gestatteerde
paenen en Conseva!

Artikel I.

Noedanig gekleedt, en waarmede voorzien, men in
de Orden en Capittels verschynen moet!

Hermanus mag in de Orden en Capittels verschynen, zonder een Rydgewear op de syde
te hebben; waaraan moet hangen een Keldteekens, volgens de Orderband en Leeken van yder
graad, namentlyk:

Len groot Ridder! ketels blaeuw, met goudene Kwaffen!

Len Ridder; gras groen, met gouden Kwaffen; en

Len Schildknaep; blaeuw en groen, met geleene Kwaffen.

Terwyd ook een yder, welbetamelyk en lebaang gekleed, met de Ordens Leeken ins
8.30 Capittel moet Romen en zyn moet, zodanig als by de algemene Statuten staan uitgedrukt en
voorgefchreven! moetende een yder ten dien ende by zig hebben een platte doos, van doed, lin,
stik, Roper, Gilver, of anden Metal! en van de volgende forme en groote; namuntlyk:

Len duim, of twee vingers breedte dicens!

Wey .. " vier .. " breed; en

Agt .. " , acht .. " , lang!

Waarmen men, in de Andere verschynende, by zig moet voeren, de Orden Leeken en Ord.
dientalen! in val Ramen Ordre! alles op paene van Temporeele afwyking of uitbanning, tot
dataan de voorly. vereischting zat valdaan zyn.

Artikel II.

Wat men in acht neemen moet, waarmeer den Grootmeester
tet het Capittel of d'Ordre raeft!

Waarmeer den Grootmeester of Yoonge, met het gewoonle Eeken tot d'Ordre voegt, en
zulks door den ceremoniemeester of Camerar dat herhaald wezen; dat eenigenzig ter pleaste
waar hy zig van bewind, stiel en haande houden, om te kunnen ondergaen de visitatie na de
vooral vereischting, die den ceremoniemeester en Camerar als van op Salt van den Grootmeester
zullen verrichten! Hy in't generael Capittel! of na afferding den minderen in Capittel! of
ook wel in't groot Capittel alleen! soals den Grootmeester dat goedvinden en nadig ordelen!
ap paene als even armelo!

Artikel III

Op welke wye men in Capittel, en d'Ordre, moet zitten!

Den Grootmeester het Capittel of d'Ordre openende, zoog dat zig een yder begeeren,
agter of voor synen hael in plaats! die hem daer den ceremoniemeester zal aangewezen zyn!

namelyk: volgens de orden van zittingen, welken is als volgt, te weten.
Baccon aan, over de deur!

Den Grootmeester, ter regten- en den lansellien ten linker-zyde van eenen tafelken huren
worden geplaatste Tafel!

Voor aan, ter zyden van den Grootmeester, aan een tafeltje, den Schatmeester!
Tegens over den zelven, ter zyde van den Cancellier, den Secretaris, mede aan een tafeltje!

Naast den Schatmeester: den Ledenmeester, en tegens over den zelven, naar den Secretaris den Cameraren!

Vervolgens in een rechte linie, ter regterzyde, naast den Ledenmeester de Capitaal,
lant groot Ridders!

In Daantegen over, aan de linkeryde van den Cameraren de Capitaal groot Ridders!

Eindelijk onder aan, tegens over den Grootmeester en den Cameraren, alle de Capitaal lant
Schildknaapen! goedang dat tafelken kan alle, en tafelken de tafels van den Schatmeester en
Secretaris genoegzame spatzje blijft voor een landdaat, om door den Ledenmeester by den
Grootmeester en Cameraren gebragt te worden, of voor een ander die tot dezelve nederven moet!

Neemende de verdore Ordengroeten plecht als volgt, te weten, langs den wand agter
het Capitaal!

De groot Ridders ter regterzyde, de Ridders ter linkervand, en de Schildknaapen
onder aan, ter wederrzyde den deur!

Ijnde elsdank een god met ongedekten hoofde, tot dat den Grootmeester of
Voorz. zal gezeten en gedeckt zyn; als wanneer zig een god nederzet in de kiel, magende
niemand gezeten en gedeckt wezen, zoo lang als den Grootmeester of Voorz. Haat en ongedekt
is, op paine van een Gulden voor d'Orde las ten eersten male, en temporeele verbanning
van de tweede male.

Artikel IV.

Wanneer men den Grootmeester, en de verdore Ordengroeten
volgens hun graad in de andre moet aanspreken.

Wanneer ymaand den Grootmeester of Voorz. wil aanspreken, moet zulks met
de novalgende plegtegheid en reverentie voor yns graad geschrieden, namelyk:

Door een groot Riddar, na het doen van drie flagen in de handen, gittende,
en met het ligten van den hoed, wanneer hy den aanspraak beginnt! dekkende zig terstant
worden!

Daar een Riddar na het doen van twee flagen, mede gittende, daer mit ongedekten
hoofde, tot dat zijne aanspraak geëindigd is!

In door een Schildknaap, na het doen van een handklap, haande mit ongedekt,
en hoofde, tot dat den Grootmeester of Voorz. zyn antwoord zal geëindigd hebben!

Contra de minnere graad, de meerdere graad aanspreken, zulks altoos mit
ligting van den hoed moet doen!

Moetende den Grootmeester getiteld worden: Heer Broeder Grootmeester!
Den Cancellier: Heer Broeder Cancellier!

De Ambtenaren: Broeder Thesaurier, enz.

De groot Ridders: Broeders!

De Ridders: Heers! en

De Schildknaapen: Vrienden!

Magende niemand beginnen te spreken, voor dat den Ledenmeester een flag, en
de Grootmeester insgelijks een flag zal gedaan, en daarmee des verloop gegeven hebben!

Aller op paine van een Gulden voor d'Orde las, ten eersten male, doch temporeele uit,
verbanning voor de tweede Keer.

Artikel V.

Wat men moet betrachten, wanneer den Grootmeester
of sene andre Ordening niet plegtig uitgaat of intkomt.

Wanneer den Grootmeester of Voorz., dan wel een Andengroet, gedurende het Capitaal
of niet verlof uit- en ingaat, gelijk volgende reverentie moet geschrieden, namelyk:

Voor den Grootmeester moet allen opstaan, en den hoed afnemen!

Voor een groot Riddar, neem den groot Riddar gittende den hoed af, voch de Ridders
en Schildknaapen doen zulks staande.

Voor een Riddar, staan alleen de Schildknaapen int groeten op, doch de gelijke
en meerdere graaden ligten den hoed gittende, bargende daarby egter den gelijke graad!

Voor een Schildknaap, neemt een god den hoed gittend af!

Aller op paine van een Gulden voor d'Orde las, ten eersten- en temporeele uit,
verbanning ten tweedenmale.

Artikel VI.

Met wiens verlof, en op wat wijze, men in cognitie
mag opstaan, en uit- of ingaan.

Wanneer ymaand om eenige professante zaak, in stelle wielle uit- of ingaan, dan moet
hy op een behewane tydstop, by den Aufsehersoefingen die den Grootmeester zal geven, zonder
de attente te houden, gyn hoed afschuiven, en tot opstaande den Cameraren verloff vraagende,
als wanneer, op diens bevel, hem de deur geopend word, zonder dat eenige plichtspiegeling
plaets heeft! op paine van een Gulden voor d'Orde las!

Artikel VII.

Wat men moet bedragen hy't recipieeren of verheffen
van een landdaat,

Als een landdaat aangenomen of verheven word, moet een god gangoudig in
agt neemen, het geene hem doer of van wegens den Grootmeester of Voorz. aangezeigt word!
moet inde voorst opstaan, wanneer den Grootmeester opzyde, en zig ongedekt houden, als ditzelven
ongedekt is!

De aangenomenen af vertreke moet ook daar den graad waarmen hy aangenomen is, en langs vroedelyk verwelkomt en ontfangen worden, met inschrijving van hiescripte
op plaats voor den dag:

Waarna de mindere graad, hem en langs plegtiglyk kanst feliciteren!

N. 34 Alles op naam van een Gulden voor de Onder las, ten eenftmaeler, en temporeele uitbanning voor te tweede reize!

Capittel VIII.

Haedang men zig moet gedraegen, waarmeden het capittel
of de Andre geslachten wordt, en van onalkanderen zal soekien!

Als den Grootmeester of Voorzitter het Capittel of de Andre mit hyswoen teken
sluit, en van onalkanderen wil daen sekerden, moet een yder zyne Eekens en credentraelen
weder in zyn doos leggen, en zig het houden, tot dat den Grootmeester Ceremoniemeester en
Cameraar, op bevel van den Grootmeester verlof dat geven om te sekerden, als waarmede
eenftelyk de groot Broders, dan de Broders; en vervolgens de Schildknaapen moeten uitgaan;
graetende den Grootmeester of Voorzitter behoorlyk, goo denzelven en nog is, blyvende den
Ceremoniemeester en den Cameraar mit de nadige Ondergenooten, om alles weder ordelyk
te hingen en verflutten!

Alles op naam van temporeele uitbanning voor de eerste en totale afsnyding
voor de tweede Reis.

Recepties.

1. Van eenen Schildknaap of Onder Vriend.

1. De Grootmeester, tot het algemeen Capittel raepende, geyft een flag, die door den Cerem.
monie meester, gerepeerd wordt, gegende den Grootmeester daerby: tot d'Andre Broders, d'alth den
Ceremoniemeester, Broders: den hys Grootmeester roeft tot d'Andre, waarop zig een yder begeert voor
afgelycgheden daer den Cerem. aengewezen staet, of zoo sulks niet niet geschiedt, meer niet houdt, tot
dat hem zyn op plaats gel aengewezen gyn!

2. Hierop geeft den Grootmeester ander aan den Cameraar, om te gien of allen wel gebukt
en geslatten is: die sulks exact daende, taffens aan de buiten en binnen deuren, twee Schildknaapen
van buiten stelt: wanter hy de sondt aengenoemde gebruikt: pluttende yselfs de deuren hy gyn to
nug haeft: daende vant een en ander rapport aan den Grootmeester.

3. Den Grootmeester gelast hiervan den Ceremoniemeester, om regts af, en den Cameraar,
om links af, de Examinatie te daen, of een yder van zyne Onder Eekens en Patenter voorzien, en dus
wettig Ondergenoot is: waervan zyl dan rapport daen.

4. Hierop geeft den Grootmeester een flag, maakt het Schildknaapen teken, en zegt,
het Capittel is geopen: den Cerem. reyteeend sulks van weegens den Grootmeester; en derzen bevelt
den Cameraar, van zig aan de deure van binnen te pleatffen: waarop men op de aengewezenen plaatffen
gittin gaet: tensyl zig een yder doet.

5. Den Grootmeester geeft hiervan te kennen de reden van het houden van 't Capittel:
zeegende: dat thans haet gerecepiedt te worden N. N., op Propositie van N. N., haengende dat
men en niet tegen zel hebben, en dat zig een yder van zyn pligt dat Kwyten: Verzaekende ten
bevijf hiervan, mit hem de linker arm en handen uitstrecken.

6. Hierop gelast den Grootmeester den Cerem., om de bezoekende Ondergenooten te gaan
Examinerien: die sulks daed, daende hunne naamen doen yder geefs in een Boek tekenen: welke
hy by't doen van rapport, ist Capittel verstoond.

7. Den Grootmeester gelast hiervan aan den Cerem., om de bezoekende Ondergenooten
binnen te kondicieren, en hunne plaatffen aan te wijzen: welke egter een voor een inkromende,
aan den Cameraar het Schildknaaps Eekens en waand moeten geven: wende voorts grofsverveeld,
hitzen by art. 5^e Van de Ceremoniele wetten gestatueerd is.

8. Den Grootmeester gind voorts van Ceremoniemeester af, om den Landvaet te doen
zaanbieden, en binnen te den.

9. Den Ceremoniemeester, en die den Landvaet voorgesteld heeft, brengt denzelven
geblinddocht aan de deur van dat Capittel: gewende den Cerem. aan of dezelve eenen onhelden man
handen flag mit de vakklike hand: die door den Cameraar van binnen mit een gelyke flag beantwoord
wordt.

10. Den Cameraar gied onmiddelyk overlijd: Heer Mr. Grootmeester en word aan de
deur geklappt: waerop den Grootmeester antwaerd: Jhe wie en is?

11. Den Cameraar opende de deur goo genoegsam, dat hy kan gien en vragen, wie er
en wat de begeerde is: zondes dat ymand en daar kan!

12. Den ceremoniemeester antwoordt: Dat de Ondervriend N.W. een deurwissel om den landstaat N.W. die gaarne in d' Andere wilde aangenomen zyn, te presenteeren!

13. Den Camerenaar hierop de duur stijfende, doet een flag! dat door den Grootmeester niet een flag beantwoord wordt, om daarmee te kunnen te geven, dat hy meg spreeken!

14. Den Cancellaris nadert hierop tot voor de tafel van den Grootm. en Cancellaris, daende het teeken, en zeggende: Heer Grootmeester, den Ceremoniemeester verzoekt u voor d' Andere, voor den landstaat, die door den Ondervriend N.W. aangeboden wordt.

15. Den Grootm. het teeken daende, antwoordt, geat hem zijn naam, Geboorteplaats, Budenham, Religie, en Professie opnemen! Daarmee na hem teffens, of hy in de vereerde gedaante is? en onderzoekt hem wel, of hy zig vuijftig tot d' Andere aanteld?

16. Den Camerenaar gaat zulks voorzigtig, door de deuren open gedaane deuren, alles aan den Ceremoniemeester vraagende: die hem zulks schriftelyk ten hand stelt! terwyl hy in de tusschen den landstaat naauwkeuring bezigtigt, vooral of hy wel geblimoedacht is? daande vervolgens met ovaalgevallen rapport aan den Grootmeester!

17. Hierop leeft den Grootm. dat Broeffje luid op! teffens vragende op min tot de receptie dat Kameren treeden! hetwelke door de capittelaten met het uitstrekken van den linkernarm toegestemd gynde, dan geeft den Grootm. het Broeffje aan den Secretaris, met laft om hetzelue mit het voorzoek en het daarop gevallen besluit, in de resoluties te informeren! heve, lende teffens den Camerenaar, om de Ceremoniemeester tot de intreding van den landstaat te dienen, deuren, en denzeluen mit hem in te laten! waarna den Camerenaar de deuren open, laatende den Cerem. den voorstellen, en den landstaat binnen! houdende zg denzeluen by den handen tusschen hun beiden even binnende deuren, over den Grootmeester en Cancellaris!

18. Den Grootmeester vraagt naorts den landstaat af: wat zyne begeerte is? antwoordenende en in de Andere te treeden! zoo vraagt men hem weder, wie hy is, haer zynen Naam!, Geboorteplaats, Religie, en Professie is? hierop geantwoord hebbende, gelast den Grootm. luid, dat den Secretaris zulks niet natueren! vervolgens vraagt hy den landstaat af: of het vry, vrolijk, dan wel door enige slinksheit auzaekring of misleiding is, dat hy in de Andere gaect te treden! of ook om agter de gekreimen te komen, en de Andere te verruaden? daende hem teffens enige woordig, daech enigste vragen, om hem zyne gemoeidgheetenisse te kunnen overtaffen! hem daerby voorhandende dat hy zig gaat leggen onder een reeks van moreele en moedige moeijliche plichten, welke hy egter, even als alle zyne Voorgangers, van Mannenvoec, en reke kelyk geduld kan te koaven komen! herhaalende de vraage of hy nog bij zyne begeerte blijft? met voorhandinge dat hy nog kan terug treeden! Den landstaat hierop na genoegen geantwoord hebbende, en hy zyne begeerte volhandende, zoo rigt den Grootmeester jd. naer den Cancellaris, en vraagt: Heer Mr. Cancellaris hebben de antwoorden van den landstaat uw edelen voldaan? dezen hierop ja antwoordenende, dan vraagt den Grootm. an 't Capittel, of men niet de receptie voortgaen zal? Vraagende ten teeken van taestemming met hem de linker arm uitteeken!

19. Hierop beweul den Grootmeester aan den Ceremoniemeester om de Cerem. rader te doen, of de handen van alle Capitul. opheheven zyn? daende de Cerem. hiervan niet het doen vant teeken vorflag? en in gevalle van alle handen uitgestrekt bevonden zyn, zoo geat men niet de receptie voort! doch zoo 'en ymand bevonden wordt, met onuitgestrekt armen, zoo moet hy dadelijk weeden geven van zyne wergering! wendende den landstaat, die zoo lange van den Camerenaar en Voorstager by de beide handen vast gehouden is, weder door den Ceremoniemeester uitgeleerd, dat dat het different uit den weg gescrewd is! des noots by ballatting eerst, en plurabreit van hemmen!

20. Een different meer gynde, zoo rigt zygt den Grootmeester ten den Cancellaris, en zegde: Heer Maester Cancellaris gelicht den landstaat uit de th. Kapittel van 't Verband, te ooreeven!

21. Den Cancellaris leeft hierop, dat op de tafel liggende foliant Bybel, met linker hand, het th. Capittel van het 1^e Boek Samuels! dringende met een gespote armen teffens op den landstaat aan, am dit leel voorbeeld den Schildknechten na te volgen! waar na hy de wetten en Regten den Andere voorleeft!

22. Zoo heeft den Cancellaris hiermede geïndigt heeft, vraagt den Grootmeester den landstaat af, of hy alles vroptaen heeft? en of hy nu geneegen en bereid is, om een oor, gelijke gelofte te doen, als de Schildknechten J. en D. generallijk, en yder Bondgenoot huyzende, gedaan hebben? hierop jd antwoordenende?

23. Dan geeft den Grootmeester een flag! waaraop alle oprijzen, en het teeken van Schotkneap maaken, zygt wendende naer den Grootmeester, en blijvende in die gedaante, dat dat gelofte volkomen gedaan is!

24. Omstdelyk hierop, daen de Ceremoniemeester en Voorsteller den landstaat tot voor de tafel van den Grootmeester en Cancellaris nadoren!

25. De Grootmeester belaff den landstaat, op beide handen neder te knelen, de linkerhand op den Bybel te leggen, op de voorp. th. Haafdstuk van het leste Boek Samuels! en mit de Rechterhand den linkernarm boven den Ellobogg te omvatten; waarin hem de Cerem. te regt helpt! zeggende hem attent toe te luysteren, na de gelofte, die den Cancellaris hem gel voort, leggen!

26. Hierop leeft den Cancellaris mit duidelyk en verstaubaaren stemme lang, gaemelijk ap, de navolgende

Gelofte.

In navolging van het Laavaardig voorbeeld der Wapendragers van J. en D. belooft inde gweene ik M.W. aan de overal tegenwaardighed gaets, en in deze Andere des Verbands van J. en D.

Dat ik die Andere in 't generaal, in een yder Bondgenoot dezelve uit bygon, dene, na myn uitstotte vermogen zal getrouwzijn! en my onderverpe, aan de

Insterten en lanseren den Andre, ende dat ik ook de my anvastrouwd verondende gehoren, het sy regtvaart, nog doos eenige omweegen, nietzel te kunnen gewor op openbaaren, aan ymaud, die daar my niet altoowens voor een ligt en waan ingelyf Andre-en Broedgenoot zel en Rend wezen! maar dat ik dezelve ten zorgvaldyffet zel gehem- en verbangen houden, voor een yder die buiten de Orde of het Verbond is!

Waarap den Grootmeester den landstaat de Regterhand op te heys daet leggen, en niet de linker op den Bybel, dese woorden feliciale nazeggen:

Hierlae helpe en ondervenne my Godt! Amen!

27 Den Grootmeester belast voorts den lerem. en Keestelen, om den land. te ontblinden!

28. Hierap geeft den Grootm. een flag, en alle de Ondergenoten verlaaten hunne vo,

29. rige pafete en teeken, trekkende de Deegens! Waarap den Grootm. onmiddelyk tegen den landstaat met eenne porse flammie zegt:

Vriend! dese Deegens die anderzins voor en mit u zyn! zullen tegen u wezen, waonneen gy uwen led breekt!

Staande hierop onmiddelyk een flag tegen den Deegen van den Cancellus, of mit den flap op den tafel! Waarap men alle de Deegens weder opstelt en gitten gaat!

30. Den Grootmeester gelast hierop den nieuw aangenomenen, om op te ryffen, en aan den Schatmeester te gean betaalen de Accordentia den Recycte! in vervolgens weder by hem te Kommen! daende hem alsoos door den Ceremoniemeester in het midden vant Capittel op den grond nedinkelen, en den Linkerarm uitstrekken!

31. Hierop gelast den Grootm. aan den lerem. om den nieuw aangenomenen het Onderteeken am den uitgestakten Linkerarm te doen, die hy teffens van de tafel neekende, oorgespoed! gegende gedurnde drie omhinding tegen den nieuweling:

Ontfangt Vriend dit Leeken, tot Kenmerk dat gy in dese loflyke Andre wetig gyt aangenomen! weest by het draagen dergelue indragting, aan uwe phytige Gelofte! en maakt u door de naKoming dergelue, en door uw goed gedrag, waardig, om de hogere Graaden en hane Keestelen, niet meer Lijster te mogen ontfangen! Waartoe u, Godt zynnen genadigen gegeen schenke! Amen!

32. Den Grootmeester doet hierop den nieuweling aphyfen, en voor gyg nadelen! hem op deze wyze aansprekende:

Vriend! uwe gedaane gelofte en aanneming in de Andre, heeft u geregistred, tot het ontfangen den geheme Keestelen, waaran uw malckaderen geo'ren, als buiten de Orde herkennen!

Ahet Leeken van een Ondergenoot te kunnen ontmoeten, is:

Den Linkerarm regt voor gyg uit te strekken, mit d'apene hand, en met de Regterhand den Linkerarm boven den Ellebag te omvatten, zodanig, dat de

duim beneden - en de vier vingers bovenwaards te leggen Kommen, gethende niet eenen de Linker voet vooraet!

Hierop geeft men elkander den Linkerhand, gegende d'eenen, terwyl men de handen vast houdt! B (Booz), waarop den anderen antwoorden H. (Nicholas)

Dese Leeken en Woordens, moeten zo onzydig en behendig gegeeven worden, dat ymand die buiten de Andre is, dezelve niet giet of houdt!

Het pasvoort om in 't Capittel te Kommen, word gevraagd en gegeven op dese wyze, namelyk, die in wel, geeft een handen flag op de deur! Waarap den Cameraar zel antwoorden met een gelyken slag, de deur mit eenen evenlyke openende, en orea, gende? S. (Sint) waerop men moet antwoorden G. (Gabe), doende niet eenen het Leeken!

Het Leeken en woord om hulpe en byhand, als men in noodis, word gemaekt en gegeven mit de handen op de heupen te leggen, en te roepen h. h. (Honig, honig, h. ty, hul, hul,) waerop eaupants uwe Ondergenoten gyg tot u voegen zullen, aan wie gy uw dan geraftelyk kunt vertrouwen, in die verzoekende hape datze u na u, mogen bryngien en adijfieren zullen; doch men moet er gyg niet ligtevaerdig, en maar alleen in de grootste haad van bedreuen, om niet zels voorzaake te wezen, dat het ligt geschat word!

Het wond van onraad, of waanneer men bepote of bekuettet word, is Ph! (Philistinen.)

33. Hierop zegt den Grootmeester aan den Nieuw aangenomenen dat hy by den leremontemeester moet gaan, die hem sel swanenieren, of hy alles wel onthouden heeft? en die daarvan niet het gecon van een flag rapport daet! welke door den Grootmeester teeken van goedkeuring gereporeerd word!

Waerap den Grootmeester gelast, dat den Ceremoniemeester den Nieuw aangenomenen deszelfs zet pleats zal aancyzen en daen bestaan! Komende hem hierop de gelyke gread verwelkomen!

Waarna den Grootmeester den nieuweling recommandeert, van wel attein tot tekeffern, na het geene men in syne meerdere infrauster zel verhandelen! Daende hierop een flag! die door den Cancellus mit een flag beantwoord word!

Waerap den Grootmeester, aan den Ceremoniemeester beveeld, om mit den oudfiftu Capitulant Schildknaap de latregrafie te doen! die daerop gitten gaande, d'enzelv op des Cameraars faet laet pleats neemmen! en hem de volgende vraegen in navolgende maniere laet beantwoorden! als:

Cathregisatie

1. Vraage. Vriend! gyt gy in de Orden des Verbands J. en D.²
Antwoord. Ja Broeder Lerenomniemacht!

2. Vr. Wat gyt gy in die Orden?

Antw. Schiltknaaps!

3. Waarom gyt gy in die Orden getreden?

Om dat ik my voorstelde, 'n iets nuttigs voor de Menschelyke gezelligheid in te
gullen vonden.

4. Om niks anders?

Jal! ik segt in dezelve ook een vriendelskap en hulps in nood te vinden, godamig als ik
buiten dezelve nergens vinden zoude!

5. Hoe gyt gy dan Ordegenoot geworden?

Door een wettige aanneeming!

6. Wat verstaat gy daar een wettige aanneeming?

Een plegtigheid by de aanneeming, die doot een genoegsam getal Ordegenoten in
hunne functies word betracht!

7. Waarin bestaat die plegtigheid?

In het inleiden! het doen der gelofte! het ontvangen van het Leekken! en het leeren den
Renteeken.

8. Waartoe dient het Leekken?

Om my te doen endagtzig zyn aan myn te Verband of Gelofte! en my in de Orden te doen
Kennen als Schiltknaaps!

9. Wat is dan het Schiltknaaps teekken?

En gevloene J. en D. Krauwijze daar elkander gaande, gebonden an den Linkerarm
boven den Elleboog, meten blauw en groen lint.

10. Wat beduiden die twee Lettern?

De Capitaale Naamletteren van J. en D.

11. Waerom zyn sy overkruisd?

Om dat volgens de H. Hofste, dat Verbond wel een Kruis Verbond magt genaamt
worden!

12. Waarom draagt gy die aan den Linkerarm?

Om dat de Wapendragers van J. en D. even als alle van olen tyd, de Schilden hadden
Heeren aan den arm droegen!

13. Waarom draagt gy het aan een half blaauw en een half groen lint?

Om nee daartoe te herinneren, dat ik my doot de Gelofte des Wapendragers, aan de
Graaden en Sigilletten der Andere Verbanden heb!

14. Welke sijn die Graaden en Waerdigheden?

Gradden die het groen, en groot Andere woude het blaauw lint draagen!

15. Vraage. Wat noemdyg gy nu oo Renteeken die gy geleent heft in de Orden?

Antwoord. Die Leekken en woorden, waeraan ik en Ordegenoot buiten Capittel
herinneren en ontmoeten, en my van hem doen kennen kan!

16. Wat is dan het Renteeken of de Leuke?

Den Linkerarm uit te strecken mit de vlakke hand! met de rugterhand den Staf,/
arm boven den Elleboog te omvatten! den linken voet vooruit te zetten!
en malkanderen de Linkerhand te geven, en vast te houden, tot dat de
vraag Leuke gedaan, en het antwoord gegeven is!

17. Wat beduidt dat Leekken?

Den uitgestrekten arm en hand geeft te kennen, dat ik myne gelofte plegtig gedaan
heb! en de omvatting van den Linkerarm, beduidt, dat ik daer het Leekken
der Orden ambonden gekreegen heb! de vooruitzetting van den voet
beteekende, myne plegtigste beredwaardigheid, om toe hulpe mynen Or-
degenoten toetreden, wanneer myne drifte nodig hebben in nood!
en het breken van de hand, beduidt, dat ik met al myn vermogen zal trug-
sen hummen laft te helpen allen, en hun opbeuren, wanneerse in tee-
gensoeden magten kennen te vallen.

18. Wat is nu de vraag, Leuke?

Het woord B!

19. Waartoe dient het antwoord?

M!

20. Hoe vraagt ingestoken die?

Aan de Linker ooren segt!

21. Hebt gy nog meer Leuken?

Jal! om int Capittel te kennen! om myn nood te kennen te geven, enom mynen Or-
degenoten van onoetige influyers, valsche voorwoeders, beleidsters, en
vervaard te voorwachten.

22. Welke woorden gebruikt gy dan om int Capittel geleutant te worden?

J. en G.

23. Op welke wijze moet gy 'er u van bedanken?

Ite binnen bta wil, daet een handen flag van buiten op de deur! waarop den Cap-
itelman van binnen mit een gelyke flag antwoordt, mit eenen de deur
openende en vragede S.? Waerop ik antwoorde J. daende teffens
het teekken!

24. Wat en hoedanig is het Hoedzem?

De beide Handen op de Huizen te leggen, en het woord h. Twee maal in
een langzaam uit te roepen!

24. Vraage. Wat is het woord van onraad?

Antwoord. O.S. (Opmerk is dat niet juichig of oprecht spraakzaam.)

25. Wat moet men dan als deze leug van onraad gegeven voord?

In Capittel houd men op tot over Capittel gecomen te houden, tot dat men by naauwkeurig onderzoek dat gevonden hebben, wat er gaande was, of wie ingelopen is? die men dan tot de intyding dwingt, of geheel uit malkanderen gaet.

In buiten Capittel, soekend men zig ongenoegd van goo een valschen Voorganger af met Verachting!

26. Hoe tituleerd men malkanderen in de Orden of het Capittel?

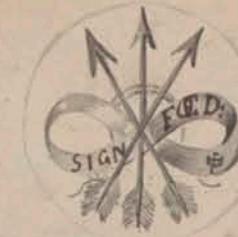
De groot Broders, Heer Broders! De schielde Kneaven, Vriend!

Doch de gelijkgraad kan malkanderen ook Broeder noemen.

33. Dize lathegfaeter ten einde gyndt, dan geeft Den Grootmeester te kennen, dat hy van mening is gynde om het Capittel te sluiten, derhalve vragt of een yder valdaens? daan of 'er menig niet wet te zeggen haft. Warendt pulks door den Ceremoniemeester uit naam van den groot, meesten herhaldt; waaron (niemand wat intrekken hebbende) een yder den linkersarm uitstreckt. Doch zoo ynaud wat heeft vaantstellen of te verzaeken! dan geeft hy een hande klap in syne palmen, en maakt het Schielde Kneaps teeken staande: en zig wendende na den Grootmeester om verlaaf tot spreken te vragen! die daarop een slag doet ten teken van verlof. waarvan de Verzoecker sprakeft! obserueerde het geslachte Ceremonieel, volgens de Ceremoniele wetten! waarna die de zaake in deliteratuur gelegd, getrouwneerd, of uitscheld word, tot bekennen tyd, dit gedaan gynde:

34. Dan geeft de Grootmeester een handen slag! en zegt: Het Capittel is geëindigt en gesloten! waaron alle het teken na den Grootmeester en cancelleri maken! daerwelcke daarmede ook antwoorden!

Waarna een yder syre Ordens teekens afdact en bengd! en vervolgens door den Ceremoniemeester en Camerbaar intyschen de noede Ordenenstaten benaemd worden, om te blijven, tot wetlegging den Ornamenten en Ceragies! na het welke, rond gezien hebbende, of de Ordenen teekens alle afgedaan zyn! den Ceremoniemeester overtuwd zegt: Heeren Broders! en Vriend! den! het Capittel is door een Heer Broeder Grootmeester gesloten en geïnrigd! daende een slag! waaron den Camerbaar twee hande slagen op de Cerem. deure geeft, tot teken voor dat de buiten wagten! die den binnen geleesten worden! terwyl den Camerbaar een yder graad na de Orden uitlaat!

Receptie van een Broeder, Bondgenoot, of Orde Neef!

1. Den Grootmeester roeft tot het Capittel met twee slagen, welke door den Ceremoniemeester werden gerepteerd, en die daeroep zegt: Broeders en Neefs! den terwanden Broeder Grootmeester roeft tot den Orden! waarop zig een yder agter of by zijn sitplaats begeeft! of zig ter pleatse waar hy is, stet houdt! tot dat hem door den Cerem. zyl plaats gel aangewezen gyn:

2. Den Grootmeester belast den Camerbaar, om te zien en te examinieren, of allen wel geslecht en gesloten is? en om de noede buiten wagten voor de deuren te stellen, waartoe hy een etken deur, een of twee oer jongst aangenoemde Broders van buiten plaatst, zig geloven zettende aan de deure van het Capittel van binnen; doende alvorens, na de deuren wel gesloten te hebben, met de Broders teeken rapport!

3. Den Grootmeester leert door den Cerem. regts af, en doar den Camerbaar huks af d'laam, niet door, of yder wettig Bondgenoot is? waarvan dan rapport gedaan word!

4. Den Grootmeester geeft twee slagen, maakt het Broders teeken, en zegt: het Capittel is gesloten! den Ceremoniemeester repeteert dit beiden, van weegens den Grootmeester! waaron den Cerem. een yder syre regte sitplaats aamoydt! en den Camerbaar zig aan de deure zet, waervan den Grootmeester rapport daat! dekkende zig een yder na den Grootmeester!

5. Den Grootmeester zegt: Broeders en Neefs! onzen Vriend M. V. hands haant ingelyft te worden, zo vertrouwe ik, dat zig een yder van zijn Gelofte en Pligt zal houwen! is 'er niets tegens in te brengen? en Ran sulkt nu geschieden? den verzoche den teken van de laetste goedkeuring, niet my de Regters armen en handen om hoog op te heffen!

6. Den Grootmeester laft den Cerem. om de bezochende Broder Neefs enz. te gaan examinieren, en binnen te geleiden, na eerst hunne naamen, eigenhandig getekend, in het Vijfde boek te hebben ingebragt, en vastoont! De Bezoekers intussen willende, moeten aan de buiten wagten het Broders teeken, en aan den Camerbaar, en voor een het woord geven! terwyl vonders het Ceremonieel gescreueerd word, dat hy Ant. V. den Ceremoniemeester is geslachteerd!

7. Den Grootmeester zend den Cerem. af, om den landstaat of Proponent te examinieren, en aan te zeggen; dat hy zig met verzoek om intyding kan en mag aankreden! die hem en syre Oren, dientra geëxamineert hebbende, in syre doar een geteekend Broessie legt, in manieren die volgt: Geëxamineerd en alles voel bevonden! M. V. Ceremoniemeester!

8. Als de Cerem. weder binnen gezeten is, dan permitteert den buiten wagten den landstaat, om als Schielde Kneap te moegen aankloppen! gyndt gy hy alsoam sonder eenig Orden teeken aan! hebbende alleenlyk gyn doas met de Credentiaalen in de hand!

9. Den Camerbaar haardende aankloppen, daet twee slagen op de deur, en zegt: Cer. M. Grootmeester, men klapt aan de deur als Schielde Kneap! wordende geto doar den Ceremoniemeester herhaald!

8.48 14. Den Grootmeester doet twee slagen, en zegt: 'Wanneer lameraar opent de deur, en wie 't is, en wat 't begrepen word? Waarop den lameraar de deur even opent en vraagt: wie is daar.'

Den landstaat antwoordt: een Schildknaap die zijn praef- en Seco-tyd uitgedient heeft, en nu met verlot zig ambied, en verzoek om intvng als Ridder in de Orde!

15. Den lameraar sluit de deur, en doet hiervan rapport.²

16. Den Grootmeester gelast den lameraar, om den landstaat Naam en Titel, dientalen af te vragen; die zulks door de even open gedane deur doet, ontgaende van den landstaat zyn doos; die hy na het sluiten der deur, aan den Grootmeester oorgeeft.

17. Den Grootm. gelast den Secretaris en den Locomonomeester, om die Broden, titelen overland te lannen, die zulks niet oplegging van allen doen, en 't vastoornen.

18. Den Grootm. vraagt, op men niet de receptie en intvng dat Kuman voortgean? 't geen door de opheffing des Regten armen en handen wend goedkeurd.'

19. Den Grootm. beveelt den Secretaris om zulks te notulen, en ondonneert den Com. om den landstaat te Kuman even binnen treeden.'

20. Den lameraar opent de deur, en den Com. zegt den landstaat dat hy binne Komt; hem plaatfende even binnen de deur, die doas den lameraar word gesloten;

waarop den Com. zegt: Leerwardiger Broden Grootm. Van landstaat presenteerde gij.'

21. Den Grootmeester vraagt hiernap: wie zyt gy?

Antwoord. Den Schildknaap N. W.

Vr. Wat is uw verzoek en begeerte?

A. Vermits ik myntyd uitgedient heb, zoo verzoek ik op bekomen verlot ootmoedig, om d'Orde als Ridder heef en Bondgenoot ingelyst te worden!

Vr. Gefchiet dat uit eigen ure gevocht beweging, of door aanvaldingen en overhaeling van ymand?

A. Uit eigen ure neiging, en uit geneegtheit voor de Orde.

Vr. Hebt gy uwe Geloofte en verplichting als Schildknaap getrouw gehouden en valvraagt, en Kunst gy zulks op uwe gedaane Geloofte, in goeden gelyke plegte verzoeken?

A. Ja leerwardiger Br. Grootmeester.

Vr. Hoe oud zyt gy?

A. Vijf en twintig jaaren rcum gepasseerd.

Vr. Hoe lang zyt gy in de Orde?

A. Een val en rium Jaar.

18. Den Grootm. gelast ^{den} Land. Lannellier hiernap, om attent toe te hiffen na het geene dat hem voorgelogen worden, en demandeert den land. Lannellier om het noodge uit de H. Bladeren op te lezen!

9.50

19. Den lannellier leeft hiernap overland van de 18. 19 en 20 Maart Hulken van het leste Boek Samuels.

20. Den Grootmeester vraagt hierton:

Zigt gy nu genegen, om in navolginge van J. en D. Oogelids plegte Geloofte alhier te doen welke wij alle gedaan hebben; of vind gy u daartoe in gemoeide bezwaard en ongekeerd?

Antwo. Ja leeuw. Mr. Grootmeester, ik ben daartoe bereid.

N.B. Zoo hy zegt neen, of zig huysent, dan gelast den Grootm. aan den Secretaris om zulks te notulen; mitsgaders dat den landstaat sur voor dit loopenck jaar inadmissible ter intvng is; en zulks op het eerst volgende Capitel generad, openlyk te proclameeren; waarna hy den lannellier zyne briedentallen wedergeeft, en door den Locomonomeester ^{met} zyne Schildknaaps feekens laet orneken en uitsteden.

21. Den Grootm. gft twee flagen, en on middelyk hierop, doet den Locomonomeester den landstaat tot voor de tafel vanden Grootmeester naderen; en op zyn regter hand neerkielen; met de Regterhand op het 20. Capittel van het leste Boek Samuels; terwoyl een gelyke opeijt en den duigen trekt, houdende die opweerde in de Regterhand, en de Linkerhand op de Borst.

22. Den Grootm. beveelt den landstaat attent toe hiffen; en den lannellier leeft hem hiernap voor dezen lid op

Geloofte! Bedrijf.

Ik belijge plegte: dat ik, voor zoo verre my meer en mynne bewijfis, de Geheimen dier Orde, noch ote geenen die buren dergeloe zyn, navolgens myne verplichting heb gehouwen gehouden.

In ik behooe in zweine steffens hier voor Godt, op zyn heilig Woord; en in dit laaste pittel; dat ik dese Orde des Verbonds J. en D. int'genraal, en een yder Broden of Bondgenoot dergeloe niet byzonder, na wittiche vermoogen, met Hart en Ziele, zal gescreuw zijn en blijven.

Dat ik de geheime dergeloe, nog aan de Schildknaapen, nog aan ymand buren de Orde of het Verbond, direct of indirect zal te kennen geven of openbaarm, door enige menschmagelyke wyzen of middelen;

Dat ik de Orde en myne Bondgenooten, in geval van nood, na myne heest en meest vermoogen, zal helpen en ondruften, met raad en daed, en tot het meestt en bestt nut, en de geestelike in stand houding de Orde;

In dat ik my altoos zal gedraegen, zoo also't een vroom en brof Broden heef en Bondgenoot des Orde betraent!

23 Den Grootmeester vraagt hiernap den landstaat af, of he deeze Geloofte wel

voortaan en begrepen heeft,² en af hy ze houden en nakhoren wist! Waarop den landdaat ja antwoordende, zoo beveel hem den Grootmeester, om de linkerhand met uitgestakten vlechtes te leggen vlak op't Haart of de Raft! en hem deze woorden liet na te zeggen:

Hier toe helpe mij Godt en zijn H. Waerd! doch inderen ik dezen Eid mochtig breeke en oontseide, zoe doe Godt gecne berichtigheit aan mij! Amen!

24. Den Grootmeester geft toe flagen; in alle stukken humu. Segens op in gean getten, terwyl hy den landdaat beveelt op te ryffen, aan den Schatmeester te gaan te houden stellen de leest, dentia den inleying, en vervolgens weder van hem te koommen!

25. Den landdaat weder van de tafel tuschen den Grootm. en Ceremonie meester geset, zoo demanderte hy den leeman, om den landdaat met het Onderteken om den hals te onvereinen; in derwyl dezen zulks den landdaat staende doet, zoo zegt den Grootm. Tegen den landdaat:

Ridder Neef! gy weet niet dat teken omhangen en versteind, tot een bewys, dat gy u vacans door ewen voor en trouwe, als een waer en braaf Bondgenoot hebt waardig gemaakt.

Wij hangen ze u aan den hals en op de Raft, tot een heets duurende aandenking, dat gy u onwilleig onder het Edel just ordes Verbond en Ordes begeven hebbende, gy daer aan uw Bondgenooten, de trouwe en bevaering van haaren fechten, met gauteckor hante plegteig beloofd en gezworen hebt!

Houd dit peels voor oogen, en in levendige gedachten! gy gult u den daandae, zoo als wy vertrouwen, waardig maaken en genechtigen, tot de hogere waarderden en Ruyt, merken onzen welmoedigen Andre! Hier toe wenschen wij u, als waare en oprecht Broed. genooten, van hantm toe, 3 stemels genadigen geegen en Baronthetghheit! Amen!

26. Zoo haft de onvering van den landdaat gedaan, en den Ceremonie meester weder gezeeten is, zegt den Grootmeester op, en sprecket den ontfangenen een, op dese instructieve rayse:

Waarde Neef en Bondgenoot! Uwe geloof en inleying verphytmon, u mede te deelen, die fechten, waaraan wy ons in en buiten den Verbond in d'ander hekkenen; en waantoe gy thans wettig genechtigt zyt!

Het Leekken is. Den Regtoraum mit de uitgestakte vlechtes hand uit te strekken, als of men hem op een tafel leggen wilde; de vlechtes linkerhand tuffens of de Raft of het Haart leggende!

Dit betrekend en herinnerd uwe gedaane geloof en verphyting!

Men zet voorts de Regtovaet een trede vooruit, en geeft malckandoren de Regtenhand! ⁴ Welk u herinnerd, uwe verphyting, van u peels tot hulpe en ondersteuning den Andre en uw Bondgenooten te zullen houden en uitwearing houden en toonen!

Men vraagt malckandoren in dezen hand voorts de Luef, namelijk dat vraagt zegt R. (Najoth) In die antwoord zegt R. (Ramaill) aan de Regtovaet! Welke Leekens en waanden zeer onzigtig en zoo zegt moet in gegeven worden, dat gmaud die heit toe het Verbond is, ge nog keuse of niet!

De Regtovaet ons int Capitel te kunnen komen, worden gegeven op dese wiste, te wetten: die in wit, doet twee flagen op de deur met de vlechtes hand, waarop men van-

binnen gel antwoorden niet twee gelijke flagen! vragende Tuffens, de openende R. en P. (Rotttekens);² daer men op antwoord A.! (Avel!) evene mit eenen ket teken!

Het Knooteeken en wood om hulpe en haffand is: de beide handen overhoefd op de Raft of het Haart te leggen, en met eenen hulpe dagh kleiglike stoomre te roepen J.! J.! (Paul! Paul!) Waarop uw Bondgenooten gret ten ewen hulpe by en tot u voegen zullen! mit dat gy het niet besigt dan in den achterstallen en grootsten haad! om geloof geen oorzaek te geven, dat men het goede kommen ging agten!

Het woord of de Luef van onraad, belettoering, of befteding, is: zoo haft men juttels ontdekt te rayen R. en P! (pijkken! pylen! int d'eltijn lance! Sagitta!)

27. Den Grootmeester geft hiernap aan den ingelyfden, dat hy by den Ceremonie meester gaan moet, die hem gel examineeren, of hy alles wel onthouden heeft; weer van den volverst dan, niet het geheim van twee flagen rapport daet!

28. Den Grootm. geft toe flagen, en zegt aan den leem. om den aangenomenen zyn jetplaats aante wijzen! Waarom hem de gelijke graad en Langs komt verwelkomen en vergelukken! terwyl de hogere graad hem gittende met higting van den hoed felicitair!

29. Den Grootm. doet twee flagen, zegt aan den nieuw ingelyfden, dat hy attent moet haft toekommen na de lattegriften die men nu ten syker onderhorigting gel gean houden! en beveel voorts den Ceremonie meester om daar mede te beginnen, die hiernap den ouffent leystudent Broderen laet plaats nemen op des lamencaens stiel, en zig op zyn eigen platz zet! beginnende en doende! En sinde dege vrageen en antwoorden!

Cathiegafte.

1. Vraage. Ridder Neef! zyt gy in het Verbond den Vantm J. en D.²
Antwoord. Ja Heere Broeder!

2. Vraag. Wat zyt gy in de Orden of dat Verbond?
Antwo. Broder, Neef en Bondgenoot!

3. Waaran Broder?

Om dat J. en D. beide, als instellers van dat Verbond, waaren Prinsen en Veldoversten!
elwaarem dus dat Verbond altoos en mit regt, als een Broder- Andre gezagt en aangemecht is!

4. Waaran Neef?

Om dat J. en D. vryzwaende Broders zynde, wy ons alle, als hu humre navolgers on af,
spruitjes voor Broders en Jaffers kinderen haaden!

5. Waaran Bondgenoot?

Om dat ik de Andre soort receptien ingelyf bin, en my aan dezelven, en aan myne mede Bond- en Andengenooten, mit led, en dus van gantjocher Harte en ziele verbonden heb!

6. Waaran zyt gy int Verbond getreden?

Om daervan meenden ligt te ontfangen, en myre Bondgenooten van meer niet te wetten zyn!

7. Coont gy daer van eenig tecken?

Ja dat, het welke ik, om den hals op de Raft drage!

8. Vraage. Waartoe dient u dat teeken?

Antwoord. Om my te herinneren dat ik nog niet lede aan de Orde, en niet haant en gele
aan myne Orden- en Bondgenooten verbonden heb.

9. Wat bediert dat teeken?

De twee door goud vereeuwigde Naamlettern van J. en S.

10. Waarom over kruisen die letters molkanderen?

Om my te herinneren dat dit Verbond opgericht is onder de vervolging en het Kruis van D.,
en waaran ook dese Orden, als een aloude Kruis Orden word aangemerkt!

11. Waarom draagt gy die aan een gras groen lint?

Om herinnering dat dit Verbond in het open veld gesloten, en mede lede beweegt is.

11.5h

12. Waarom om den Hals?

Om my te herinneren dat ik my ury rechtlyc anden het lede juik der Andre begeven hebbeide,
my daaran, en aan myne Orden- en Bondgenooten niet lede verbonden heb.

13. Waarom op het Haant af de Bouft?

Om herinnering van myre geloofte, om de geheirum der Andre en Bondgenooten heeds ten
zaoguldigghet in myn Haant te gullen houden, ten einde voor dezelve daaran
het nuttighet gebruik te maeken, vooral in nood!

14. Waarom syn de letteren van goud of vergoud?

Eenderdeels, om my te doen her kennen in myn graad en Bondgenootschap; en anderdeels,
om my te herinneren, dat het Verbond gesloten is by den opgang des Journe!

15. Goo gy dit teeken ons verloren had, waaranvan zoud gy uw best dan bedrem, om van oure Bond-
en Bondgenooten erkend te worden?

Van de my medegedeelde en anvontrouwe geheirum Reutekenen der Andre, voor mynen graad.

16. Waarin bestaan die geheirme Reutekenen?

In Eekens, laorden en Danraekingen.

17. Wat zijn de Eekens?

Die rigterhand en arm vlek voorzig uit te strokkhen, de Linkerhand op de Bouft te
liggen! en de rigtervoet vooruit te gotten!

18. Wat beduiden die Eekens?

Het wettelikke van den arm en de vlekke Hand, geeft te kennen, dat ik myne geloofte
aan de Andre op gaot en syn woord gedaan heb!

Het leggen van de Linkerhand op de Bouft, toont an, dat ik my niet gaotshun
Haant en gele aan d'Andre en myne Bondgenooten verbonden, en daarby pleytig
gelaافت heb, deszeluen Gehermen in myn Haant verbanghe te gullen houden!

In het voorzetten van den voet bewijft de bewestvaardigheid die ik bezwoer
van heb, van altoas de Andre en myne Bondgenooten, in cas. van nood, met
al myn vermogen te gullen bingesprongen!

11.9h

19. Vraag. Wat is de aanraaking?

Antwoord. Het geven van de Keytckend, in dienzelfden hand waerin men was bij
het doen van dit teeken!

20. Wat bediert dat?

Dat ik in cas van nood, altoas na myn bestvermoegen, de Andre en myne Bondgenooten gel
opsteken en staande houden!

21. Wat is het woord?

N. ! van die vraegte; en R. ! van die antwoord!

22. Hoe gaf men toe?

In de vange papier, aan de regter ooren zagt.

23. Hebt gy nog meer leugen?

Ja! om mit Capittel gelaten te worden! Om myn nood te kennen te geven; en om myne
Bondgenooten van onraad te verwittigen!

24. Welke woorden gebruikt gy dan, om mit Capittel gelaten te worden, en hoe danig?

IK geve twee hande flagen aan de deur, welke van binnen gespotteerd worden; waaron
men de deur openmae, vraegt: B. ? en ik antwoorde A. ! daende mit eenen
het hadden teeken!

25. Wat hebt gy voor een haardzem en woord?

De handen vlek en over de reuk op de Bouft te leggen, en luid maar klaglijk te roepen S. J.!

26. Wat is de leuse van onraad?

Te roepen P. en P.!

27. Hoe totleert men molkanderen in de greden der Andre?

De gelijke graad noemt zig Broeder! de meerdere graad totleert ons Neefs! of Neffen
Neefs, en wij totallen de meerdere graad Heer Broeder! en de mindere
Vriend!

28. Den Graatmeijer gelafft broers aan den Secretaris, om het patient van
den meus ingelyfpen te lopedrezen; die zulks doet en laat bekken; hetzelue vervolghens
den Graatmeijer overhandigende, die het doet den Ceremonie meester aan den Ingelyfpen doet
tot hand stellen!

29. Den Graatm. vraegt, of er ymand is, die nog wat intehengen, of voor te
stellen heeft? goo neen! dan doet hy twee hande flagen! makende reuens alle oprygende, het
Broders teeken, en zegt: het Capittel is gesloten! waarna den Ceremonie meester die twee flagen
repeeteend, zeggende: Broeders en Neefs! den Heer Graatmeijer heeft het Capittel geëindigt en ges-
loten! ontdaente hierop alle zig van humre Eekens; dezelve in de doos weg hangende!

30. Den Camerar geft voorts vier hande flagen op de deur, tot teeken voor de
bulleten weggaen, die dan in Romen! openende den Camerar alsoan de deuren, en benoemende reuens
den Ceremonie meester de nadige Bondgenooten tot wegberging van de Banmenten en Licences
der Andre!

Receptie.

No. 3. Van een groot Broer, commandeur, en groot
Broeder, af Verbands Broeden!

(Copy Royal Library
Original in full
size Quadrtof
Page 68.)

1. Na dat den ceremoniemeester en den cameraar alles tot dit Groot Capittel, volgens den Statuten, wetten en Reglementen, vooraf in oder gebragt hebben, geat den ceremoniemeester hiervan rapport doen aan den Grootmeester! die hiervan opzigt met den Camerarre vooraf niet Capittel beschafft; zoo wel als den leuen, gelastende den Camerarre om te stichten; en aan yder den dieren een den jongste groot Broeder van burtin te plaatsen, met den deegen in de hand.

2. Den Grootmeester gelast hiervan aan den leuen, om de Capittelaut groot Broeders van een te laten kinnen Ramen! die aan den Camerarre het Leekken, en aan den Grootm. het woord en voor een geven maecten! waarop den leuen, kan de zetplaetzen aanwyft!

3. Den Grootm. opent het Capittel niet voor slagen; zeggende: Lewandige Verbands Broeders, broeders, het groot Capittel is geopen! tot d' Andere! waarop den leuen, mit syn staaf vier paarden geeft; en zegt: Leuen, Broeders en groot Broeders, den leuen, Grootmeesters heeft het groot Capittel geopen!, en roeft tot de groot Andre! waarop een yder op syn aangewezen plaats zitten gaet!

4. Den Grootm. gelast aan den leuen, om de Wijfdaers groot Broeders, te gaan lamenneeren, en hume eigenhandig geteekende naamen in het Boek te Ramen verstaonen! Huwelk gedaan synde, zoo bewaert den Grootm. aan den leuen om dezelve binnent te geloden! wendende daerby gescreuen tot S. Ant van den Camerarre! doende sy een voor een, het Leekken aan den Camerarre en gewende het woord aan den Grootmeester.

5. Jaodra dezelve hem zetplaats bestagen hebende, en verwelkomt zijn, doet den Grootmeester vier slagen, zeggende: Lewandige Broeders i Ramen het groot Capittel tot de receptie en verheffing van den Bondgenoot N.V.N. tot Verbands Broeden! heeft wemand ter hof te leggen? zoo verzoche niet my het teken te doen tot bewys van goedkeuring! waarop een yder optaat, de Regterarm en Hand uitstekt, in de Linkerarm met opene Hand om hoog boven het Hoofd houd, gerna daerna ein yder weder zitten!

6. Den Grootmeester gelast den leuen, om den landdaat te gaan aanzigen, dat hy sij kan presentereen! 't geen gedaan synde zoo platzig den leuen, weder op syn stoel!

7. Den Broden landdaat komt hiervan aan de burtin door deur! doct het Ord. denteeken, en verzocht ingelaad te worden! synde aldaan mit syn Broder teekens gekleed! daende sulks mede aan de deur van't Capittel, alwaar hem de wayt zegt, als Broder te kunnen aanklappen!

8. Jaodra hy als Broder aangeklapt heeft, geeft den Camerarre vier slagen; en zegt: Lewandige Heer Grootmeester, men klapte aan de deur als Broder!

9. Den Grootmeester zegt: wie 'er is, en wat 'er begeest ward? waarop den Camerarre

de deur even open, en vraagt:

Wij zeggy, en wat is uwe begeerte?

Den landdaat antwoordt: Den Broeder Bondgenoot N.W. die zijn Broder heeft geïerdigt heeft, en zig tot goedkeuring aannimt, niet verzoek om verpoffing tot groot Broder, en intygung als Verbonderbroeder.

Waars van den Cameran dan rapport doet: Beveeluid hervolg den Grootmeester letter op een den Cenom., om den Landdaat te gaan Examinceren, en na behoren het Capittel te doen in Komu, waer, op den leem, na beurt in geander, den Landdaat zijn Doos en Credentia afvraagt, voerde hem zyne Stedentekens af, en in de doos, waarin hy legt een briefje van dezen inhoud:

Gelijksammeest en wetting beworden. N.W. Cameroun meester.

9. 59. Den Grootmeester doet vter slagen, en den Cameran open ter stond dat daer, derwylt alle, bekalven den Grootm. en Cancellier onmiddelyk opstaan, voerde het groot Verbonds, teken, en blyvende aldus staan, tenygt den leem. Den Landdaat even binne de deur plaatst, om daaraop wend toegetaan!

11. Den Grootmeester vraagt den Landdaat af:

Vr. Wat is uwe begeerte?

A. Ik verzoeken instantig, om als u, volgens de goedkeuring tot groot Broder en Verbonderbroeder te moogen worden voorheven!

Vr. Hoe lang zyt gy in de orden?

A. Een val jaer als Schildknaap, en een jaer ruim als Broder!

Vr. Doet dat blyken?

A. Hy geeft zijn doos over aan den Camer. en de Grootm. en Cancellier daa, minneen allisoverlief!

Vr. Kunnt gy ons up uwen Broder led verzekeren, dat gy de Geheimen van het Bond, genootschappaltoas, volgens de wetten en uwe Verplichting ongeschonden bewaard hebt?

A. Ja leuw. Heer Broeder Grootmeester.

Vr. Doet het dan?

N.B. Hierop overhaast men alle, de handen op de Baart.

A. Dat betreue ik voor godt, op zyn wortt!

Slaande op't woord ik zyne linkerkand op de Baart, en by zeggen op zyn woord de Regterarm en Hand uitsteekenden, als of hy op een tafel liggen wille, gettende teffens de Regtervoet voorwaarts!

12. Den Grootmeester bevoldt beweld aan den Landdaat, om attant toe te leeffen, en demandeert den Cancellier om het 23 Capittel van het 1. Boek Samuels huid op te lezen!

13. Den Grootm. vraagt hervolg den Landdaat af: zyt gy nu geneegen en bereid, om in navolging van het edelmoetig verband J. en L. u eveneens als wy alle gedaan hebben, met gantechen Hant in zide, nader en voor altoas, aan de Koninklyk Broeder Verband! dieze

9. 60 Edle en Vryfelyke Broden! en dit leuw. Broeder- en Bondgenootschaps te verbinden?

waarop den Landdaat ja antwoordinge, zoo gaet men voort als hy anders valgt!

Icht hy nein, zo geeft men hem zyne Credentiaal terug; den Cameroun meester haeft hem zyne Brodersteekens weder om, den Grootmeester bewelt den Secretaris om te notaieren, dat den Camerdaat om onhandhaftigheit, in de leeft agtere en volgende twee jaaren niet acceptabel is tot dezen graad; en gulks op het leefti generale Capittel te proclameirien; doende den Commandeur Camerdaat door den Camer. uitstellen.

14. Den Grootmeester doet vter hand slagen, en beveelt den Landdaat om voor hem te komen, waarna op alle ommoechlyk den Deelen trekken, (uitgenomen den Grootmeester en Cancellier) platzende zig staende in een halve cirkel om den Landdaat.

15. Den Grootmeester zegt tegen den Landdaat hijscht met attente na den led, obc den leuw. Br. Cancellier u gel voorlezen!

waarop den Cancellier opleeft dusen led op

Gelofte.

Ijk belooove en zwore ungewillig, van den Almagtigen Gott, en in dit leeuwende Capittel:

1. Dat ik my nooit en nimmer van het juck dezen led en Vryfelyke Orden des Verbonds van J. en L. gal onttrekken of ontdoen! man dat ik deszelfs Laffen, na vernagien, getrouw gal helpen draagen en onderschaagen!

2. Dat ik de Geheimen den Broder en des Verbonds direct of indirect, aan niemand wie hy zy, buiten de Verbonds Broedern gal openbaaren! heel minder dan, te kennen te geven, waer of daar wie ik aangenomen, ingelyft, en verheven ben! gullende gulks, zowel als de Geheimen mynen Verbonderbroedern, Bond- en Order, genotm, rein in zuiverlyk in myn Hart bewaart in geslot en kouden!

3. Dat ik niet zal nalaten, de Broder mit generaal, en mynen Verbonderbroedern Bond- en Ordergenoot, mit byzonden, in geval van nood, na myne uittocht des, moogen, te helpen appaeren, in stand houden, beschermen, en verbreeden! alles valgins de Wetten en Regten der Andre!

16. Den Grootmeester vraagt hierop den Landdaat af: Of hy dien led wel verstaan heeft? en dan? mitgaders houden en nakomen wil? ja antwoordinge: dan haet vero den Grootmeester en Cancellier op, nadereind den Landdaat, an wien de Grootmeester zegt: hem te Regterhand in zyne Regterhand te geven, zoe als men gewoonlyk bij ontmoeting van een Vriend doet! in de linkerkand met de opene Hand, zoe als hy de zyne doet, in de hoogte boven zyn Hoofd ap te heffen! mitgaders hem dese solemne woorden huid na te leggen! slaande de oogen apwaarts!

Hierop helpe my godt. Almagtig: Amen!

17. Den grootmeester geft hiernop vier slagen; waarop alle, de deugens opsteken,
en zitten gaan; terwijl hy den recipient beveelt, om aan den schatmeester te gaan voldoen de leert.
dient! gelastende voorts den ceremoniemeester, om den lanschdaer weder voor hem te brengen!

18. Hierop neemt den grootm. het groot Nederlands en kruis van de tafel, hangt ze
den recipient aan hem, en doet daartoe de segel of den gelijke laufrank:

Waarde Verbondsbroeder! ontvangt dit groot kruis, als een kenmerk van de beloering
waar getrouwaheld in deugd in deze edele Orden, en dit Vlaamslyk Verbond!

Herkennend u door hetzelue plece uwe grootmaedige gelofte!

En maak u daer toe waerdig en geregtigt tot deszelfs hoogte en laiffers ryksten ambten!
Want toe gy nu aan uw zelv den laiffers hand te liggen hebt, tot u goed en waerdig
voorbild voor uwe Broeders, Neefs, en Vrienden, onse Verbondsbroeders, Bondgenoten,
en orden vrienden!

Vaat overige, al wat ^{wij} gezworen hebben in den Naeme des Heeren, dat blyue
tusschen u end ons! het sy zoo!

19. Den grootmeester laat hiernop den nieuw verhevenen Broeder, doct den Leger,
zijn plaatnamoyzen, nederzettien en syg dethem; waarop de gelijke graad hem en loops felicitent en
verwelkomt.

Daerde den grootm. voort het patent voor hem vervaardigen en teekenien; en hem dan
roepende, zoo geft hy hem het Patent over! onder het zeggen: dit Patent gaadgy door ewig toeval
kunnen verliezen, en dan deeze uwer graad, u van weinig niet wezen, daarom hebben wy gekerne
Leger en waarden, die ik ga u mededeelen, om u in zodanig geval te kunnen dragen voor leeftijd en
en waaborg.

Het Eekken waaraan wij malckanderen als Verbondsbroeders, sovint als buiten
het groot kapittel harkunnen, word gemaakt: met de Regterarm en Hand voor gy uitgestrekken
en aan te bieden, aan die geenem die men omtmoed! hiffende zodra hy u de hand gegeven heeft,
de Linkerarm met de opene hand omhoog boven het hoofd, in zettende den Regtersoest en knie
zodanig vooruit, dat de beide knien en voeten malckanderen binne zgts raekken!

gewende men dan elkanderen met de knie yder tweue stooten, vraagende den eerst daerby
zagt aant oor A! (Abullam!) waarop den anderen antwoord I! (Ipsi!)

De Eekken herinnent u aan uwe gedane gelofte, en deeze woorden aan de oude plaatzen,

alwaar de eerste Order uitgebred, en dat Verbond hernieuwd en bekrachtigt is!

Om dat groot kapittel gelaten te worden, geft men Pasworden; namentlyk;

Dit in wit, ft staet vier slagen op de duur; waarop den lamer aan zal antwoorden met
vier slagen; openende de dure, en vragende: Komt gy van M? (Maon!) waarop men
antwoord Ale: H! (Hammalekoth) doende het Eekken!

Het handschin en wond, word gemaakt en gegeven op deeze rooye!

Men legt de handen niet uitgestrekte geslotene vingers tegen; heeft ze op am haag, tot
opt hoofd, hinnende de duimen dan boven de neus op't voorhoofd. Men stelt de oogen

Kromelwaards, en roeft turb, maar Klaaglijk Broeders helpt my voor J. et A! (Fault en
Abner!). Dat teekken en zem, mag en moet maar in de alderwouten noed en drang he,
gebesigd wonden, als een gehoorigde zaak, die men door een hytraandig gebruik niet
zelfs aan onthilting en ligtagtray moet beponceren; wyl uwe Broeders gewaagd
zyn, om zig op't hoorin of zien van dat zem, aan en tot u mit raad en daad te versta,
voegen, aan whom of welke gy dan uw hant genufft haest en daad.

Het Eekken of de Luce van onraad of verspiering, is; te roepen D van L. (Doeq van Elom.)

20. Den grootmeester wylt hiernop den regelysten Broeder waden naar syne plaats;
vraagt voort, of 'er ymand is, die nog iets te verzoeken, voor te dragen, of te zeggen heeft? zoo
neen, om dan neus hem de deugens te trekk'en, am haag te kaffen, en wedey op te preeken? 't geen
men staande daet!

21. Den grootmeester geft vier slagen; en den Leger Cameran repeteert ze; waarop
den grootm. zegt: attente Broeders! gewende mit eenen con teekken aan den Cameran, die hiernop
zigt aan den ceremoniemeester richtende, waarmede men alle gezichten is, de volgende latregisseit met
hem begint:

Latregissatie

1. Vraage. Broeder! zyt gy int Koninglyke Verbond der Varkfin L. en J?

Antwoord. Ja haer Broeder Cameran

2. Vraage. Wat zyt gy in dat Vlaamslyk Verbond of die Edelmaedige Andre?

Antw. Groot Broder, Commandeur, groot huusdraager, en Verbondsbroeder!

3. Waanam Groot Ridder Commandeur?

Om dat tus tyde van de eerste instellinge en bekräftigde vernieuwing, J. en L. hinde
waren Princen onder den Koning Saec; varende als krygs baenften het he,
wind int Zeggs Leegen; en habbende in het Krygelyke en Wereldlyke Regiment
mede deel-en dienste, als Commandeuren! Terwijl deezen graad in dit Ver-
bond, altoas als een groot en verheven Broederschap aangemecht is.

4. Waanam groot huusdragen?

Om dat ik my vrywillig onder het juul des Krijfes (waarop dese Andre in dit Ver-
bond hare betrekking en utsigt had) gelegt habbende, daervan ook het groot
Kunnek draage!

5. Waanam Verbondsbroeder?

Om dat J. en L. als eigen en aangebruyde joeden van Koning Saec, Broeders waren;
en ik dese Andre der Verbond als zodanig ingelyfd synbe, my doar lede aan
de Andre en myne mede Broeders mit hant en ziel verbanden heb!

6. Wat iwas de reden waarem gy u als zodanig hebt doen inlyven?

De liefde voor de Andre en het Verbond, om die te kunnen uitbreiden, en doerlyke, zoovol
als myne mede Broeders, in nood, na vermaegen te helpen in hand houden
en beschermen.

7. Vraage. Coont gy daaraan eenig Leekken?
Antwoord. Ja! dit, 't welke ik om myn Hals, over myn Schouders, en op myn Borst
daage.

8. Waartoe dient u dat Leekken?
Einsdeels om myne verhügting onder het Juk en Kruis den Andre my te herinneren,
en anderdeels, om my te doen erkennen en respecteren in mynen graad in de Andre.

9. Wat beduidt of vertoont dat Leekken?
De twee door goud vereeuwigde Naamletteren van J. en S. en het Kruis zoo van humme
wederwaardigheden, als van hem vertrouwen!

10. Heeft dat Kruis dan eenige Insprekking op dat Verband en deze Andre?
Ja! en wel op de drie onzichtbare Columnen, waarop dat Verband en deze Columnen
Andre gegrond heeft is.

11. Wat zijn dan die drie onzichtbare Juulen of Columnen?
Het geloof, 't liefde, en de hoop!

12. Legt my deze Insprekking en betrekking eens nader uit.
Het geloof was by J. werkzaam, dat volgens de voortbrengingen, uit den gaade Jacobs een
waerelyke Koning over Ijsraël kon moesten, waaruit den Godlyken Heil,
land der waerd, als een geestelyk Koning zoude voortspringen in den vleefde,
hy zag en bespuide dus aan alle de daagden van David, dat de geest der op.
perste wysheld, na maate ⁹⁹ zig van Zael verwijderde, haer op hem needen,
zette, waerom hy zig in gemaide oanturgen, dat David deigenlyke koning,
pene koning over Ijsraël was, en dat uit de Stamme Jesse, dien wantel der
verlofinge moest voortspringen!

De liefde werkte by hem dusdanig, dat hy niet tegenaande hy de naaste tot het
Leefik was, geene der mense haat verweegens teegens D. zette, nog hem hiefs
vervolghen, ressaar in heimdeel in Verband en bescherminge naam, op ges.
driue Edelmaetrijke rayze, als waarvan niengens en nimmer meer voor,
bild ont waeneldsche te vinden is.

En de Hoope leide hem tot dat Verband, mettegenstaande hy doon nog niet van
ve sool lang bewaarkens door Samuël gedane zalving, en Godlyke levering
van d. wist, welke mon moet veranderstellen, d. door Samuël als een Gott,
lyk geheim aanbetrouw en aanbevolen geweest zig, 't lykende et alle
zeur waarschynelyk, uit het gezegde van J. by de bekräftiging van zijn ver.
bond met d. volgens 1 Sam. 10: vers 15, m 23: vers. 17.

13. Vraage. Hobbin deige onzigtbaare Juulen of Columnen, op deze Christlyke Hoofdugden, van
haare nadere betrekking of uitzeigt op dese Andre?
Antwoord. Ja!

14. Haedamig?
Het geloof was reeds werkzaam onder het Kruis van d. in Verband van J. met hem:
De liefde werkt in de vervulling van het beloofde Kruisverband, by de groffering
van s. waenelds Heiland aan't Kruishout.
In de hoop geeft ons door de Kruisverband verzekering, dat wij in, met, en door
dat Kruis, hren nameals zullen verheertelykt worden, in de bewaige Heilige Heilige
Appenzaltn!

15. Vind deige Andre ook haare bescherming?
Ja! bezonden aan het Pauslyk Hof te Romani onder de naam van de Broder Andre of de
Broederschaps van C. en S. en generaalijk doch niet zoo algemeen, onder alle Christ.
Hun Potentaten van Europa!

16. Bringt deige Andre voor den beijters eenig recht te wege in de Pauslyke of Roemische Landen?
Ja! men word er, op vertooning van het Andreteeken en Kruis, gehandelt als gezinde Pst,
grims, en niet geniet er by oocklyden eenen leevlyke begraafing doos, alsochom
men van haare Religie of Rijk niet is!

17. Waarom draagt gy dit Kruis aan een Hemels blauw lint?
Einsdeels om daandoor de verheevendheit van mynen graad in de Andre te doen kunnen
en herkennen, en anderdeels om my te herinneren, dat de verreemming van
dit Verband, in een wond of woestynne onder den blooten Hemel is geschorst.

18. Waaranam van goud?
Om geduring in 't oog te houden, dat dit Verband gesloten is by helderen daglichte, voor 't
aanschyn Goets!

19. Waarom om den Hals, over de Schouders, en op de Borst?
Om te indragtig te doen zijn aan myne Geloofte, namelijk:
de Andre en het Verband nimmer te zullen verlaaten, haare en myne Onderz en
Bondgenaten altoas na vermogen te guilen helpen onverschraagen, in stand
houden, verstreden, en beschermen.
In de Geheimen dengelven, en myns Onder- en Bondgenoten t' jagt voldigster
in myn Hant te zullen bewaren, om daarvan voor dezelve het nuttighen
mett voordelig gebruikt na vermogen te maaken!

20. Wat hilt gy voor waaborg om u te wetten, buren te lecken, buren en u daerby gehoo,
roude Credentia, zoo gy dezelve eens magt verloren hebben?
De my mede gedeelde een aanvontrouwe Geheimen Leekken, aersmaltingen, en
woorden, voor mynen graad!

21. Vraage. Welke sijn de Teekens?

Antwoort. Den Regter arm en Hand voorzij niet te staen; de linkerarm en Hand boven het Haede om hoog te heffen!

Den Regter voet mit gebogen Knie vooruit te zetten; de Knieën yder tweue maalen van binnen tegens malhanderen aan te stooten!

De Regter Handen te gewen!

En acht van de Lusen te vraagen en geven!

22. Welke Luse is de vraage?

A.

23. Wat antwoordt men?

S.

24. Hebt gy meer Lusen?

Ja! om int groot Capittel te Komen; om myn Haad te kennen te gewen; en om de Onder op't Capittel van vereniging of verzaad te verwittigen.

25. Hoe geeft en maakt gy het waard en teeken van doorgang?

In wittende Komen, zoo doe ik vier flagen op de duene; waarop van binnen geant- wond word met vier flagen; hierop open gedaan wordende, zoo vraagt men van binnen: Komt gy van M? waarop ik het teeken doende, antwoorde Sola H!

26. Wat ten hertdang is het Haadsein om huys?

Men legt de handen met uitgestrekken en gesloten vingers te samen; heeft ge boven't Voorhoede om hoog, steunende de duimen op't Voorhoede; men stelt de oogen opwaarts, en roeft klaeglyk R: Broeders; help my voor J. en A!

27. Wat is de Luse van onread?

Ec doepen D. van. l.

28. Wat is de Aanraaking?

Het bidden van den Regter hand, die twee maalen te schutten, en daerby de Regter voeten mit gebogen Knieën van binnen tegens malhanderen aan te zetten, en mit de Knieën yder tweue stooten te geven, onder het doen van't Teecken.

29. Waantoe dient het Teecken en dedze Aanraaking?

Om my van myn goede Broeder te doen herkennen in de vrye wetlige Hoede, punten van myn graad!

30. Wat sijn dat voor Hoedpunten? en wat bedoelen die?

Het gezoen van den Regterhand bewyft dat ik myne geloofte aan handen van myn Grootmeester of sijn gemagtige gedaan heb!

Het opheffen van de linkerhand toont aan, dat ik daarby God tot getuige aangevoerd heb.

Het vooruit en aan malhanderen zetten van den voet, geeft te kennen, dat zulks in een wetlig plaat geschrift is!

In het buigen en aantasten van den knie, bewyft, dat ik my daarby lechtestig voor God heb verstaetmaedigt!

Terwyls de woorden gults bestrijgen!

22. Den lanoeltrix geeft een flag; en den ceremoniemeester repartent die.

23. Den grootmeester geeft vier flagen, en roeft tot de beide lewaardsche Broeders.

Weerop alle optaan, en neuens den grootmeester het teeken maken;

waarna den grootmeester zegt: het groot capittel is geëindigt en gesloten!

24. De ceremoniemeester en Camerata benoemen de nodige blijvende Broeders, om allen te helpen bingen; terwyls een grotzynse Ornamenten brengt; waarna den leuen. vier stampen doet; raeyende leuen Broeders; den leuen. Mr. Broeder grootmeester, heeft het groot capittel gesloten!

Hierop daect den Camerata zes flagen op de deure, die openende; waarop de wegten binnen Komen!

Alloglyptica.

a e i o ú y
+ X ♫ ♭ ♪ ♪

b	c	d	f	g	h
1	2	3	4	5	6
k	l	m	n	p	q
7	8	9	10	11	12
r	s	t	u	x	z
13	14	15	16	17	18
w	is	19			

Traditio Foederatorum.

Deze Andre van het Verband d. en j. is het aldervast ingefeld door de twee gebraeders Capucijn Damiaanus¹ geboortig uit Arabiën; alwaar sy van Berops en Raaffye waren Jener- en Heelkunstigen! hun hoofdwerk volgens het Christendom dat gec beleeden makende, om een godt jieken te betijen, en genuzen; en dooden te begraven, en andere weken van beruhtigheid aan arme en nooddende lieden te bewegen, zonder daer ruuer enige vergelding of loon te hechten!² nemende de zadainge in hume Orde en Broederschap, als gij maect daerom wille overgeven!

In Leiden op den 27 September van het Jaar 288 na Christus geboorte, den Maart daer voor het Christelyke gelaaf, onder de Ketzers Diocletianus en Maximianus,³ daer bevel van den Johant & Lazarus⁴ wendende na hum daad, in voor de Reformatie, gedronven, als beghenreker, gen van der Stad Emden,⁵ alwaar tot heeden toe, het Christengyns geld hem voor dergelyken Patroos, noch houdt.⁶

Met hem daad ging egter ook de ander of Broederschap allengs kens te niset.

Tot dat ge int Jaar 1024 daer eenige Pelgrims in Palestina, by het H. Graf van Iesu, salut, onder den naam van des Broden- en Broederschaps van C. en D. met enige verandering mede wtend opgerigt,⁷ mit dat oogenmerk, om de giche Christinen, en byzondigheyt de Pelgrims, zonder verwagting van enige vergelding of loon te plegen, genysen, en huisvesten!⁸ de ges, vanger Christenen van de Mahometanen te ransgaen en verlossen,⁹ en de dooden te begravien!

Plyende godamig stand houden tot het Jaar 1063, als warmer gy zig vereenigden mit de Broders van het H. Graf van Jerusalem, en mit die van het Graf van S. Catharina op den Berg Sinei,¹⁰ doch onder welke naamen ge eindelyk int Jaar 1311 by de innameing van het beloofte land door de Saracenen, nevens andere Kreisordens verdelt wied, en genoegzaam te niet gding!

Paus Clemens den agftten incaSpanende heare voorgebleven en Leiden int Jaar 1484, mit de S. Jans of Maltoefsen Broders!¹¹ Iach Paus Alexander den Seiden zondende hem int Jaar 1496 weden van dezelve af, gy zelfs voor hem grootmeester Generael, en den Quartier aan den Yranievaen tot zijn Vicaris verklaaren, met volli magt, om zelfs, of daer een Commissario overal Broders te maeken!

Terwyls ge intreyschen reeds geordt den Jaar 1496 in Engeland on den Koning Edward de Tweede in zeer voordeeligen blaei gebleven was!

Maar sedent den Jaar 1560 w ge weder, en ook aldaar, godamig tot verval geraekt,¹² dat slechts de Pelgrims die naar het H. Graf van S. Catharina op den Berg Sinei in decote, vant reisden, daar den ouderen ghetelyken aldaar, op het gemelte Graf tot Broders gofflagen wendden!

Hierley bleef hot, tot dat tamste der vervolgingen van den Rontgen Karls den 1 en 2. van Engeland, daer de Pratectors Cromwell, enige Great Britannijsche leden die het niet de

panthy van Koning Karol hielden, dieze en die hebben genoptaen, onder gyns eldaat waare gedante, in de spelenken van het geborgte Brumby, op de grenzen van de Provincie Sommers, betw. de voughets, genoechlyk genaaid Brumby-Holes!

Gyns eldaat onder haue-echte Restauratuers geweest, de laach in groot broddes! Vicecomte van Assington, Circwile, en Cleveland!¹³ diezen laatsten een natuuryk Jon van Lord Protector Cromwell!¹⁴ van's Maeders gijde appractende uit het geslagt van Fransen van West, wonthi welke gem. Personen zig mit hemmen aankang, langt tyc, omt de vervolging van Cromwell te ontgaen, in die spelenken verscholen, en niet' er woon opgehouden hebben, tot dat gy zig naderhand, by Koning Karol den 2. naer Frankryk alwaar gy zig gerefugeerd had, Ronden voorvoegt, en hun alþoen niet te Hoffstaet van gem. Naeft oorveraerde, gao is de ander daer hem, gao valdaer als im spanjen, Roman, en andere Ryken, vorwaarts Koning Karol zig begaf, eveneens als bewaers, en ook juweelvrydt door haare mede Leiden, wegens de Inquisitie al ander den verbluenden naam van de Broederschaps van St. C.¹⁵ en St. D. aangebragt en uitgebragt, die ge ook vervolgens in Engeland in blaei en opgang hebben hebben gehaagt en gehouden tot het Jaar 1683, als waarmege door de ongeregeldheden van jueden, waartoe Koning Karol de 2. na gyn Ramft op den Elbaan overstoeq, niet verwel geraakte; mit dat gevolg, datze van de partyschaps den Carrys en Wriggs, in anno 1685 niet de daad van den ewengem. Naeft, in de Regering van't Huis van Stuart, doer ven sprenging haare Leiden, genoegsam tot een einde nam, wendende egter daer de gebroe, des Lallam, en de groot Broder Cromwell, onder den Regering van Koning Karol den 2. van Jueden, nat dat Ryk overgebragt!

In gebedt, hebben de Nagaten van doog vooren. Personen, en van humre mede ander- en Broedergenoten, bezette min en meer in de andine Ryken van Europa, en verdore Waereldeelen als een gehemde en pravatime ander van Broedergenoat- en Broerschaps niet veel behoudzaamhert herleventrig en uitgebragt; wendende egter geen gehem gehouden. --

Preparatie der Capitels.

1. Alle de Capels die men gebruikt, moeten haerden breed, en haerden lang, dat overstaant zijn; vermeende dat de Capel van een maat haarden geschoovaer en niet klempen vast gehakt worden!

2. De Jaale wend verlegt mit h. groote Raerffen, in yder haek ope een Guurdaen! van, beeldende de vier deelen op Kreken den waeneld!

Op de Capel tusschen den Grootmeester en Cancellier staan 2, op die van den Secretaris drie 1, en op die van den Schatmeester 1 meer Blinde Raerffen! beduidende de vier Kreken van dat deel der waeneld, waaren men is!

3. De Capelleleden, en het Capyt of Vlaenkled, zyn groen mit goud franges! van, beeldende het veld waanop het vinkland gesloten is:

Mastende het Capyt leggen voor de Capel van den Grootmeester en Cancellier, tusschen die van den Schatmeester en Secretaris, synde mede overstaant!

Het gehede Capyt of Vlaenkled kan ook voor de gantfde jaal trekken, en dan heeft men geene tusschen de Capels nadig!

4. Vermoedt de plaats vant Capittel verkeerd, of een woestijn, of een spelouk, of het leeger van d., goo wend' en gern Cincron gebruikt! maar men kan wel een zaant van verhien, elke hukken van de Capel en Stolen van den Grootmeester en Cancellier, in voorvoering van het voorste eerst opstaande Knijgs Baantlyke Tint! van purpont, - Schavelaken Roode, - of Hemels blaauwe laken!

5. Men gebruikt eigenlyk geene Stolen, maar Tabourets of Velozetels! synde vermedet dat aan den grond! te wachten:

Die van den Grootmeester mit een purper Kleed, mit goud franges!

Die van den Cancellier Schavelaken rood, mit ge'wene dito!

Die van de groot bidders, groen, mit goud dito!

Die van de Ridders: ghaen mit ge'wene dito! (hijsen sijf in vóór d. 17 beijgevoegd)

Die van de Schielokraepen effen groen!

De Capel- en Tabouret Kleiden moeten wens op den grond sleggen of leggen!

maar deselve godamig mit de franges raaken, dat men van deselve geen vachten ziet?

Niemand get verheven! doorteng vachtauk, maar alle en anderis gelyke vlaers!

6. De Jaale is groen van wenden, maar de goldertug hemelsblaauw, vol met glaure stenen!

Int dachten moet men de opprante Jon!

Int wachten een pleine andergaande Maan!

Synde de Grootmeester en Cancellier int jorden gezeeten,

Dit alles wond geopendeerd, als de Andere daentas genoegsam by Cas is! anders kan niet het vinkland Capels en Stolen af wendende de differentie genoeg in de banden en ornamenten diffrentie gevonden!

7. Den grootrechters vaent van Knijgscoortens of Kuldhuus Haf, dit synde juuent en op de beide eindens mit een vergulden band dy om beslagen, van twee a drie vingers breed!

Ditte Haf is lang 1½ à 2 vaders! en dicht 1½ à 2 duimen in diameter, wou, dende beft van houtspaper en hol gemaekt, om dat te beter gehouden te werden! maar de eindens moegen digt zyn, als of er de banden oer heen gingin!

In Cenemaniemeester heeft een Haf van hout, van 1½ à 2 duimen dikken h. à 5 vaders lang, mit een goaden Kroon van boom! en groot geschilderd! van onderen plat, om op den grond te kunnen stampen!

8. Ook heeft den Grootmeester op de regter Baart van de Rot, en goud gestikten Jon!

In de Cancelliers op de linker Baart van de Rot, een zilveren gestikte Maan!

Lexemanien by de Maaltijden

op de solemnelle Maaltijden van J. en. I.

1. Geene Achtendens Ramen in de Jaalen! maar sy langs allen in de Vaayzaale aan goed amige Schielokraepen, als den Lexemaniemeester dwel geeft!

2. Men haud de Maaltijd in deselue jaal wearin de Capittels zyn gehouden!

3. De Schielokraepen schutum goo veel vinklantige Capels en malhaarden, als sy valgins hot daan den lecom. en laminaar opgenomen getal den Andengenoeten noch verduelen! platzende deseluen Tabourets aan deselue, in deser voegen!

Buur een avin de decime die van den Grootmeester den Regter, die van den Cancellier den Linkerzyde, naest malhaarden.

Anden aan de decime, tegen over die korte, die van den lecom. en laminaar!

En Regterzyde van den Grootm., de regtse zijde af, die van den groot bidders!

En Linkerzyde van den Cancellier, de linkse zijde af, die van de Ridders!

En tot Regterzyde den groot bidders, en Linkerzyde den Ridders, die van de Schielok.

Zy dethen de Capel gindelyk en niet! volgens ordynare Regtlycke gewoonten!

Gethende van yder Haet twee banden, een Servet, een mes, lepel en Vark! meer geene glasen of Kelfom! nemits! en nag geen drank mag intkamen, formeende vaarts aan de jongsten eenen enkelde, en wel de denck of middelste zy!

4. Wanneer dit alles ferdig in orden is, geft den lecom. een stamp! en zegt: Den Heer Maester Grootmeester, de Capel is in orden!

5. Den Grootmeester en Cancellier gijg platzende, goo geft den leffgemelte twee slaecken! waanop den lecom. en den laminaar aan de Linkerzyde, een yder de pleats aansyft!

6. Een yder gezeten synde! goo daet den Grootm. Twee slagen, watcapp alle den Haet afneem, en de Handen oorakruist op de borst leggen, en bogen! de Ridders gijg weder!

7. Al wat men nodig heeft moet op spante tafeltjes in de jaale gered staan, op dat er niemand niet behoeft te gaan, waarmen g'mand iets vraagt, dan bedienen de twee of vier jongste Scholotkneopen!

8. Als men gezeten heeft, en de grootmeester het onderveld tyd tot opezen, dan doet hy twee flagen! waarnaop men weder de handen afneemt, en de handen als voorbeeld op de haupt aan h'kruyf, met buring van't haaps, zig voort weder verklende!

9. 45 Hierop doet de ceremoniemeester haare flagen! en den cameraar op de duwe ook twee flagen! tot teeken van de beiden gijnde bedienden, die alles in't haap van trek komen antfangen en aantangen, van een aan de Scholotkneopen, die het leten, de Banden, Schorten, en Capelkleeden afneemmen, latende de tafels klaat!

10. Ij hellen hiernops voor een goden Persoon een kleed rode of witte wyn, Broe of water (na dat g'mand zulks volgens syne voorkeuring, op de vreage van den leeraar, en Cameraar dat hebben opgegeven) en een brugglas, van gedane moedelmeatrijs groot, dat eerst op een kleed gaan!

11. Goeda dit aller genoeds, doet den Cameraar na het sluiten des huise een flag; waarnaop den leeraar mede een haupt dwende, zegt: Leeraar. Mr. Mr. grootmeester alles is in orde!

12. Hiernops geeft den grootmeester en flag, en zeght wy zullen op een herhuiensch drinken! en wel op die van Koning I. en Vans. J. ten hummer gedragtens, waarby wy zullen ontflechten, die van den Paus, en van alle Koningen, Kurfisten, en landvoordien der waereld; in om zulks niet plegtigen leere te vergezellen, zoo getrefd te doen wat ik doe! schenkend hiernops zijn glas zoo vol als hem behaagt en gelast! 't geen alle daen! lantend het glas aan de rechter, zyde, en de kleed aan de linkeryde, voorwaarts van zig staan!

13. Den grootmeester doet twee flagen, en zeght: tot d'Andre; waarnaop alle opstaan. Den grootmeester zegt: de hand aan 't glas.

Het glas geleegd! 't kommein!

Hiernops daet men alles gelijk met den grootmeester, namenlyk:

Men brengt het glas boven het haarschaaf!

Men laet het zakken tot naas den middel!

Men brengt het glas aan de linken schouder!

Men trekt het naar den regten schouder!

Men trekt van de regten-naar de linken schouder, benedenwaarts een boog!

Gynde dit de figuer van het Andens teeken!

Den grootmeester zegt: zit af!

Waarnaop men op't woord een het glas van de linken schouder op't na de regten gyde digt op de tafel brengt! en op het woord twey gelijk needer zet!

Men klappt twey malen in de handen, en men zegt: Vreege voor God! leere naas den Koning! of liefst Gode wat gods is! den Keifer wels! Keizers is!

Waarnaop men weder zitten gaet!

14. De tweede conditie word door den ceremoniemeester myffeld, op de gezondheid van de leeraar. Heeren Broeders en grootmeester en cancellier, met den zelfde Onze lieve vader opstaan, doch teffens zeggen: wij bedanken de Broeders, Neefs en Vrienden; en men zegt na het in de handen kleppen, de zelfde woorden als vooreri.

15. De derde conditie word door den grootm. int'poll, op de gezondheid van de Andre, of het presente algemeen capittel, en men obseruant daerby dezelfde ceremonie! doch na het drie, malig handeklap, word gezegd: in geloof! met liefde! op Haaps!

In de vierde alsoeven! op de gezondheid van de Broederschap, Bond- en Bandengeschaten door de geheele wereld!

16. Den grootmeester sluit hiernops onmitdelijk mit twee flagen! gegende het keeffis geblutigt! en den leeraar repeteert die flagen! en zegt: den leeraar. Mr. Mr. grootm. heft het keeff geblutigt!

Waarnaop men de leeraar afdoet en bent!

Men kan egter vooren, op J. dag een hymne toe gyner leere, en op d' dag een offerto tot een van hun, niet of gonden missie doen gingen!

N. 3. Men is gedurende de Maaltijd en het drinken op condities, met zijn Onderhand en Leekens gekleest! en menand mag zijn broet aan dezelue laaten gean! moetende gelyker wezen!

Den Cameraar gaf van flagen op de duwe, tot teeken van de bedienden, in de schilt, kneopen neemon af! Hellende de bedienden Takel en Rypen met dies by gehanghen op de tafel! waarmede men zig druksterum Ray, tot dat een goden gyn kleed geleutigt heeft!

Vornuulchen der Patenten! of Credentia!

Mr. 1. Vaan den Scholotkneep op Andens Vriend!

Salut

M. W. Chefaur.

Hempel

M. W. Canodlier.

Aan alle en een goden onzen Verbonds Broeders, Bondgenooten, en Andens Vriend, Salut!

Permitte op etsen ungelijke begaerte en aeuzaechting doorenby ons, als Anden Vriend wetting is aangenomen M. W. Scholotkneep! gehoorig van M. W. en M. W. Jaerin; zoo hebben wij ten blyke daarvan, hem voorzien van dit leentfreat! ter einde hem alle en elke der Broeders, Neefs en Vrienden, wear het oock wezen mage, als dusdanig erkennen, en in gevallen van nood, alle hulpe, bystand, en bestekking doe geworden na vermogen, welke men een welkandem verplicht is! 't geen door ons in den gelijke voor komende gevallen, altoos pleymatig en dankbaar g'at wenden en houdt!

Altus gedaen en verleend in onzen algemeen capittel, te N. W. op den W. W. dag beinaand N. W. int' Jaer M. W.

M. W. Grootmeester,

Etsch Jeegel

Mr. Andam. van't algem. capl.
den Andre des Verb. van J. en D.

M. W. Secreta.

Mro. 1. Voor een Broder of Andere Neef!

Saluti.

N. W. Chefaur.

(Capitell.)

N. W. laauellius.

Aan alle en een godes onzer Verbandsbroeders, Bondgenoten, en Onder Vrienden Saluti!

In onzen capitale witting als Bondgenoot ingelyfdzende, onzen werden Broder Neef
N. W. van N. W., gao verleenen rug hem daervan deeze Patente! Om einde han daervan erklen,
nen en agten alle wettige Verbands Broeders, Bondgenoten, en Onder vrienden, weer het oock
wezen mage! hem in cas van nood bewygende, en daende gewoorden alle gevraagde en aan niet
kander verpligt en gehouene hulpe, ondersteuning, en bescherming na vermogen! 't geen
daar ons altoos plegtigstyk gel worden en kand!

Aldus gedaan en verleend in onzen capitale te N. W. op den W. W. dag des maand
W. W., int jaer N. W.

(Zegel)

Eer Andam. van't Lerv. Cap.

der Oude der Verband van J. en d.

N. W. Secreta.

N. W. Grootmeffter.

Mro. 3. Van een graat Broder of Verbands broeder!

Aan alle en een godes onzer graat Verbandsbroeders, Bondgenoten, en Onder Vrienden Saluti!

Deugt woy in onzen graat Capitale mit alle wettige plegtigheden, als Verbandsbroeders,
hy intydige verheven hebben, onzr. Lerv. gr. Broder N. W. van N. W. gao manifesteern woy
gulks hy dezen Patente!

Op dat hem desuegens mage gevonden de verschalde gele erkenning, lere en ligting!
nuttig. in gevalle van nood, alle gevraagde hulpe, hestand, en bescherming na vermogen! hem in
zijn waardigheid competenteende hy en van alle zyne Lerv. Verbandsbroeders, Bondgenoten, en
Onder Vrienden, waant oock wezen mage! gulks daar ons altoos in Geloove, Troede,
en Haape, munden en kand!

Aldus gedaan en verleend in onzen graat Capitale, te N. W. op den W. W. dag des
maand N. W. int jaer N. W.

(Graat Zegel)

Eer Andam. van't gr. Lerv. gr. Cap.

der Oude der Verbands van J. en d.

N. W. graat Secreta.

N. W. Grootmeffter

Mro. Den laauellius en Thesaurier teckenenvoven aan als hy den Broders Patent, meer
met bequeting van graat laauellius en graat Thesaurier.

Opgelegd en tekenen myt grijfenden Blatt om verduyfzaets
Afbilding want Graaf Etienne.

Wijfje Pantall plaat gemaak
V. 78 & 79 des Brugwall auf
einen ringgestalten Blatt.

Wijfje Poort plaat gemaak
V. 80 & 81 des Brugwall auf
einen ringgestalten Blatt.

Auf Partie ^{blatt} 79 des Originals steht ein gezeichnetes Porträt, das verdeckt ist, mit dem Namen
des Malers darüber J. Robyn. Es zeigt den bekannten Gallopingus von der Kreuzigungsplatte, die jetzt in der
Kirche Mariä Himmelfahrt zu Lübeck aufgestellt steht, vor einer weißen Wand. Die Platte ist aus
einem Stück Holz geschnitten und ist eine Arbeit des Bildhauers J. Robyn. Sie zeigt die Kreuzigung Christi,
die Auferstehung und die Himmelfahrt Jesu Christi.

Abbildung des Gallopingus von der Kreuzigungsplatte J. Robyn:

Evangel. St. Johannes, Kap. 6. panis quem ego dabo,

Carno mea est, pro mundi Vita!

Mit der Hand geschrieben: J. Robyn.

O ame rachetée de mon sang, t'as gagné la grandeur de
mon amour par l'essor des tourments que j'endure.

Carno mea vero est cibus, et sanguis meus vero est patrum.

Abbildung einer Kreuzigungsplatte aus dem Jahr 1800, die auf einer weißen Wand aufgestellt ist. Die Kreuzigungsplatte ist aus einem Stück Holz geschnitten und zeigt die Kreuzigung Christi.

79. für Gallopingus, jetzt ^{lauter} ein Kreuz, mit einem kleinen Blattkranz um das Kettchen. Nr. Kanno ist auf verdeckt.
Gallopingus von J. Robyn. Der Gallopingus steht jetzt auf einer weißen Wand, mit einer weißen Wandplatte über dem Kopf.

Abbildung einer Kreuzigungsplatte:

Evangel. St. Johannes, Kap. 6. panis quem ego dabo,

Carno mea est, pro mundi Vita!

Mit der Hand geschrieben: J. Robyn.

O ame rachetée de mon sang, t'as gagné la grandeur de

mon amour par l'essor des tourments que j'endure

Carno mea vero est cibus, et sanguis meus vero est patrum.

Abbildung einer Kreuzigungsplatte aus dem Jahr 1800, die auf einer weißen Wand aufgestellt ist. Die Kreuzigungsplatte ist aus einem Stück Holz geschnitten und zeigt die Kreuzigung Christi.

Abbildung einer Kreuzigungsplatte aus dem Jahr 1800, die auf einer weißen Wand aufgestellt ist. Die Kreuzigungsplatte ist aus einem Stück Holz geschnitten und zeigt die Kreuzigung Christi.

voormaende het hoogwaardig Verbands Capittel
der vereenigde Ordens J. D. en J. C.

Bestaande en conveccende allelyk tusschen den Grootmeester,
cancellics, & oud Grootmeesters en Cancellics, & hoog leytelaaten,
en oud Officieren.

1. Hun tytel is Groot Ridder, groot commandeur, der Ord. J. en D. en groot
Kruisbroederen des Verbands J. et C.

2. Hun Ondenband is hetzelue als che een groot Ridder, allelyk mit dit anderscheld,
dat sy hun gneu band draagen over den schouder tot aan de Huyse onder den Nak te weeten:

De fungende en oud Grootmeesters vander linker Schouder na der Rechte Huyse; en
De fungende en gewezene cancellics enz. van der rechte schouder naar de linker Huyse.

3. Hun Ondensteeken aan het blauwe Sint om den Hals, heeft op de eene syde: onz
Hertland, acht Kreuz genageld, niet vres spykkes, en op d'andere syde: leige wonden van Kruis'd
gegraveerd: namartlyk: (sle Abbilding des' Ondensteekens plaat hier uiter.)

4. Om die reden hebben sy ander syde een apart teeken en woord, henzelven Paswoor,
den, lig in een eigen Luerwoord van anhead, aan welke men gnaud kunnen kan, erre mit godants
Ornament soude zaeken mit slagen!

Zynde het gehetne teeken en de eer racking: de laren te overkruisen: en
met handen in oordang de legte- en luer-handen te gevendt, buigende ten felver syd de knie's
tegen met handen aan: verhaugende den eenen daarsby B. J. (Benjamin Jela!) en antwoordenche
den anderom B. J. (Bettelheim Jion!) zynde de begraafplachten der gebeurtenis van Jan. en Da.

Het Paswoord word gevraagt, door diengeenem, si op't hooren van syf slagen,
de deuren apend: unagende H. (Hebron) zynde de plati daer D. het ecst, als Koning gehuelt.
Sigt zynde, zeeven jaaren lang, onder het Kreuz de vervolgungen als in bellingschaps genegeerd
heeft! Waarop men antwoord C. (Calvaria!) zynde de plati van 's Hertlands Kruisriging!

De luse of Twoord van onred is G. (Gibba!) de plati daer J. gesneuet is!

5. Dit Capittel word genaamt en hoog waardig Capittel: en wyl het gelue
weinig, en maar alleen over de guwigligste en gehemel jaekes der Brode vergaderd, waant
men verzoeken kan, de respectieve fungende en oud Grootmeesters en Cancellics van alle
groot Capittels uit een en hetzelfde Land of Ryk, zoo presideend dearien, den oudsten groot
meester in functie: zonder dat 'er enige Officieren weangenomen, nage resoluties of Notes,
len geformeerd worden: houdende elk liet voor zig, aantekening van hetgeine 'en
pasrend en bestaten wapen: vooral als het de uniformiteit van differente Capittels befreft,
al waarmen den jongsten Broder moet zorgen, dat voor yder liet, een jukkrappe, Papier

Pennon, L.R. enz... moet liggen! tenwyl hy zig plaatst aan het henebedeneind van de Tafel, over den
Vaartitter, om mit eenen op de dien acht te geven, in diec op bevel te kunnen openen en sluiten!

9. 81. Hem totaleest in dit haag Capittel den grootmeester, haag leutwardigen Broeders! en de
verdine zeer leutwardige Broeders!

7. De besluten werden genomen en de zaaken opgedaan hy meerderheit van stemmen! moe-
gunde een godt op zijn heurt ook propanieren, doch niet eerder dan wanneer eerst de voorafgegaane
propositie gitemmeende, en gelijntigt is, en op bekamen reegen van verlaaf van den Vaartitter!

8. In de eigen Haardhaling kan den grootmeester dit haagwaardige, boven en behalven op Regt-,
Raafh- en Hemelvaantdag, naq beroupen des noot en om wichtige zaaken, zoo d'kruyts als het de zaak
vereist! gonden dat gmaad 'en zig holstaandig van man beschermen, of afstaanen!

Maar gemaachneend, moet hy ten minsten eens's jaars gehouden worden op Hemelvaant-
dag! En men doet de zaaken af met de presentie leeden!

9. Hem mag staande dat haag waardige, enthourende haare deliteraties, naq loten, naq
drinken, naq tabak rooken, naqt iets Plattigen! val minder zig niet eenig speel ophouden!

10. Haar vaste uur is, vards avants ges tot neigen uuren!

11. Den Vaartitter opend ge met 5 slagen, betrekende de vijf wonden van onzen Heiland!
geggende: in ander geer leuw. Broeders tot het haag waardig capittel!

Waarop zig een godt en syne armen en ancienneteit plaatst, noemelyk:
Self Grootmeesters aan de Regt- en

De lanteliers aan de linkeryde van den Vaartitter, en den wedenzijden onder hem
de vondene haag lanteliers, lyvende een godt achter zijn zetelplaats aan de Tafel staan; gewende den
Vaartitter tot leeken en de aanraaking van den Broeder ter achterhand! hem de leuke vraagende!
welke denzelven beantwoorde hebbende ge aan zijn Regtihand, en zoo vervolghent van den eenen tot den
anderen rond en voort daet gaa, tot dat het doas den ouftien lanteliers weden aan en tot den Vaar-
titter komt! die hierop geft E! (Emmanuel!) waarn men zitten en niet de zaaken beginnen gaet!

12. Den Vaartitter sluisse in gelijk voegen, alleenlyk mit dit onderschuit, dat hy als,
daer, in plaatje van E. C. J. geft: C. E: (consummatum est.)

op pag 86.

De Plichten van een Broeder en Kruis Verbondsbroeder
J. C. gyn deeze drie:

1. Hooft gynen Broeder, en zoo veel mogelyk ook geen anderen, waardelyk oft daerelyk
te injureeren! 't sy by zijn leuen, of naq syn daad, naq gmaad den syngen!

2. Hooft geen moeys te moeven of voort te zetten, sool lang in enige mogelykhedt¹³,
omt door den weg van lancierhalte of assapalte, van wel doen enig politiek middel of te maaken:
en zig altoos gereed te laten vinden tot uit den weg ruining van geschiiken, als Ambachten! en

3. Hooft te ewelcken naq zig geloov te dooden; maar syn geschiiken in bezaaenisse
in haag waardig Verbonds Capittel te hengen, met waardheid, om voorzicht of getroeft te voeden!

Geloofte!

Ik belooove en zweere ewigvochtig, voor de Almoechtigheid van den Drieenigen
gott! op syn Heilige Waand! hier in dit haag waardig Capittel!

9. 84. Dat ik als een waan gmaad Broder en groot commandeur den Orde des Verbonds J. C.,
en als een oprecht Broder en Kruisbroeder des Verbonds J. C., oezelue zal getrouw zijn en blijven, na
wittiche vermoeden!

Dat ik de geherten, zoo van de Andere en het Verbond, als die, welke dientas betrekelyk
hervormt werden, aan niemand buiten oezelue zal te kennen geven of openbaaren!

Dat ik tot in hand halding, vermeidung en uithouding van den Andere en dat Verbond,
horen en behalven oezelue reglementen, Plichten wetten, en lexemantien, ook na myn besti vermogen
zal betrachten, of helpen betrachten:

1. De geven gaaven vanden H. geest! namen by R.
Geloove! Liepdaerigheid! Hoope! Geduld! Heedrigheid! Maatighedt, en huisechert-

Dat ik zal uitoefenen of helpen uitoefenen;

2. De gezewen lyphaamelyke werken van Weldadigheid! welke gyn:
De Hagerigen te spyggen! De Danftigen te laaven! De Nakke te kleeden! De Vromdelingen te hembigen!
De Zielken te verzorgen! De Gevangene uit onsch. of slaving te verlossen! In de daaden te begraven!

Inde dat ik zal aan Knechten, of helpen aan Knechten:

3. De gezewen geestelyke werken van Barnachertigheid, als:
De Vroffelmaetien te ondersteuen! De Onweetende te onderwijten! De Zondeaerste te vermaeten!
De Bedrechten te troosten! De Beloetigen te vergeven! De Gramstuigen te verdraagen! In goet
voor de Leedenden en daaden te bidden!

Aller egter op eenen behoedzaame, anderslyk, en waardige wyze!
Hooftas helpe, ondersteue, en versterken, 't haag waardig lyphaam en Bloed
nugus Heeren Jesu Christus! door genadige mede werking van den Heiligen Geest! Amen.

Mysteriesche Vraagen en Antwoorden,

negen de grondhelingen van de Heilige Graad des Ordens J. en S.
op van het hoog waardig Capittel des Verbonds J. en C.

1. Vraag. Wat betrekken de letters van ons Broden Lecken?

Antwoord. Drie en vijf toepasselyke Grisspeelungen, als:

1. Geloof! liefde! en hoop! de, onder, en door het Christelyk Kruis!
2. De capitaale naamletteren van J. en S.!
3. Van Jezus Davidzoon! Den Heiland aant Kruis!
4. 'En aangebragt door Jezus! Wetteigenstande hy was J. N. B. J.

Int Latijn.

David et Jonathan! Jezus Davidi! Crucifixus!

David et Iudeasum! J. N. B. J.

2. Waarom draagt hy dat Lecken aan een groen en blauw Lint?

Aan daadcaar drie en vijf Grisspeelungen int gehougen te houden en te kunnen te gewen,
namelyk:

1. Groen en Blauw, verbeeld de geboorte van den Heiland, als Godt van den Hemel, en Mensch op Aarde!
2. Groen alleen, dat hy op Aarde geleiden heeft, gestorven en begraven is!
3. Blauw alleen, gyn Hemelvaart, om in den Hemel te keurschen alsoozien
Raeg en Voorspreeker aan Gods Regterhand!

Al hetwelke wij ons Kleden te nutte maken, doos de Hooftdingen van
Geloove, liefde, en hoop, of vijf toepasselyke of toegegenende wessen, namelyk:

1. Dat hy zyne Godheid met onze Menschheit in zig heeft vereenigd!
2. Om van ons te lyden!
3. En aan de gerechtigheid Gods te voldoen!
4. Dat hy ons ten Hemel is gevaren, om in Gods gezicht voor ons het Raauw,
Sprekens en Middelaars Ambt te bekleden!
5. Om niet meer als Mensch op Aarde, maar als Godt op de Wolken aan den
Hemel, als onzen Regter te verschynen! als wanneer onze Handvastige Gelooce!
Daedelyke liefde, en zuure Haap ons ook dat vertrouwen geeft, dat hy, dezelve
Zoo vindinge, ons van de Lande opneemen, en in de Heilige Opgangelen in,
naemen gaet.

Al waarnam ons broer oock is: qui per levitatem in qua' hoffuum, patrum
erit! die getrouw zal gebleven zijn tot aan't einde, gel beloond worden!

3. Blyft het hy deze vier graaden en kouluiken in onse Orden?

Jai! want Heel en Aante beveren maar deze vier Hoofdconcluuren op, namelyk:

Blauw, verbeeldende den Hemel! Groent de Lande! Geel en Goud! de Son, en
Zon op Aarde! de Maan en mindere ligten!

Wantende ook uit deze Hoofdconcluuren alle andere minderen, doen middel van het
Ligt tezamen gesloten, soos als men aan een prijs op Neergang kan waarnemen!

4. Vraage. Wat vandaan of begrypen wij daer 't getal van drie?

Antwoord. 1. Het drievoudig Verband van J. S. en C., en het drievoudig Verbond
van Christus met Godten den Mensch!

1. De tegementelling van's Menschen Leven, door Lijhaam, Geest, en Gele!
2. De drie getuigenissen in den Hemel, de Vader, het Woord, en den Geest.
3. De drie getuigenissen op Aarde, de Geest, het Water en het Bloed!
4. De drie Krappen van Christus Verneedering, nam, Geboorte, dood, en Opstanding, en
de drie Krappen van zijn Verhooging, also:
5. 'Opstanding, Hemelvaart, en Kruist ten Condeel.'
6. De drie eerste graaden der Orden, en haare Zusters, Geloof, liefde, en hoop!

5. Wat vandaan wij daer het getal van vijf?

Antw. 1. De vijf bloedolietende wonderen van onzin Heiland!

2. De vijf wijze, en vijf dwaze Vraagern!
3. Den hamer en vies spijkers, die bij den Heiland's Kruisiging gebruikt
4. De vijf sensen, die men den Heiland heeft doen lyden, namelyk:
den slag int aangezicht, de Geeseling, de doornen Krooning, de flagi met
den Smittaaf op zyn H. Hoofd, en de Kruisiging!
5. De vijf instrumenten die men heeft gebeest heeft tot den Heiland sin eerst,
als de Handen, de Banden, de Geeselkanden, de Nagels, en het Kruis!

6. Wat begrypen wij daer het getal van Geven?

Antw. 1. De gevenlaatste wonderen van den Goetmensch aant Kruis.

2. De zevende Christelyke Gemeentens van Klein Asia, verbeeld door
zeven Apostelen, zeven Engelen, enz.
3. De zeven Hierarchijen der Engelen!

4. De zeven Krappen van Gelukstaet en Verdienenis, hier naams, en
de zeven gaaren van den H. Geest.
5. De zeven lijkarmelyke werken van weldadigheid, en de zeven heilige
werken van Barnhartigheid, naar dewelke wij gullen
gevoerdeel wonden!

7. Van welk getal bedenken wij, ons in ouze Mysterien?

Vant getal van vijf.

8. Waarom gebruiken wij de getallen van 3 op 7 niet?

Omdat wij het eerste getal laaten van de Broederschap der oprechte en egte vrye

Mitgelang, welke egter teegenwoordig mit vele corrugatoren beheert is.
Want dat wij het tweede getal overlaaten, voor de broder onzer Broeders en
Geassocieerden, bekend onder de naamen van Broders van het Doenkruijs,
en van het Mongenrood, of Broeders der weldadigheid in Palestina!
welke humne lemen Andre attas zeer zuiven hebben gehouden!

Vormulieren van een Diploma voor de Vriende Graad.

In de graat Andre des Verbands van J. en S. met trouwe en standvastigheid gijn offiserel
jaar uitgedient hettende, en in sequelie van den, door ons al groot Broder groot commandeur dazelue
Onder nietig, als groot kruisbroeder des hoog waardig Verbands van J. en S. gijnsels bevoegende, onzen
zeer Lieve Broeder N. W. gao wend hem daarvan verleend dese Diplome, onder het tresnecens
getrouwte prerogative Grootmeesters Segel des Verbands, ten einde hem daarvan erkennet, ecobit,
dierge, en respectere een godt die het aangaat! om en daer de aan en by ons bekende getallen van
5 of 5.

Alles verleend in onzen hoog waardige Capitule te N. W. op den N. W. dag des maand N. W.
met jaen der Andre N. W. en dat den genaade N. W.

(L. S.)

N. W. Grootmeester.

Chronologie.

Het jaen 1743 is van den Scheppinge	1743.
De eerste grondlegging van het Verband daer J. en S. was	1743.
Daer is dit jaen 1778 het jaen des Verbands af andere,	1778.
af	
Het Verband was voor Christus geborene 7 jaen	1069.
Dit is 7 jaen na Christus geborene	1743 maakt 2812.
Hiervan gaat af van de differentiae in de gemeene rekening	10.
Daer blijft oot jaen 1743 dat der Verband af andere	2833.
Anno Mundi 2835 was daer 15 jaen oot, daen hen S. Salvator.	
" 2942 " 23 " daen hy als Schriftknaap aan 7 moed van Paulus;	
Gottathunflag, en het Verband met Jon. maakte.	
" 2943 " 24 jaen oot, daen hy Broder en Keldouwepen wend. 1 Sam. 18.	
" 2944 " 25 " daen Jonathan het Verband met hem vertrouwe en bekragtingde	
hy den Aen Asel. Cap. 20.	
Item in de waeftine Apf. Cap 43. tufchen gyn 25 en 30 jaaren, brerde hy de Andre uit	
in de Spelake Adullam, Cap 22 tot 31.	
" 2949 " 30 " daen he te Hebron over Jeuda, en	
" 2956 " 34 " daen hy over gaantsch Israelt Roning wend.	
Hebbende dus 10 jaaren Roning geweest, en daarvan 93 jaaren in vreden genegeerd,	1. Reg. Cap 4

Voor de Ratificatie der cap. noad recepties wend betaald:

Daen een Schriftknaap fl. 6 is voor gden Officier. fl. 1.
" " Broder fl. 12 " " fl. 2.
" " gr. Broder fl. 24 " " fl. 4.

Welke Ratificatie golden daer den Grootmeester, Caureller, Thesaurer, Secretaris, Ceremonieel,
meester, en Cameraman, in equalis deelen af portree werden genomen.

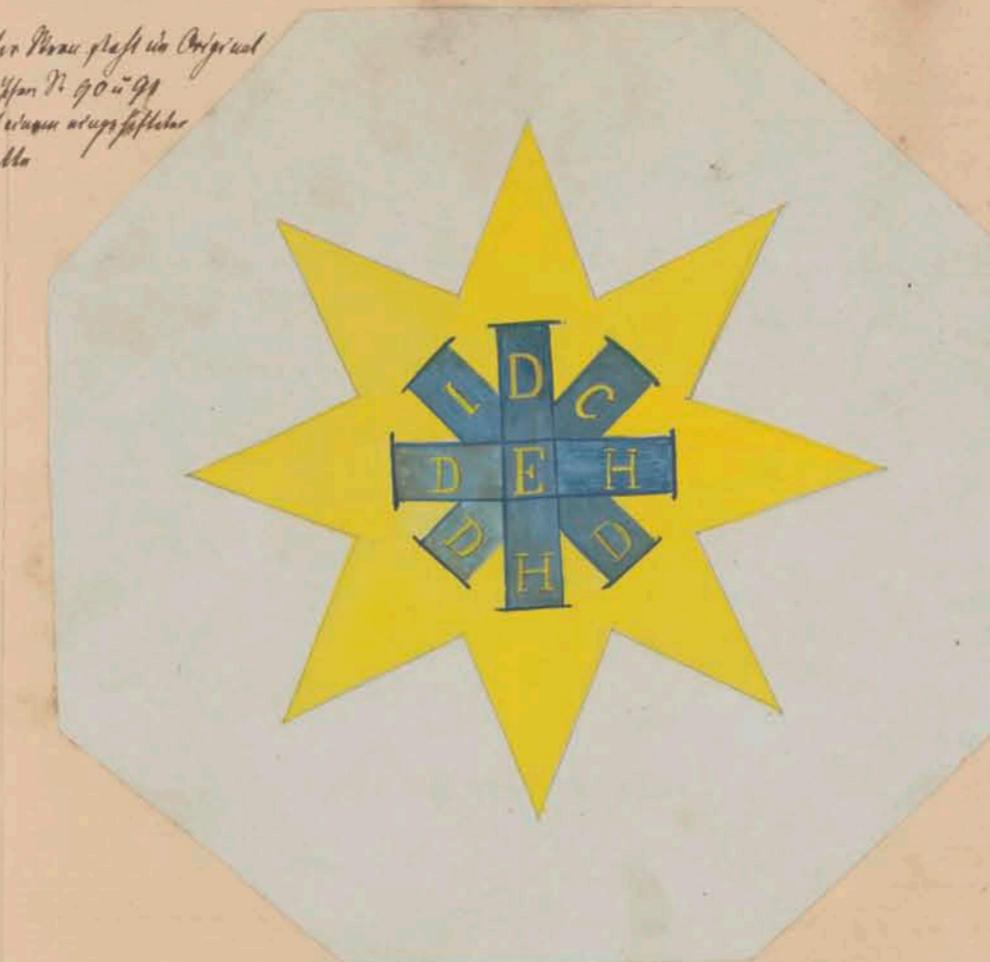
De vastgestelde prijzen, weare ooit den Secretaris gehouden is, aan gden Andengraad in gyn
Graad, capien authentiek van het naivalgende gonden d'lay astegeen! gyn:

Voor de Reglementen, Oplagen, wetten en ceremonieelen 1 Grootmeester.

Voor gden Receptie 1 Duccaat, is te zamen 3 " "

Voor de Vriende Graad, met annas Formulieren, tradities enz. 1 " "
maakt te zamen 5 Grootmeester.

Wijfde Graad geft u Original
numm. N. 90 u. 91
op welken aangeftelte
Stello

Plast die Original uit
dach Hofst Graad
uit 9. 98.

Vriende Graad

van de res. Grootmeester en Cancelliers enz.
der Andre J. en S. onder den tytel van
Broders commandanten van de
Verbands andre J. en S.
of Broders van de Compagnie Jesu.

Gelofte.

Ik beloove en zweere voor Godt! op zyn H. woord! en by het lichaam en bloed
Jesu Christi!

Dat ik onse heiligen Geheimen, nooit af oot, aan gman in of buiten de Andre gal
openbaaren! nog ook niet, waar en daer wren, ik in dezen Graad en led ben aangenomen!
veel minder de plaats of namen mynen superieuren noemen!

Dat ik nooit eenige directe of indirekte Verandering in de oorspronckelyke my oochans,
tyde statuten en wetten der Andre J. en S. in Broderschap J. C. tegens den lyten sin derzelue
gedoogen, noch veel minder maaken gal!

In dat ik nooit kwijtschelding bekleinen by de Receptie, inlyving, en verhoffing van
eenig Schriftknaap, Broder, groot Broder enz. nng by het umleuen van Justitie, van de
lat gden Graad gettatueerde Arme Rimming, volgens de voortg. oorspronckelyke wetten; maar
dat ik dezelve getrouwelyk gal daen fourmeren, en my voortg. verplichte, om daarvan ten
allen tyden op wettige aanmaninge, te zullen laaten doen de Legitime Kourtafmenten, aan
ouden hoog Capitell, of de Superieure Maestren der voorn. berde Broders, of aan hunne gelegt,
tmeende gezindingen!

Also waerlyk helpe my Gott Almaghtig!

Teekens!

De vragen maakt met de voorste vinger en duim van de linkerkand een D. Legt de voorste vinger van de rechterhand 'er op als een J.'

De antwoorden maakt met de linker voorste vinger een C, legt de rechter voorste vinger 'er op als een J.'

9.91

Liegen!

1. De vraag zegt J. en d. !
" antwoord , J. oft D. !

2. De vraag zegt C. en D. !
" antwoord , C. oft D. !

3. De vraag zegt I. S. H. (Dus oft homo!) De antwoord zegt: I. P. H. ! (Dus exaltat humiles.)

4. Welke zeggen Jezus, of de eenen Jerusalem, en den anderen Jezus?

Aanmaaking

Hem legt wederzyds de rechterhand op den anderen rechter, en den linkerkand op den anderen linkerkand! onder het zeggen van P. C.! (Pax tibi!)

Pas woonden.

Die in wil Rome klopt aan met gevallen flagon: waarna op zeeven flagen van binnen geantwoord gunde, den lamen aan de deuren open, omgaende: I. S. H. ! (I. S. C. oft h. S.) waarop men antwoord I. P. H. ! (Domine probasti me!). daende wederzyds de boven genoelte teekens! —

Extract

uit het Aboen Ralle der H. Martelearen van Palestina,
te Carmel-en-Jerusalem; volgens de oude schriften des
Ander van J. en d. of de Broederschap der Brodderen van
C. en d. en J. C. aangaande hem oorsprong: enz. aen,
genomen in het Concile van Bracara in Italien; bij
wegge van vragen en antwoorden!

1. Vraage. Kunt gy my ook uit de overblyfels van eengzelude gewijde Schry-
vens opgecom in den Oorlyding van de oude Broederschaps in Europa, en dorzelver
vereeniging mit die van Palestina of het Oosten, waeruit onze vereenigde Broders en
Lofneme is te voorschijn gekomen?

Antwoord. Ja! in anno 1008 na Christus geboorte, bestondze uit een Caravane van
allertijdsart van Christenen, die uit Europa in heidevaart reden, om de
H. Plaetsh in Palestina te gaan bezoeken, onder den naam van Broeders Jesu
Christi! hebbende tot hoofden, Afrot, Brabands Edelman! Raymond, Trans
Edelman, en een Duits Edelman, waervan de naam niet gemeld of verloren
gegaen is!

1. Vraage. Wat bleouw sy?

Antwoord. Zy wolden zig een langen tyd te fersta op; als wanen in gevecht met de
Turken geraakt synde, Raymond gevangen; en als slaaf den jaaren lang onder
den Turken gehouden wised!

2. Wat wend 'er van hem?

Hy wend geloft voor een Corps Christenen, welke uit de Beloochte Land oorspronckelyk
waren, synde bekend te leuen volgens den regel der H. Martel. S. C. en d.
in gelukkheit onder matlanders, gonden onderscheiding van rang, als J. P. en
gyre Apoffelen.

3. Waarin oft dan de gogen Maronit!

Nee! het waren Palestynsche of Oostersche eerst geordende Christenen, welke men niet
mit de Maronit! kan vermengen!

4. Waar bleef Raymond vervatlyns?

Hy bleef hem negen jaaren als Knecht dienen, leuende intusschen haermstaal!
waarna sy hem in huue Orden aannamen! blyvende hy doen nog neigen
jaaren als Broden by hem in Oosterkië, alwaar sy zig neingeget, mit andere
reeds waerdtlyk geordende Christenen vereenigd hadde, onder den tytel
en leefschijning van St. Antonius!

5. Toat deden Raymond en de voorn. Oostersche Christenen vervolgens, en waar blyvom sy?

Raymond bleef daer nog neigen jaaren en dus in alles 27 jaaren onder hem! en
waarme daerna de eerste Kruistogt van Anno 1096 opkevam, begaf hy
zg mee in bezetue! blyvende hy by de gekruiste Andens voegten, om de
zelven voor Godsen en Volken te stenen! helpende de gesken plegier, en allen
liu hulpmiddelen voor de gekruisten bezangen!

6. Hadden dese eerste Christenen enige teekenen of inspellingen onder hen van de eerste Krik?

Zy hadden twee Sacramenten, namentlyk: den H. Daop, en het H. Nagemaal! en
dit laatsche wel byzonderlyk, volgens de instelling van d'leste Katholike Krik
der H. Apoffelen en Oudvaders, onder de beide gedaantens van Brood en Wijn,
verwendende gonden verketting, maar als overmatig het Vag waer, en de
vys andere sacramenten gebruiken!ende egter de inzegening van d'heilige Krik
onder het slein van d'Kruis, in den hamer des Vaders, des Joons en des H. Geestes!

7. Van welke gebeden bestonden sy zig?

Cat 'Karmeliten' gebeden bestonden sy zig van het gebed des Heeren! of Psalm Davids!
mitsg. tot d'igtsnaer, van de Chren geboden! en van het Evangelium! synde huue
Geloofsbelijdenis in dezelfs verband geer-eenvoudig maar oreygt! niet over,
laaden van woorden! en volgens de Handelingen der Apoffelen, die gy door
Tradities bezaaten! blyvende by de eenvoudige oeffening van huuen godsdienst,
volgens de voorschriften van het N. Testament! gonden nieuwigheden te
gedoagen!

9. Vraage Waarin bestonden hunne ceremonies?

Antwoord. Hunne ceremonies bestonden in het opleggen der handen op de Heiligen, netwom het uitproeken van den Geest in den Naam des Vaders, vs. Zoons, en der H. Geesten; onder toeverschijning van Gelofde, Liefde en Hoope!

10. Was hunne Orden Broederlyk?

Hunne Orden was reeds van den Peulyken staet Broederlyk verkleurd in anno 1096, maar sy waren al onder een hoofd vereenigd gedient anno 1030, volgens Munus den Kapitulorum. *Munus.*

11. Waarmen breide sy hunne Orden uit onder d' Europische Christenen?

't was, van het eerst gem. Jaar af aan, dat sy begonnen om allenleds vooruit van braatte Lieden, uit d' Europische Patriën in hunne Orden Orden aant te nemen! mits dat dezelve hunne Saale leidden, en hunne zeden en ceremoniën aan, naamen en voortbrekten.

12. Hadden sy onder hun ook enige leugen?

Van Ragmonde reeds in 't eerste begin der eerste Caravane, wanneer sy in de woestijn verwaaid synde, enige van hun werden terug keeren, het sprekende woord behouden synde: frater apostolus ut retro vram agamus; en van den duifsin Welman, die uitsloeg, nunquam retrorsum; zoo naakt thands onder hen, als een gemeene leuge in zoang het woord fratulio voor d' Europeesen, en het woord houls knout willeerde zeggen gaa in ongher! voor de Patriaen!

13. Deden sy ook andelyke geloftens?

Iy deden tot 80 jaaren lang na hunne Broederlyke Instelling, dat is tot het Jaer 1176 geloft van blinde gehoorzaamheid, verplicht synde geen Kruis te leuen, en maar eenmal en wel met een Maagd te trouwen; moestende gevolyk van de weduven en wezen levenslang jonge draagen!

14. Hielden sy lang stand?

Honderd jaaren na hun eerste instellate, waarin sy genoegsam te niete gegaan! maar daarna overwinnaars te Palestina geworden synde, zoo begonnen sy ook aldaar de eerste Kleine Hospitaleten voor de gekruiste Kriegslieden te bouwen, om de Heiligen en getrouwden alsook de Pelgrims te plegen; en ook de doo, den te begraven! al hetwelke naderehand ook hun hoofd institutie werd.

15. Hadden sy hunne Regels?

Gy hadden in anno 1029 reeds onder hunne eigene Regels en Statuten; maar werden eerst in anno 1098 voor een volmaakte Broder Orden onder den regel van St. Bazilius erkend! terwyl alsooren de Mantelaren Co. en Co. door hun als Beschermheren erkend aangenomen!

16. Vraage. Proeven sy eenig Broederlyk Onder teeken?

Antwoord. Paus Johannes den 10, die van anno 1024 tot 1032 regeerde gaf hun tot Onder teeken een Wapen, een potspuntig equaal Kruis, in het midden met een rond, waaren de beeltenissen van S. C. en S. censim tyd hierna droegen sy een Pauwaa op rood breed lind, met blaauwe randen, om den hals, waaran op de Bandtling, een rood geëmailleerd Kruis, in het midden met een gouden Crucifix, waaran de Letters S. C. en S. D. naderehand weder een dito Kruis aan een blaauw lant, maar int midden niet twee over Kruis de Palmtakken!

17. Waarmen sy in Verbond of Afroialit met enige andere reguliere Orden?

Sy waren nauw verbonden met de religieuze Broders van de Orde van St Catharina op den Berg Sinai die aldaar dat H. Grot bewaarden, en den oogen toegang naauw den Tempel van Salomon beschermenden; en die geslachtsreeud waren in anno 1063 volgens eenige- en 1066 volgens andere Schrijvers.

Maar volgens overleveringen van hun genoegal Capittel, is

Hun oorspronkelijk Jaar	1020.
Hun Orden Jaar	1098.
Hun Jaar van Instelling.	1291.

18. Giftegin deze Orden dan weder te wet?

In anno 1291. of kort hevoren te niet gegaan synde, doar den sy gij hadden vereenigd met de Tempelheeren, die onder de bescherming van Guarimundus Patriarch van Jerusalem, in anno 1118 daar Hugo de Payen, en Godfridus & St. Omer, niet nog gezien andere Broders waaren opgekomen, zoo bleef van hunnerlyk niets over, als hetze nog heidendags daarvan word gevonden by de Paters Franciscanen, in hun Convent, aan Papieren, Jegels, Tytels, enz.

19. Hadde deze Orden den Tempelheeren dan te wet?

Van de jaaren 1306 tot 1311 wreedelyk, vondelijc synde, doar Paus Clemens den 5, en Philips den Schoonen, Koning van Frankryk, die hunne rijke commanderyen en goederyen aan de Malteser Broders en aan de respectieve Landsouverainen toewezien; zoo bleef het een onmogelykheid, om hem nader hand in de meer verligte landen te hou, stelen, zonder hem die goederyen weder toe te wijzen, en van den euengem. Bytters te rug te vanderen! If geen de ruft van geheet Europa had kunnen verbreken!

20. Wielden sy dan nader hand niet weder op de ene of andere wyze geneftaen?

Paus Johannes den 12. reftaerde deze Orden by forme van nieuwe Juffertitie weder te Avignon, in den Jaare 1320 onder den naam en tytel van Broders van onzen Heere Jesu Christus; gevindt aan dezelve nieuwe Regels, en Inkomsten; maar dwydt Paus Paulus den 5., daarin vermeeringen en veranderingen maakt te tegens de eerste Reftauratie, en dat gin der Broder aen; zoo zonderden viele zig van deze laetste vermeering af, en begaven zig onder het Convent van A. Franciscus te Jerusalem.

Jynde hun Halsband aldaer onderscheidenlyk groen of blauws, volgens gheblasse, en hun Armband groen en Blauws, met een goud of ghesmeedt Kruis 'ex aan.'

21. Praage. Wijnden van alle dieze vereenigde Orden, of van haene overbyffels, noog ergens eenige waarschijtelijke melding gemaakt

Antwoord. Ja! het is in dat eeuwigen. leraant der franciscanen te Jerusalem, dat hem generaal Guardiaan of Vicaris, Peter Honorius van hem melding maakt, volgens het geene de Reizigers a Waar hebben gelezen in anno 1598.; geronfirmeerd door Protopus van de Wontag de Joyeuse, of Jofje, Marschall van Frankryk, doch als Capzain te Lathringen gestorven, geschrueven aan den Abt de Contanges; hobbende volgens dezelve eenen Libaut met de gynigen veel getrouwbaerheit tot de justitielen humer Orden, die van den regel der geschoeide reguliere Orden gyn; gewende aan dat Kleik maar verheven liggham, van blauws Kleed met een rood Kruis op de Borst, leg de voorren. Hals teeknen.

, 22. Bleef deze gereftaeneerde Andre van J. C. in het Oosten vereenigd niet chi van Westen?

anno 1635 verklaarde de Latynse Kerk: die in Griekenland Schismatisq, om dat sy aldaer geweldadelijk de franciscanen van Europa hadden verdreven uit de bezitting en bewaring van het H. Graf, van Calvarie van Bethlehem, en andere H. Pleatsen in Palestina, daantaer voor geld en bewyding van schatting opgemaakt en gesold, wneend gynoe doer de Turkien; al waaron de Latynsche Kerk en Orde, nevens de Andre van Maltha gyz desueegens tegens hun vorklaenden. — Quis ignorat quin tria gracionum sint genera?

23. Wie erkennen wij dan als Hoofden en Beschermers onzer Orden?

Onzen Heiland J. C. als onzigtbaar Oppenhoofd der Jezegenraalende onzigtbare Kerk en Orde; zijn Alderhaast ewewandigste den Paus van Rome als zichtbaar Hoofd den Andre; en de haast ewewandige Paters Guardianen den franciscanen Postuventualen te Ramon en Jerusalem als Vicarijen van de Orden.

24. Waaram bedienen wij ons in onze Skriften van het getal van zeven?

Om daarmede te kunnen te geven ons in levonige aanderting te houden dingen der zeeuwen laetste Woord des Jesa Christus aan het kruis! jynde

1. Myn Vader! vergeeft hun, want sy weten niet wat sy aan my doen!
2. ons daarmedes lecamde ouze vyanden te vergeeven, ja voor hun te broeden!
3. vrouwe! giet dat is moe joan! Johannes deze is moe moeder! ons daer mecede onder de oogen brengende te wederkeerige biddenlyke en kredelyke pligt!
4. Heiden jult gy niet my in 't landys gyn! dat overtuiging dat er voor den grooten sondaaen, zelvs in de laetste ure des doods genade te verhuygen is, daar oprecht berouw en waar heidwezen, langs onderveld van geloovet, liepde en Haare!

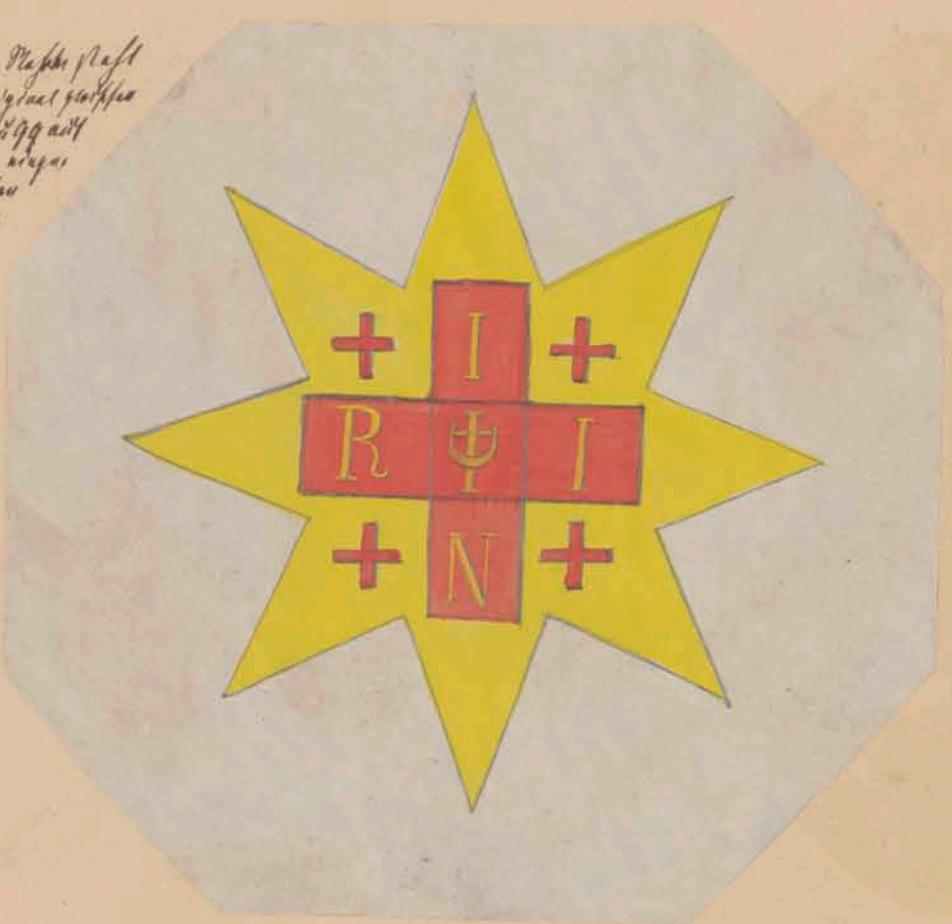
5. Myn god! waaram hebt gy mij verlaaten? om daarmedes aantekerten de strenge valuering der gerechtigheid, waarondes hy als een godtemensch voor de waereld maecte bezwoegen!

5. My dant! daandoen te kunnen gewende, dat daer hy nu volbaan had, hy ook als een dantige na water hyghe na de Menschelyke gelijheid!

6. Het is verbragt, om daarmede te kunnen te geven, dat de wille goot, de wet en de Propheet, vervuld, den Mensch verlost, en de stange vreesden was!

7. Vaders in uwe handen bevele ik myn geest! om ons daandoen te vergeven, dat hy opwaet, om in den Hemel het bedingen en mi hem gerechtigde middelaars ambt te gaan bekleeden, voor alle ore geloovet, lieven, en hooppen willen;

Gaott gy ons arme sondaaers hertas geneesig! Amen.

78-
Lyoner Platte platt
in Original geprägt
D. 98 x 99 mm
2 cm breit
gefertigt
Röthler

Sesde Graad

onder een tegel van groot Puddelen den Andre

1. De gelofde van de vyfde gnead werd hernieuwd.
Eine mystique (na willekeur).
  2. De teekens en aanraakkingen als by de vyfde gnead.
  3. Het woord is:
Voor den Vragen J. N. B. S. (int: nost: reg: iohi:)
Voor den Antwoorden J. H. S. (Jesus habemus fratrum!)
  4. Het Paswoord is:
Voor den Vragen J.! (Jefes?)
Voor den Antwoorden J. (Johannis.)
  5. Opening en sluiting met 6 flagon, op deze wyze: 1. 2. 3.
Met Salutis: met de voorste vinger van het voorhoofd tot op de borst, en daer weder van de linker naer de rechter schouder te plaatjen, in forme van een +

2 Kieser Mann, lust
Denguet zur See
9,100 übers auf
mann wie gespielt
lalen Klacka.

Die ist Diagel gelegt
entgegen auf P. 99
dass dann das Feste der
Säfte so spricht.

Seconde Graad

Seconde graad
onter den ghetel van ridderen groot commandeur den ander van Ψ

1. De Gelofte van de vijfde Graad werd geconstateerd.'
  2. Een mystique.
  3. Teekens en Aanwakkingen als by de vijfde Graad.'
  4. Het wond is!

Voor den Vrager: J. N. P. J. (in nostri restit: integ:)
Voor den Antwoorden J. M. A. & J. N. A. J. (init: nov: reg: Joh:)
raakende le letters J. H. T. (Jesu num: fratv:)

  5. Het Paswoord is!
  6. Voor den Vrager J. de J. (Joh: de Jesu!)
Voor den Antwoorden J. de C. (Joh: de Crucis!)
  7. De opening en sluiting gefeitied met zeven flagm op dedze wyze: III. II. I.
Het Salutis, met de voorste Vinger van den Regterhand in Kruis te wijzen, op het
Hoofd, de Rin, de Lekker en de Regter Oogen mekende al weeder een Teeken
van het H. Kruis.

Intitio Vitalis

ofter de Plichten van een Broeder van de Benijden
Der Orde . . . . . gyn!

1. Met een lealyk middel van hysen zig en de gyngte te bereuenen:
Gonden daer geld of Ruypergen naer hooge Ambt of Staat te fragten:
Nog daer onregvaerdige middelen en wegn zyn goed en verouegen te vermeedenen:
Buiten onze Kinderen en affammelingen zig niet geene loyaltaties of huwelijks
Makelungen af te geven of in te laaten:
  2. Maar wel als arbiter of Vredemakker zig op aanzoek te laaten geweld vinden,
tephken man en vrouwe! Baders en kinderen! Broders en Jufferters! Maagden
en Vrienden! mit dat zulks geschildre gonden laagheeden of gold beslag:
  3. De algemeene Christelyke Toleration en eevengelyke Privilegtes te helpen bewonderen
voor alle Christelyke religies van de geheele Christen waereld!
- Mot verwerping van
De Menschlyke Adoraties!
De Transubstantiaties! en
De Predestinatie!
4. En laetfelyk: nooit met raad of dead direct of indirect gyne handen te staan aan
eemig gezalfd of gekroond hoofd, nog daartoe mede te werken! maar met
onderwerping van goets wille, ook aan dat valmaakt opperwezen over
te laaten, om eenen saut te veruerpen, en een daard aan het Rijk weder
te schouren.
-

Extract uit de rolls der Orde van Toledo.

overeenkomstig met ore van Jerusalem, Aragon, Castilië, Perugia in Italiën, Lemberg in Polen, Maxima in Spanien in
Persten, St. Thomas aande Ganges in Indien, Chien of het heil
des Band Goets in Zwitserland, Drupe de Libanon, Georgia etc.
Marina de Sinai, Collegium Maroniti de Jesu te Ramen also
meide mit het felzel den haumse in Claventynse Conventen val-
gens het protest van den Walloord niet gyne twintig Broderen
van den Tempel Orde te Montz voor den Aartsbisschop
en gyne concilie in den jaare 1311.

1. Deze Orde vind haaren oorsprong van de eerste Anachoreten ten tydt der Prins,
hie apostolische Kerk en Baudadens, en was in den jaare 288 na Christus gehoocht reeds regelmatig, 288
volgens het voorschrift van S. Cosmas en Damianus! Doch door de Tyrannen der Coptersche en
Roomse Keysers werden haare leden van den Marteldood dierzer Patroonen, in datzelfde jaare
verspreid, ingedrogen op vele na te niet, tot

2. In den jaare 313, als wanmen se daan den Keizer Constantinus Magnus werd herleeft,
verdigt, by gelegenheit dat hy na het gezigt van het teeken vant H. Kruis, in de lucht, een keur,
lyke aanwering op den Tyrann Maxentius behaald hebbende, alsoen zeljs Christen wend en ver-
volgens alle de eerste Christenen weder verzamelt hebbende, de Christelyke, wereldlyke en militair
lare Andens der Christelyke Constantyns Broders stichtte; van welke nog heidendags de overblijfsels
in Italiën te vinden sijn.

Gijnde het woest in gescrewing op de namen deser gem. Christen, dat by ons
in gebruik gebragt is de Φ. en Ψ. welke laetfle letteren verbeelden of zeggen welken Constantius
Imperator.

3. Na de dood van Constantius, het heilendam wederom in het Christen onder de Keizers
de overhand genomen hebbende, zoo geraakte, en daer de vervolging der Christenen, en door de
overvording van Palestina door de Saracenen, dieze anden wederom te groeven te niet, dat daer van
ginaegzam alleen het Monacale overbleef, onder de daen nog vereenigde Latynsche en Grieksche
Christenen; waarty het bleef tot!

4. Int jaare 1100, indus na de eerste kruisoorlog der Christenen tot herwening van 1100.
Palestina! als wanmen Godfried van Bouillon na zyne huldiging als eersten koning van Jerusalem,
lein de overblijfsels der anden weder verzamelde, en van deselve de Latynsche Broders van het
H. Graf, en de Orde der Canunniken van de Kerk van dat graf, en van den Jeruzalemse Tempel
stichtte, onder den regel van St. Augustinus! gynde alsoen hem baren en teeken, een rood Kruis
op een witte grond of schiel, met vier Kleiner Kreuzen in de haeken, tot aanderting der vijf
wonden van onzen Heiland; aldus

5. Hieruit entsprangen in den jaare 1080 de Broders Canumiques van het h. graf van S. Letmarina op den heil. Aenai, en in het jaare 1118 de orden der Tempelridders, die bevochten volgens het voorchrift van Pater Gerard, met de Broeders van S. Jan waren vereenigd geweest! werden daer door hen tot teekin aangenomen het kruis op deze wijze.

In tot gegeel een paard, waarop een ruiter, in't harness, met zyn lans in de hand gezeten, en achter hem een schildhaap, wistig. Terzijden van hem nog een armenige tocht, drie, zonde zyn schild, met het lykroeft op de legende a. lomme om daar mede aan te dichten, dat zy hunne ophemt trokken van de ase die sy in de h. graven bewaetden, tot wylt hen het paard en twee schild- of wapendragers van het land wenden gegeven, tot soulaas op de kerzen, dit om 'er goede Broders van te maaken!

Gyna alle andere manieren van gegeels, van latere datum, en erg in uitvinding, waameer zy hadden vongeten dat hun voorsprong geconspireerd moord en roof ten doelwit hadde!

6. De jalaups en twijsten onder de St Jans, tempel, en Duitseke Heue Krouwoorden, gaf voorts aanleiding, tot vreesdeerde vendeelheeden onder de Kruisleggers, tot dat die van de Duitse Broers hem ziel verplaetsten naar Preisen en wel eigentlyk de Duitsch tong te Mengensturm, ende Krause te Martindal, de St Jans Broders naar Malitra, en de Tempeliers vereerpten zich door het baffen en laetsen, en wel voornamentlyk in Italien, Frankryk, Spanjen, Portugal, en Duitsche Ryk.

7. De Tempelridders die reeds in het Oosten zeer ryk en magtig waren, gults oog meer geworden gynde mit wechten, zoogaf dit aanleiding tot brotscherd, en vele wanbestry van onder hem, zoo verre, dat eerst van Duitse Kerken Krederik, hein van Trouwlooff had ontrent hem by den Paus beschuldigd, vervolgens wendense ook van verhandhouding met de Saracenen betigt, voorts beschuldigde men hem in Frankryk, van den Paus Bonifacius den 8 geld te hebben aangehauren baarden tegens den Koning Philip den Schoonen, al het welke aanleiding gaf, om hem van nabij int oog te houden, in hun gezag te onderzoeken, tot dat men eindelyk in den jaare 1306 een bunge van Bezia genaamd Squin de Klaar, en een afvaltigen Tempelier, om zwaare misdaad en gevangen genomen, en te zamen in een lachat opgesloten had, alwaar zy een waanhooende aan het behoud van het hun leeven, elkauderen liegten en absolveerden; doch

8.105 waarna Squin, de leigt van dezen Tempelier, aan den Koning Philip, onder beeting van vergiffenis en strafvrijheid overzondt, waeruit daen ontdekt wende, dat onder de Tempelridders rof, moord, afgaderinge, en zaonden tegen de naturen, in zwang ging! en wel gelyc goorvor, dat wanneer een Tempelier in de deude moede of geloste genomen wende, hy onder meer sekundelykheid, by zyne minister, de drie eenheid van het Godlyk wezen, en de Godheit van den Heere Jesus moest verlaaghen en afzwechen, en tot blyk daervan op het h. kruis moest staan, allen volgens de invaering van eenen humen proatnijpers, die by de Curcken gevangen geraekt gynne, gelyc op dese uvolgende bezorvene landttes en verbintenes met den Sultan, had weiten oog te maken, namelijck de leheid des godlyken wezens als een geloofs punt aantnenen in in zyne ordene voorttoekweeken, met verlaeching van den Heere Jesus en de Drie eenheid, altoos urende mit den

1080
1118

taak te houden: het lant van Palestina te verplanten, en zyne commanderijen en de Bezittingen den Andere aldaar aan hem te verkoopen! al het welke dan oock van dit gevolg was, dat eindelyk P. Paus Clemens den 8, op hark aanhaeden van den Koning Philip den Schoon, na hem mores gedurende gesjaecen te hebben doen opmaaken, en aan alle Christen Magentheiden van Europa zenden, eindelyk in het jaare 1311 hun geheele Andere vermittegt, wizzende hume commanderijen en ryke goederen en 1311 Bezittingen tot, aan de respectieve Landsouverainen, doch die van het Oosten aan de Malitzen Broders!

8. Doch vermits egter, vele Tempeliers in Engeland, Frankryk, Italien, Spanje en Par, segal onschuldig wenden bevolen, en wel voornamentlyk de goedanrig, die hume drie geleft, nage niet gedaan hadden, dat oock vele haare wandaden belydende, dezelve met kerouw en leedwegen afzoeven, en zig weder tot den schoot den Kerk begaaven: en dat oock hysonderkend Den Duitse Land commandeur en Waltgraf niet twintig van zyne Broders, op het conclaev van Meutz voor den Bisshop waaren verscheuen, en alwaar als onschuldig, en zurur van alle de vooy, gewaagde wandaden zynen leden innoten den Offere tonge, tegens de Paestlyke overrechings Buile van hume Broers hadden gemaakteest, met appel op een onderzoek en verhooring in een Conclie te Namur, door den Paus gelovet, waaren den Paus Jakamis den 22 niet het overlyden van Clemens beweringende, hum oock volkommun geraet en onschuldig, en herten de vernietig, gelyc gesloten op begrepen van klaande.

9. Zoo gaf gults aan Paus Jakamis den 22 aanleiding om alle de voorgem. gelyc zurur gehouden hobbende Tempeliers, juwel als die, welke hume wanbestry van beleden en afgezooren hadden, in den jaare 1320 te Avignon te restaueren, onder den naam van Broders 1320 van onsz Heere Jesu, en met vermeierung van regels en Statuten, gewende aan diegetre niet minder heiliche benificien, aanzien, en doelwit, als zy bevochten gehad hadden; en onder des welke als geene der miesten kan wenden geagt het ryk van Palestina, en de stichting en bevunde ring van een algemeen Christelyk geloaf, verzeld mit alle daaruit voortvloeyende gezellige deugden! mit de vryheid van te moagen huwen.

10. Hteerna wied in jaare 1534 de eerste scheuring veroorzaakt door Ignatius 1534 de Loyola, die een Spaans Militair Broder diezen Orde geweest gynde, den Ruygdom ontvlucht, en met negt in Frankryk te zamen gekomen van zynen aankang, de Jesuiten Saecteit infelde, fleurende daen, na dat gy, gelyc int jaare 1540 door voorpraak van't Fran, 1540 hof, hadden meten te laaten confirmeren door Paus Paulus den 3, zoo in Frankryk, als in Verholland en Engeland, onder die aloude egte Vrye Metgelainge, welke van de Oosten, sche enste Christenen op de Tempelridders, en van dese weder op ons, onder de drie graaden van Leerting, Gejet, en Mijster, adaptatus, Coadjutor, en Magister myfficiis! was voortgeplant.

11. Vervolgens bewerkten gy door haare Monnanjsen, dat de Grieksche Kerk, die reeds geedit den daad van Constantinus Magnus, zoo wel als de Latynsche,

festens waaren verdeeld reg geraakt, tot openbaare afzonderingen kwam uit te staften, en zig in
zoo vele festens verdeelden, dat van dezelve heidendaags nog gevonden worden de Arnaudien,
Armenieus, de kloppenen van St. Thomas aan de Janges in Indië; et d'Asper, de Georgianen; de Ma-
sonnen; de Koptanen van Nefel en meer anderien.

Waarvan egter vele Arnaudien; de meeste Armenieus (welken ook haaren aartsbischoop,
lyken en Bischoplijken geestel te Kairwan en Jarkahen in Perzen; te Lemberg in Polen, en aan den
berg Ananath in Afien lieben,) gijt int jaer 1708 door henroeding van de Pausen van het Kloosterlyke 1708
Convente, weder mit de Latynse of Westerse Kerk hebben vereenigd, zo wel als vele der anderen,
tenwyl de Ormeien vanden berg Libanon, die van de braansen aftaunen welke mit Heintz Godfred
van Bouillon, ten tyde der eerste Kruisvaart in Palestina waren gekomen, nog in het jaer 1701, op 1701
verzaek van hemme gedeponeerdens in Vrankryk, verlof gekregen hebben, om het brause wapen
boven de poorten hunne vestingen te moegen plaatjen! En de Georgianen van het Klooster St. Ca-
tharina op den berg Sinai, nog heidendaags agtten Bischoppchen onder gijt hebben, die den Paus lyke
staet in het geestelyke erkennen, verdende van de Maroniten ook nog een Latyns te Ramerige
vonden, doos Paus Gregorius den 13. geschrift, waarin de jonge Maroniten van den canoniqueen den
orde Iesu geinformeerd en naderhand weerom naar huis gezonden werden.

12. Paus Paulus den 5. voorto tot de Pauslyke Echroon gekomen gynde, en genegzaam
alle Renselyke Ambten en Ridderslyke waardigheden, volgens synre goldyng voorkoende, en
daarby groote veranderingen in de Statuten dezer Andre meekende, zelfs zoo verre, dat hy aan
de commandours of groot Ridders benam, het recht van Eques Palatini, volgens welke een godes
van hun, op Reizen Broders enz. maaken magt, zoo gaf dat gedenkt anno 1620 voorzaak tot 1620
te tweede off afscheuring waardoor dus de Andre in andere waereldeelen in weeuw van
den Paus wend overgebracht, doos dezulken, die gij wel onder de bescherming van den Generaal
der Franctoanen te Jerusalem begaaven, of in andere landen gij den neven getteden, maar
egter den Paus en Remmen als Oppenhoofd, en daaronom ook syn wappen in hune zegels bleeven
vaeren; waardoor dus gevolgelyk veroorzaakt is, de differenties, diemus zoo in de Andre
formulieren en zegels, als in de egte aloude vrye Metzelary aantreft, en dat er van deze
Andre geen algemeen Hoofdcapittel meer gevonden word; als haante yder Capittel thans op gijt
getuen, niet maar forme geïnvesteerd of gefabriueft haende gynde!

13. De derde scheuring werd veroorzaakt in anno 1635, doos De Yurken, die de 1635
grachten of bosterschen, voor herrijding van schatting en ontkaping voog gold hadden aangezet,
om de Latyns Franctoanen te verdryven, uit de bezitting en bewassing van hets H. Graf
van Jerusalem en andere H. Plaatsen, en hem de stukels der ziel te ontweldigen! wes wee,
gen gij ook van de Roomse en Maltheeser Ridders, voor schismetiq en vgaudig verkleant
warend, tot dat gij gij welde gouden Namen te onderwerpen. Zoo als by het historique van de
vijfde Graad is gemeld!

14. Dat de vrede scheuring in anno 1685, had reeds gegeert den jaare 1600 in Vrank 170.
ryk, Engeland, Schotland, en Irland, notag, vervolgens in andere Ryken, aankondig gegeven de
Jesuistische Koningsmaarden, verordenyen, en altoos duurende aankloofing van het oorlogs- en twisty-
vuren den Religien in Europa, waardoorzy ook eindelyk uit de voorn. Ryken gebaumt werden.
In dese gaarken, zoo wel als de menigvuldige klachten des respectieve konvenien van leuven
by den Paus, ook aan dese Andre, waarin vele Ignatianen of layclisten geraakt waren, gaf
aankondig, dat gedenkt den tyd, gne capitolare investituren niet, erreit van het Pauslyk Hof
Remmen werden van Prequin; maar dat de Ridders obtracceden, gults by taots en mysticae
toleranter, van wegens de doen eerst opgetrouwene privatime capitulaten te laden geschieden, onder
den naam en het voorste gedeelte der wapen van den Paus; dat dat eindelyk op henken aandring
van den teekenwoordigen durfien Keizer, de vernietiging der Jesuist Brodes int generaal (behalven
in den Renselyk Hantstaat) van den Paus geschied gynde, egter aan dese Andre het privatime is gelaa,
sij, om volgens het aloude, aan de Ridderslyke waardighed van knogten regt, van Equis Palatini,
ook dese facultet in het privatime te moegen beezigen, volgens welke mit behoechte secretope
onder de mystique en talente beeziging van's Pausen naam en wapen, mogen wenden geveet,
peete, geaneerd, en geinstalleerd te weeten.

Doar de respectieve Renspatentarrhen zoole vele haag, gracht en andere capitulaten enz
en verdene recepties, als sy tot niet in uitvoering der Andre zullen niet en
nochtig agten!

Doar yder broder van den gevenden graad, die doos hem nadig gebrandt voerende
recepties en installaties als vooran, in de 1. 2. 3. & 5. Graaden;

Doar twee broder van de vierde graad, hetzelfde als evengemelt.

Doar een Riddren van de zesde, of twee van de vijfde graad, hetzelfde als vooran
in de 1. 2. 3. 4. en 5. Graaden!

Doar drie Ridders van de vierde graad, recepties in de 1. 2. 3. en 4. Graad.

Doar vier Ridders van de derde graad, aanneemingen in de 1. 2. en 3. Graaden!

Of zoo als
is voorgeheven!

15. Gynde eindelyk het but ofte de intitio vitalis dezer Andre, een zaak tot
algemeen lefft van leuven int generaal, en van yder reedelyk mensch in dat waereldeel
mit gyn dependenties, mit bezonden! die maar allein aan de gevende Graad, also een ooy,
reigt bekend word gemaakt, door opening van het boek met gecom zegeln.

Alwaarom ook yder Capitulmeester, en Eques Palatinus, op gyn gewiste
af, niet moet jongin, dat dit geconfaneerde mysterium, niet in de Remmen van onwaardigen
en onbedraghaaren, zelfs niet in die van de gevende Graad Remmen te gewarkan, die niet bes-
praect en goed gekuert gyn, volge onze spraek.

D. P. M. (De primitiva monachia)
(David primitivo monachia)

Dagelijks naef dicht van 8.110 polyt auff utraen maatspau blatto aufflaafdaad fuitappelblad
'Wy Endegelecke', gereflecteerd hebbende op den valuer den geldspullen herte lande'
hebben nu genomen mesures, ten meesten nutte van de ordre J. en D. en J. C. noord gegevd,
aan het huag waandig eerste capittel horen te Amstoldam te verleenen dispensatie,
gelijkt wyl daen by dezen, in en over het navolgende, te weten:

1. Om de Rechtekenen of ornamerten der ordre te mogen gebruiken van
gloren- of loper-verguld! tegens de helft des bepaalde waardige by den
Reglementen:
2. Om de Recepte gelderen te mogen verminderen tot op de helft in gedeelte
graad! en
3. Om de buitens mede te mogen verminderen in geldt, by elk ex parte, voor
twee derde delen, en dus te brengen op een dende part die by de Regle-
menten etc bepaalde sommen!
4. Item nopens de fournissementen!

Wilt houdende daarvan behoorlyk ten bywetten en Resoluties, en voort overige
blyvende vinnien de tornen der Reglementen etc, en in obseruantie van het bepaalde
by de geloofte van de uysden graad!

Actum in Amstoldam. 17⁸ 19⁹:

A. M. Berg g: M: pl: P:
3. 6. q. 12.

C. Van v. Brincken Mag: plenys.
3. 35. 7. 9:

Van Haagscheit is van Brugs Yaud gappetaken. Prochue fel niet uit in haagscheit.
Dagdus manue alse pleurpatentassien.

Hi folgt summaer naef uysd. Partie naer veertigdien, van maatspau des huys huijs raduwall.
Marvalb Lang etenfaulig uantje niet vaste in vertrugnaden ffraeghs eenvigtent fel, wantt is van
plaesuren oppenft dolef uerha vaste kouwethas gemaect sind.

Han Lang's Yaud p'm elenfalls vist niet na Yer vaste bij gappetaken yafatuun blatto pruighe,
sijt. st. 11. Januari 1848

Dienstelijc abbekevraagman Dragan, Juysav etc p'm in original auff bafawarn blatto
yafatuun ggaefual, und uroga blatto. Met ant uafan dat auff 8.0 bafawatian aabnebyrsant.

Man niet by auferwetman planhing dat huys janningshuys, best dienft leppeltie van den janshuis
(p. ....) om gaeghlyc herbinding beelteffigt wande, metis den janshuisman (P. ....) iant den Kollar
van Republiek und den Marignuoff (P. ....) juur Partie yfapelle, so dat heralen gauwela Lang den Pofftial
etendig yafatuun, vintuert naen 25 en uif jichs Partie inder den Kollar ainaa huijplaten pruighe, und
toestane unies hond aufering ein unies haal liggen, auf denna feute hore. Huijplaten maer inder den hondellen haars
gaeghlyc tellen des huyld yafatuun. Maer huyld des huyld yafatuun deelte auf den Partie dat origynale

8. 35: Officarius; 8. 116: Lector; 8. 37: Exorcist; 8. 79: Aeroleatus; 8. 90: Subdiacon;

8. 99: D: (Dicomus). 8. 100: S. S. C.

als yauge yafatuun leeft also für das yafatuun yafatuun auf den huyld wane. Yafatuun yafatuun van
Jesuus de la robe gewis, mit den intentio vestitis (8. 101.) ist mir eine Blaaghafta, 8. 12 Januari 1848 dr. yafatuun